

Bilag 1**Høringssvarnotat**

I det følgende behandles høringssvarene og de forslag til ændringer, der er indkommet under høringen i perioden 27. maj 2016 til 1. juli 2016. Det bemærkes, at høringssvarene er gengivet i deres helhed og besvaret i relevant omfang.

Følgende har bemærkninger til lovforslaget:

1) Finansdepartementet

AN har følgende bemærkninger:

Økonomiske konsekvenser

I forbindelse med forslag til Finanslov 2017 (FFL 2017) er følgende blevet søgt indprioriteret på baggrund af oplysninger fra Departementet for Familie, Ligestilling og Sociale Anliggender den d. 31. maj 2016:

	2017	2018	2019	2020
Nationalt indberetningssystem	1,8	1,2	1,2	1,2
Skærpelse af kommunernes handlepligt	4,0	4,0	4,0	4,0
Børnebisidder	0,2	0,2	0,2	0,2
Øget brug af efterværn	6,7	6,7	6,7	6,7
Tilbud til vordende forældre	6,5	6,5	6,5	6,5
Flere besøgsrejser	0,5	0,5	0,5	0,5
Administrative merudgifter til implementering	2,0	2,0		
I alt	21,7	21,1	19,1	19,1

Sammentælles de økonomiske konsekvenser, som opremses i bemærkningerne til lovforslaget, som blev sendt i høring d. 27. maj 2016 fås følgende:

	2017	2018	2019	2020
Nationalt indberetningssystem	1,8	1,2	1,2	1,2
Skærpelse af kommunernes handlepligt	4,0	4,0	4,0	4,0
Børnebisidder	0,2	0,2	0,2	0,2
Øget brug af efterværn	6,7	6,7	6,7	6,7
Tilbud til vordende forældre	6,5	6,5	6,5	6,5
Flere besøgsrejser	6,0	6,0	6,0	6,0
Samtale med barnet	0,4	0,4	0,4	0,4
Kontaktperson	0,2	0,2	0,2	0,2
Administrative merudgifter til implementering	2,0	2,0		
I alt	27,8	27,2	25,2	25,2

Altså en forskel på 6,1 mio. kr. eller samlet set 24,4 mio. kr. i perioden 2017-2020.

AN har modtaget input til FFL 2017 efter forslaget er sendt i høring, hvorfor det forventes, at lovforslaget konsekvensrettes med de nye udgiftsforslag.

Svar: Indarbejdet i de almindelige bemærkninger til lovforslaget. Tabel er endvidere medtaget i indledningen til de almindelige bemærkninger om forslagets økonomiske og administrative konsekvenser.

Andre bemærkninger

Rekruttering i kommunerne

Lovforslaget vil kræve, at kommunerne ansætter flere sagsbehandlere, hvis kommunerne skal leve op til de nye lovkrav. Kommunerne har i dag problemer med at rekruttere. AN anbefaler, at Departementet for Familie, Ligestilling og Sociale Anliggender beskriver, hvordan kommunerne ved opkvalificering af nuværende personale el. lign. skal kunne opfylde de personalemæssige krav og det tydeliggøres, hvis der er behov for særlige tiltag i den retning.

Svar: Ikke indarbejdet. Kommunernes behov må forventes at være forskellige. Skulle de administrative og økonomiske konsekvenser, som er nævnt i forslagets almindelige bemærkninger under afsnittet med økonomiske og administrative konsekvenser, ikke være fuldkomne for alle kommunerne, så bør der naturligtvis indledes dialog derom.

2) Grønlands Politi

Med henvisning til departementets mail af 27. maj 2016 (Nanoq ID 287456, sagsnr. 2016-8524) kan jeg oplyse, at forslaget giver mig anledning til følgende bemærkninger:

Ad § 25 og § 26 kan det overvejes, at anvende en anden terminologi end ”pålæg” idet begrebet pålæg/påbud, normalt anvendes i forhold til forvaltningsretlige afgørelser, der kan gennemtvinges.

Svar: Indarbejdet. De to bestemmelser om ”pålæg” er efter en formålsbetragtning blevet erstattet, og nye er indsat indeholdende afholdelse af samtaler med forældre/barn om henholdsvis forældre- og børneansvar.

Ad. § 40, anvendes i stk. 4 udtrykket: ”Børn, der er tilbageholdt af politiet”.

Tilbageholdelser i kriminalretsplejen (kun hvis barnet er fyldt 15 år) sker altid efter rettens beslutning. Udtrykket bør derfor omformuleres, f.eks. til: ”Børn over 15 år, der er tilbageholdt

efter retsplejelovens bestemmelser”. Der ses i udkastet ikke at være skrevet bemærkninger til § 40, stk. 4. Jeg skal i den forbindelse foreslå, at der enten ved udarbejdelse af bemærkninger eller ved præcisering af lovteksten fastslås, at det er en ubetinget pligt for kommunalbestyrelsen, at den i tilfælde hvor børn over 15 år tilbageholdes, fremskaffer et tilbageholdssurrogat, der af politiet vurderes sikkerhedsmæssigt forsvarligt, idet det anførte i lovteksten: ”kan anbringes på sikrede afdelinger...”, i modsat fald ikke kan udelukkes at give anledning til den misforståelse, at kommunalbestyrelsen ikke har en ubetinget pligt hertil.

Svar: Indarbejdet. Dette stk. er fjernet og gjort til en selvstændig paragraf (§ 36), hvori hensyn til høringsvaret er søgt indarbejdet. Såfremt dette ikke skulle være lykkedes, forventes politiets hørings svar til den supplerende høring, at tydeliggøre, hvorledes et hensyn kan indarbejdes mere præcis.

Jeg skal i den forbindelse bemærke, at de sikkerhedsmæssige forhold på den lukkede institution i Sisimiut i en række tilfælde har vist sig ikke at være tilstrækkelige, idet tilbageholdte børn har været i stand til at forlade institutionen.

Svar: Se ovenfor. Den pågældende døgninstitution har henholdsvis en lukket og en åben afdeling. Forslaget tydeliggør sikrede afdelinger på døgninstitutioner, og efterarbejderne, i form af bekendtgørelse mv., vil forventeligt præcisere de særlige udfordringer, som er til stede på en sikret afdeling og skabe afstemte forventninger hertil. Der vil generelt blive strammet op på procedurer for samarbejde med politiet, vilkår for anbringelse og andre relevante forhold, også for de sikrede afdelinger på døgninstitutioner.

Ad. § 63, så bør det – for at undgå fremtidige misforståelser om inddrivelse m.v. – præciseres, at pålæggelse og inddrivelse af tvangsbøder m.v. overfor kommunalbestyrelsen ikke sker gennem politiet, men gennem det forvaltningsretlige/civilretslige system.

Svar: Indarbejdet i de specielle bemærkninger som del af bemærkningerne til stk. 1 (nu § 60).

Endeligt bemærkes, at det efter min opfattelse ville være hensigtsmæssigt, at der på baggrund af ønsket om at styrke sagsbehandlingen i børnesager, de kommunale myndigheders administration heraf, samt departementets tilsyn hermed, blev indføjet regler om, at øvrige aktører, f.eks. skole, sundhedsvæsen, politi, kriminalforsorg, børneombudsmanden eller aktører med konkret interesse i barnets bedste kunne indgive klage eller indberetning til departementet, i de tilfælde hvor det konstateres, at en kommune ikke lever op til kravene for sagsbehandling af en børnesag.

Svar: Ikke indarbejdet.

3) Børnetalsmanden og MIO

Børnetalesmanden har den 27. maj 2016 modtaget høring vedr. Forslag til Inatsisartutlov nr. xx af xx.xx 2016 om støtte til børn. Børnetalesmanden takker for denne mulighed for at kommentere på lovforslaget.

Generelle bemærkninger

Indledende vil Børnetalesmanden udtrykke glæde over at se, at der med det nye lovforslag er lagt større vægt på det proaktive og opsøgende arbejde, og en tidlig indsats og støtte til familierne. Det er positivt, at familien tænkes ind i løsningerne og at kommunerne får mulighed for at give bredviftet støtte.

Det er endvidere meget positivt, at der lægges vægt på at skabe overblik over underretninger ved et landsdækkede underretningsindberetnings-system og at der fastsættes tydelige frister på, hvordan og hvor hurtigt kommunerne skal reagere på disse. Det landsdækkede indberetningssystem vil understøtte indsamling af data om omsorgssvigt og vold f.eks. til grundlag for igangsættelse af indsatser, som tidligere anbefalet af FN's Børnekomité.

Endeligt ses en udvikling ift. barnet som part i egen sag og rettighedsbærer, idet der med lovforslaget lægges vægt på, at der skal tages behørigt hensyn til barnets egne synspunkter i alle forhold, der vedrører barnet, ligesom det fremgår eksplicit, at barnet kan klage over afgørelser efter loven.

Det glæder Børnetalesmanden, at der i lovforslaget er fokus på implementering af FN's Konvention om Barnets rettigheder og at der i fortolkning af loven skal tages udgangspunkt i denne. Det ligger også som grundpræmis i § 2, hvoraf det fremgår, at alle afgørelser, som træffes efter denne lov, skal træffes ud fra barnets bedste og ud fra en helhedsvurdering af barnets behov.

Børnetalesmanden skal dog ikke undlade at udtrykke bekymring for, hvorvidt lovens intentioner kan realiseres i praksis, jf. manglen på ressourcer og tilbud i kommunerne og håber, at Selvstyret vil støtte kommunerne i bedring af disse forhold, så den ”professionelle og moderne socialforvaltning”, som nævnes i bemærkningerne til lovforslaget, kan blive en realitet. En vigtig forudsætning for implementering af lovens intention er kompetente medarbejdere og egenkontrol i kommunerne med henblik på kvalitetssikring af sagsbehandlingen.

Svar: Lovforslagets mål er at sikre bedre rettigheder for børnene, og tydeliggøre ansvaret for udøvelsen heraf. Samtidig stilles krav til kvaliteten af tilbuddene og undersøgelserne, ligesom der introduceres maksimale svartider på kvitteringer for modtagelse af underretninger om omsorgssvigt mv. Det stiller øgede krav til forvaltningens effektivitet og kompetence, og det er forventningen, at det vil medvirke til at øge fokus på forvaltningspersonalets kompetenceudvikling og sidemandsoplæring, samt at der allokeres det rigtige antal og de rigtige kompetencer til socialområdet i kommunerne.

Det er positivt, at det i bemærkningerne gøres tydeligt, at der er tale om ”påberåbelige konkrete børnerettigheder”, som kommunerne kan sanktioneres ift., hvis de ikke lever op til deres ansvar, men Børnertalsmandens bekymring er her, om det overhovedet er muligt for kommunerne at leve op til kravene med deres nuværende standard, de geografiske udfordringer og kommunernes størrelser. Det ses endvidere af gennemgangen af de økonomiske og administrative konsekvenser af lovforslaget, at det vil medføre en betydelig merudgift.

Svar: Lovforslaget forventes at bidrage til at stimulere en positiv udvikling i de kommunale forvaltninger. For så vidt angår forvaltningspersonalet vil det være op til socialvæsenets lokale ledelse, kommunalbestyrelserne, at sikre, at loven overholdes, og at organisationen er i stand til at overholde loven.

Børnertalsmanden er især bekymret for de mange børn i bygder, som er særligt sårbare i forhold til svigt, da der ofte ikke er faguddannet personale, som vil kunne varetage kommunernes opsøgende generelle tilsyn. Kommunernes tilsyn skal sikre, at alle børn får trygge og udviklende opvækstvilkår, men børn og unge i bygderne er ekstra udsatte grundet inhabilitetsproblemer eller angst i lokalsamfundet f.eks. i forhold til underretninger. Børnertalsmanden har i forbindelse med sine rejser på kysten mødt små lokale samfund med meget store udfordringer og kollektiv dysfunktionalitet i forhold til børns opvækstbetingelser og det bør også sikres, at kommunerne arbejder med disse samfund, herunder inddrager befolkningen, som en del af deres tilsynsforpligtigelse ift. børn. Det fremgår da også af bemærkningerne til lovforslaget i forbindelse med kommunernes generelle tilsynsforpligtigelse, at dette skal ske med henblik på at få viden om, ”hvor der kollektivt set kan være behov for at styrke børns opvækstvilkår” og endvidere at tilsynsoplygten er af ”generel karakter og omfatter alle forhold, der har betydning for børns livsbetingelser i lokalsamfundet”, hvilket Børnertalsmanden finder meget positivt.

Bemærkninger til enkelte bestemmelser

Anvendelsesområde

I § 3, stk. 2 fremgår, at støtten skal tage hensyn til barnets samlede livssituation og ydes så tidligt som muligt. Det ville være hensigtsmæssigt, hvis det her endvidere fremgik, at støtten så vidt muligt skulle ”forebygge og afhjælpe i hjemmet eller det nære miljø” med henblik på at sikre barnets kultur, identitet og relationer.

Svar: Indarbejdet. Der er indsat yderligere formuleringer i de specielle bemærkninger om omsorgsmiljø og nærmiljø for barnet, og at tidlig indsats gøres bedst heri og i samarbejde hermed.

I bemærkningerne s. 13 vurderes det, at omkring halvdelen af de anbragte børn er anbragt udenfor hjembyen. Det er rigtig mange børn, som på den måde er placeret langt fra vante omgivelser og netværk, hvilket - med mindre andet taler for det - kan have stor betydning for barnets trivsel under anbringelsen.

Fuldbyrdelse

§ 7, stk. 2 giver mulighed for, at kommunalbestyrelsen kan hente barnet i hjemmet. Dette er meget indgribende overfor familien og det bør fremgå, at det kun kan finde sted, når alle andre samarbejdsmuligheder er udtømte. Børnetalsmanden forstår, at det kan være nødvendigt at gribe til dette, men er bekymret for den traumatiserende effekt, det kan have på barnet og opfordrer til at der udarbejdes retningslinjer til kommunerne for, hvordan dette skal foregå.

Svar: Ikke indarbejdet. Det forventes ikke, at bestemmelsen vil blive anvendt hyppigt, også fordi det er en ret ubehagelig situation at sætte forvaltningspersonalet i, hvorfor den er tænkt som brugt i en undtagelsessituation, til sikkerhed for at barnet ikke svigtes på grund af forvaltningens adgangsbegrænsninger til hjemmet.

Tilsyn

Det glæder Børnetalsmanden at se, at tilsynet med § 8 udvides og præciseres med henblik på tidlig indsats både i forhold til det generelle og det personrettede tilsyn.

I forhold til det opsøgende tilsyn, så vurderes det i bemærkningerne, at kommunen i forvejen har denne forpligtelse, så det forventes ikke, at det vil føre til øgede udgifter for kommunerne. Det er dog ikke børnetalsmandens indtryk, at kommunerne i dag lever op til denne forpligtelse bl.a. af ressourcemæssige hensyn og at det i visse bosteder vil medføre ret betydelige ressourcer at gennemføre opsøgende tilsyn på børnenes bosteder, idet der ikke er fagligt kvalificeret personale på stederne, som kan udføre dette tilsyn.

I forhold til § 9 vurderes det positivt, at også Naalakkersuisuts sektortilsyn styrkes med den nye Centrale tilsynsenhed, som kan give vejledende henstillinger og i konkrete sager kan give bindende påbud om iværksættelse af socialfaglig undersøgelse indenfor en given frist.

I forhold til § 10 bør det tydeliggøres i en kommende vejledning, at tavshedspligten ikke står i vejen for at videregive oplysninger, når videregivelse af disse oplysninger er nødvendige for at sikre barnets tarv.

Svar: Taget til efterretning.

Underretning og handlepligt

Jf. §§ 17 og 18 skal fraflytningskommunen underrette tilsynskommunen, hvis en familie eller vordende forældre flytter og fraflytningskommunen vurderer, at der er behov for støtte. Omfatter denne pligt også unge i efterværn iht. § 27?

Svar: Nej.

Jf. § 20 skal kommunalbestyrelsen, når den modtager en underretning, indenfor 24 timer tage stilling til, om der er grundlag for at iværksætte en socialfaglig undersøgelse. Det bør præciseres, at denne stillingtagen skal begrundes skriftligt. Dermed sikres det, at inhabilitet f.eks. i

små samfund ikke kan resultere i, at der ikke reageres på underretninger. Det sker desværre nu og vi har i MIO fået henvendelser vedrørende dette og set eksempler på det i forbindelse med rejsen i Nordgrønland.

Svar: Indarbejdet i de specielle bemærkninger (nu § 19) at beslutningen skal foreligge skriftligt, og at den skal arkiveres sammen med underretningen.

Det fremgår af § 20, stk. 3, at kommunalbestyrelsen straks og indenfor 24 timer skal iværksætte en socialfaglig undersøgelse og foreløbig støtte ved underretning om vanrøgt, vold eller seksuelle overgreb. Desværre ser vi i mange tilfælde i dag, at også underretninger om alvorlige forhold som disse ikke fører til hurtig handling og håber, at dette med den nye lov vil ændre sig.

Det fremgår af § 20, stk. 4, at kommunalbestyrelsen ved underretning om vanrøgt, vold og seksuelle overgreb straks skal underrette politiet. I MIO hører vi desværre af og til, at kommunerne misforstår dette samarbejde med politiet, og i tilfælde, hvor politiet ikke kan finde beviser for f.eks. seksuelle overgreb, så også stopper med planlægning af støtte til barnet. Dette også selv om barnet mistrives. Der er vigtigt, at kommunerne forstår, at deres forpligtigelse overfor barnet ikke er afhængig af politiets eventuelle beviser for overgrebet og dette kunne måske tydeliggøres i vejledning til loven. Blot som en kommentar, så hører vi desværre også om sager, hvor anmeldelser til politiet ikke resulterer i, at der bliver givet oplysning om alvorlige forhold som disse videre til socialforvaltningen.

Den socialfaglige undersøgelse

Det er fra Børnetalsmandens synspunkt en klar styrkelse, at der med forslaget til den nye lov stilles specifikke krav til hvad, der skal afdækkes ved den socialfaglige undersøgelse. Dette vil sikre et helhedsperspektiv på barnets situation og de ressourcer, der er i barnets netværk. Det vil samtidigt kunne gøre det lettere for de sagsbehandlere, som ikke er uddannede til dette arbejde, at oplyse sagen i tilstrækkelig grad. MIO har i forbindelse med undersøgelsen "Fra lov til praksis" interviewet en række sagsbehandlere på børneområdet, som ikke vidste, hvad undersøgelsen skulle indeholde og hvordan de skulle gribe den an. Med dette forslag vil det være tydeligt, hvad sagsbehandleren skal afdække, når der skal tages stilling til, om et barn har behov for støtte.

Det kunne være ønskværdigt, at der havde været en tidsfrist for, hvornår den socialfaglige undersøgelse skulle være færdig, men Børnetalsmanden formoder, at dette klarlægges jf. de nærmere regler, som Naalakkersuisut jf. § 21, stk. 5 fastsætter.

Svar: Det vil forventeligt blive ganske udførligt beskrevet i de nærmere regler, som udarbejdes, såfremt lovforslaget vedtages. Af hensyn til forskelligheden af sagerne vil en tidsfrist for undersøgelsens afslutning i praksis være svært at definere. Derfor er der fortsat kun indsat en seneste tidsfrist for begyndelsen af undersøgelsen.

Til § 21, nr. 3 bør tilføjes ”daginstitution”, så førskoleområdet også er medtaget.

Svar: Indarbejdet. Nr. 3 er udvidet til ”Barnets daginstitution- eller skoleforhold ”(nu § 45).

I § 31, stk. 3 kan ordet ”relevant” i sidste sætning med fordel slettes.

Svar: Ikke indarbejdet.

Inddragelse og børnesamtale

Barnet har i henhold til FN’s Konvention om Barnets rettigheder ret til frit at udtrykke sine synspunkter i alle forhold, der vedrører barnet, ligesom forvaltningsmyndigheder skal give barnet mulighed for at udtale sig og skal tillægge barnets synspunkter passende vægt i overensstemmelse med dets alder og modenhed.

Lovforslaget lægger også op til, at barnet inddrages i en grad, som dets modenhed tillader det og aldersgrænserne for inddragelse er fjernet. Dette er positivt, såfremt sagsbehandlerne i praksis laver denne vurdering og inddrager barnet. Vi ved, at det ofte ikke sker i dag, bl.a. grundet travlhed hos sagsbehandlerne og for nogens vedkommende også grundet manglede kompetencer til at gennemføre børnesamtaler. Børnetalsmanden finder det derfor positivt, at det af § 22 fremgår, at der inden der træffes afgørelse om foranstaltninger eller ophør af foranstaltninger skal finde en samtale sted med barnet og af bemærkninger til § 22, stk. 3, at det skal begrundes skriftligt i sagen, såfremt samtale med barnet ikke finder sted.

Af beregningerne af de økonomiske konsekvenser af lovforslaget fremgår i forhold til børnesamtaler, at der tages udgangspunkt i 500 undersøgelser og afgørelser om året og afsættes 4 timer til samtale og rapportskrivning. Børnetalsmanden mener, at dette timetal er sat alt for lavt, hvis man vil sikre løbende inddragelse af barnet ved undersøgelser, afgørelser, udarbejdelse og revidering af handleplaner m.v. Barnets bør inddrages løbende og gives mulighed for at udtrykke sine synspunkter i forhold til sin trivsel og de eventuelle foranstaltninger som iværksættes.

Svar: Det er forventningen med lovforslaget, at det vil blive en konsekvens, at barnet inddrages løbende i sin egen sag, også fordi barnet er blevet selvstændigt klageberettiget, hvorfor det giver fin mening at holde dialogen med barnet tættest muligt og bedst muligt opdateret.

Handleplaner

Handleplanen er et vigtigt redskab til at sikre dels mål med iværksatte foranstaltninger og dels at de mennesker, som foranstaltningerne berører, er medvidende om, hvad der skal ske og med hvilket formål. Dette giver også større chancer for, at den iværksatte plan får den tilsigtede effekt. Det er derfor godt at se, at der lægges vægt på samarbejde med forældremyndighedsindehavere og orientering af anbringelsessteder, samt at barnet skal inddrages og orientere-

res på en måde, som barnet vil kunne forstå. MIO talte i forbindelse med undersøgelsen ”Et menneske er et menneske” med 33 børn og unge om deres oplevelser i forbindelse med anbringelsen og talte i den forbindelse også med dem om handleplaner. Alt for mange af disse børn vidste ikke, at de havde en handleplan og de vidste ikke, hvorfor de var anbragt på det specifikke sted, hvilken støtte der var planlagt for dem, hvor længe de skulle være der eller hvornår der skulle tages stilling til deres situation igen. Det havde stor indvirkning på en del af disse børns trivsel. Det er derfor meget vigtigt, at der med det nye forslag er fokus på netop handleplanen - både i forhold til barnet og den støtte der evt. måtte iværksættes i forhold til barnets omsorgsmiljø i hjemmet - og at det præciseres, hvad der skal tages stilling til med denne, så den kan blive et dynamisk redskab i barnets sag, som sikrer, at indsatsen forholder sig til barnets individuelle og aktuelle behov.

Der stilles krav om, at handleplanen revideres mindst 1 gang årligt og når der i øvrigt indtræffer ændringer i barnets forhold. Denne bestemmelse er rigtigt god, da den øger fokus på barnets situation og på regelmæssige revision af planen. 1 år er dog rigtigt lang tid, hvis et barn mistrives og anbringelsesstedet ikke reagerer på dette. Det er derfor Børnetalsmandens opfattelse, at handleplanen ved en anbringelse bør evalueres ved en samtale med barnet efter 3 måneder, hvorefter den kan revideres 1 gang årligt. Børnetalsmanden må dog også endnu engang udtrykke bekymring for ressourcerne til dette arbejde.

Svar: Ikke indarbejdet. Der foretrækkes en mere åben model, hvor revision af handleplanen beror på barnets behov og udvikling, efter professionelt skøn. Hvis dette ikke skulle blive resultatet i praksis, vil der i vejledningsform blive udsendt anbefalinger, som kunne indeholde den nævnte tidsfrist og andre tilsvarende anbefalinger.

Forældre og børnepålæg

Jf. § 25 kan kommunalbestyrelsen give forældremyndighedsindehaver et pålæg med opgaver eller pligter, som forældremyndighedsindehaveren skal leve op til. Der er dog i forslaget ingen opfølgning eller sanktionsmuligheder, såfremt denne ikke lever op til pålægget. Børnetalsmanden stiller sig derfor tvivlende overfor om pålægget vil have den ønskede effekt.

Svar: Indarbejdet. Bestemmelserne om forældreplæg og børneplæg er i hensyn til de modtagne hørings svar efter første offentlige høring blevet erstattet af nye bestemmelser om indkaldelse til samtale om henholdsvis forældreansvar og børneansvar, da disse ses på mere effektiv og positiv måde at opnå den samme effekt som de tidligere bestemmelser om ”plæg”.

Jf. § 26 kan kommunalbestyrelsen, som en del af handleplanen, give barnet et børnepålæg. Det fremgår af bemærkningerne, at dette ikke skal forstås som en sanktion, men skal have et forebyggende og pædagogisk sigte. Pålægget gives, hvis barnet har adfærdsproblemer, som ikke kan løses af frivillighedens vej. Børnetalsmanden mener, at man her skal være meget opmærksom på, om der kan være psykosociale årsager til adfærden - barnet kan f.eks. have været udsat for overgreb – og om barnet i stedet skal sikres reelle hjælpemuligheder som

f.eks. støtte til at bearbejde mistrivsel eller psykiske problemer i stedet for straf. § 26 bør således kun benyttes, når barnets adfærdsproblemer ikke kan begrundes i andre psykosociale forhold.

Efterværn

Jf. § 27 skal kommunalbestyrelsen senest 6 mdr. før den unges 18-årsfødselsdag, og som modtager foranstaltninger, træffe afgørelse om, hvorvidt den unge skal tilbydes efterværn. Som det også nævnes i bemærkningerne, så har mange af disse unge svært ved at stå på egne ben efter en anbringelse og har behov for ekstra støtte. Børnetalsmanden vurderer, at 6 måneder før den unge fylder 18 år er alt for sent til at forberede den unge til en selvstændig tilværelse. Planlægning af hvad der skal ske, når den unge bliver 18, bør påbegyndes ved samtaler med den unge langt tidligere, så der kan arbejdes med langsigtede planer i forhold til uddannelse, boligsøgning, bo-træning og eventuelle støtteforanstaltninger.

Svar: Bestemmelsen om efterværn (nu § 42) er præciseret og omformuleret, så den udvides i det nye stk. 3 med, at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om, at efterværn kan tilbydes eller kan tilbydes genetableret til unge i alderen 18 år til og med 23 år, hvis: 1) den unge fortryder tidligere at have afvist tilbudt efterværn, og behovet fortsat er til stede, 2) den unges situation ændrer sig, så der senere opstår et behov for efterværn, eller 3) efterværn er ophørt, og behovet derfor opstår igen.

Det er fra Børnetalsmandens synspunkt bekymrende, at den unge kun tilbydes efterværn, hvis kommunen vurderer, at den unge har behov for det og ikke hvis kun den unge selv mener at have et støttebehov. Dermed bliver den unge meget sårbar i forhold til kommunens overskud og ressourcer. Det er derfor godt, at den unge sikres ret til at klage - både hvis der træffes afgørelse om efterværn og hvis der ikke træffes afgørelse om dette.

Børnetalsmanden mener desuden, at der bør være en fortrydelsesret for unge, som da de blev 18 år, ikke ønskede efterværn, men siden har ændret mening. Det bør således indenfor f.eks. et år efter det fyldte 18. år være muligt at bede kommunalbestyrelsen tage stilling til behovet for efterværn.

Svar: Indarbejdet. Se svar umiddelbart ovenfor.

Børnetalsmanden er opmærksom på, hvor vigtige overgange er for børn og unge. Det foreslås derfor, at der udarbejdes en status på støttebehov sammen med den unge, når efterværnet afsluttes, og at denne status overgives til den unges voksensagsbehandler, såfremt den unge har en sådan.

Svar: Ikke indarbejdet. Vurderes ikke på nuværende tidspunkt at være nødvendig.

Foranstaltninger

Det er positivt, at kommunalbestyrelsen med § 28 gives en lang række handlemuligheder til støtte for barnet og familien. Det glæder især Børnetalsmanden, at der med § 28, stk. 3, nr. 7 kan tilbydes et midlertidigt trygt værested for børn og unge i dag-, aften- og nattetimerne, samt at det med § 28, stk. 3, nr. 9 f.eks. bliver muligt at give økonomisk hjælp til familier med huslejerestance med henblik på at forebygge udsættelse af lejemaal, som i dag ville betyde, at børn i familien ville blive anbragt. MIO har desværre fået henvendelser, hvor dette er sket og den nye mulighed vil være langt mindre indgribende og traumatiserer ikke barnet.

Børnetalsmanden vil dog stille spørgsmålstejn ved, om alle disse tilbud reelt vil være tilgængelige på de mindre bosteder.

Svar: Tilbagemeldinger fra organisationer, borgere og myndigheder, samt fra tilsynene vil vise, hvordan loven, hvis den vedtages, bliver forvaltet i praksis rundt om i Grønland. Alle borgere er lige for loven, men tiden må vise, om der i forvaltningspraksis opstår forskellige tilbud og fortolkninger af lovens tilbud om støtteforanstaltninger.

Børnebisidder

Artikel 12 i FN's konvention om Barnets rettigheder beskriver barnets ret til at blive hørt i forhold, der vedrører barnet. Barnet har i visse situationer brug for hjælp til at gøre brug af denne ret. Det kan være i situationer, hvor barnet ikke selv tør eller kan formulere ønsker og behov f.eks. ved samtaler i kommunen. Børnetalsmanden finder det derfor vigtigt, at børn eller unge i efterværn altid har mulighed for at have en bisidder med til samtaler med deres sagsbehandler. I visse situationer kan der være behov for, at dette er en professionel bisidder med indsigt i den sociale lovgivning og i børns udvikling.

§ 29 indeholder muligheden for at tilbyde professionelle børnebisiddere. Som det er formuleret i § 29, skal kommunalbestyrelsen tilbyde en børnebisidder til børn, som skal tvangsanbringes udenfor hjemmet og til børn som påtænkes eller allerede er anbragt på sikrede afdelinger på døgninstitutioner. Børnetalsmanden mener, at alle børn, som har en social sag i kommunen, og som derfor (i en bedre verden) har samtaler med en sagsbehandler, bør informeres om muligheden for at få en bisidder. Børnetalsmanden anbefaler desuden, at retten til en professionel børnebisidder jf. § 29, stk. 2 og 3 udvides, så kommunalbestyrelsen i alle sager, som vurderes som komplicerede, forpligtes til at tilbyde barnet eller den unge en professionel børnebisidder.

Svar: Ikke indarbejdet. Det vurderes ikke på nuværende tidspunkt muligt at kunne fremskaffe et så stort antal børnebisiddere, selvom det ville være rigtigt fint at kunne tilbyde dette. Derfor er fortsat de mere alvorlige sager prioriteret. Måske kan der på sigt uddannes og ansættes tilstrækkeligt mange børnebisiddere, til at en sådan udvidelse af modtagergruppen vil kunne overvejes integreret i loven eller på anden måde. Kommunerne må i øvrigt gerne yde en endnu bedre service, end der står i loven, så længe det er i barnets interesse.

I forhold til § 29, stk. 2 og 3, mener Børnetalsmanden, at barnet skal have en ret til at takke nej til den professionelle børnebisidder, som kommunalbestyrelsen har pligt til at tilbyde.

Svar: Ikke indarbejdet. Kommunerne kan tilbyde, men borgerne har sædvanligvis ret til at sige enten ja eller nej til tilbuddet. I praksis vil et barn kunne sige nej, men forældremyndighedsindehaveren har ret til at sige ja på vegne af barnet. Dette ønskes ikke ændret. Børnebisidderen styrker barnets rettigheder, og det vurderes ikke nødvendigt at indarbejde i loven en positiv ret for barnet til at takke nej til den støtte.

§ 29, stk. 4, fastslår, at Naalakkersuisut skal fastsætte nærmere regler i forhold til ordningen. Det bør afklares, hvor børnebisidderkorpset skal forankres på sigt, ligesom der skal afsættes midler til honorering, opkvalificering af flere bisiddere, koordinering og administration. Der er kun taget højde for honorering i forbindelse med de økonomiske beregninger af konsekvenser ved forslaget. Børnetalsmanden vil desuden orientere om, at MIO i forbindelse med 1. høring om en ny lov om støtte til børn har aftalt med Departementet for Familie og Justitsvæsen (som det hed dengang), at MIO i samarbejde med Foreningen Grønlandske Børn ville stå for udvikling og opkvalificering af et uafhængigt børnebisidderkorps i en projektperiode, og det arbejde pågår pt. En mulighed kunne være at forankre børnebisidderkorpset i MIO på sigt, forudsat der kan findes fast finansiering til dette.

Svar: Såfremt lovforslaget vedtages, må dette blive et emne som skal drøftes mellem Naalakkersuisut (departementet), MIO og andre interessenter, således at børnebisidderordningen sikres den bredest mulige opbakning, udvikling, tiltrækning og forankring.

I den grønlandske høring er der blevet brugt 2 forskellige betegnelser i § 29 om børnebisidder: "Meeqqanut illersorti" og "Meeqqanut tapersersorti". Dette skaber risiko for forvirring. Børnetalsmanden opfordrer desuden til, at "meeqqanut illersorti" ikke benyttes i den endelige lovtekst, da det er en betegnelse, man ude blandt befolkningen bruger om Børnetalsmanden. I forhold til det børnebisidderkorps, som Foreningen Grønlandske Børn og MIO har igangsat, har vi for at undgå misforståelser om begreberne valgt at bruge ordet "Najorti" som navnet på børnebisidderne. MIO opfordrer til, at man i lovforslaget bruger samme betegnelse "Najorti".

Svar: Anbefalingen videregives uden egne kommentarer til Selvstyrets tolkekontor som oversætter lovforslaget og kvalitetssikrer dens oversættelse, før forslaget fremsættes som punkt til behandling af Inatsisartut på efterårssamlingen 2016.

Personlig rådgiver, kontaktperson og støtteperson

Jf. §§ 30, 31 og 32 har kommunalbestyrelsen mulighed for at tilbyde barnet og familien eller barnets omsorgsgivere en personlig rådgiver, en kontaktperson eller en støtteperson, hvilket Børnetalsmanden kun kan støtte op om. Børnetalsmanden er dog bekymret for, hvordan man vil sikre kompetente folk, som kan udfylde disse funktioner f.eks. i bygderne.

Svar: Indarbejdet. Lovforslaget er blevet strammet op, og roller/opgaver er bedre definerede.

Det ufødte barn

Jf. § 34 skal kommunalbestyrelsen tilbyde vordende forældre støtte, hvis deres levevis kan bringe det ufødte barns trivsel, udvikling og helbred i fare. Som bestemmelsen er formuleret, er der tale om et tilbud. Børnetalsmanden opfordrer til, at det overvejes og debatteres, om der også skal være mulighed for at tvinge vordende mødre i misbrugsbehandling, som det f.eks. er muligt i Sverige og Norge, med henblik på at sikre det ufødte barns tarv.

Svar: Ikke indarbejdet.

Børnetalsmanden opfordrer desuden til, at der kommer særlige tilbud til de unge under 18 år, som bliver forældre og kan have særligt behov for støtte i tiden efter fødslen (f.eks. i forhold til udfordringer med samtidigt at skulle passe uddannelse).

Svar: Ikke indarbejdet. Støtteforanstaltninger til vordende forældre, vurderes at kunne dække vordende forældres væsentligste behov, også de børn som selv får børn. Skulle bestemmelsen vise sig at være utilstrækkelig til de børn, som selv får børn, vil ovenstående anbefaling kunne tages op til fornyet politisk overvejelse.

Anbringelse udenfor hjemmet

Børnetalsmanden finder det positivt, at man har valgt at foranstaltningen ”anbringelse” er skilt ud fra de øvrige hjælpeforanstaltninger og placeret i et selvstændigt kapitel, da dette signalerer, at der er tale om et meget alvorligt indgreb.

Af § 37 fremgår, at kommunen ikke kan tvangsanbringe et barn medmindre, der er givet meddelelse til barnet om barnets ret til at få en børnebisidder. Børnetalsmanden formoder, at barnet i forbindelse med frivillige anbringelser efter § 36 selvfølgelig får mulighed for at give sin mening om foranstaltningen til kende i forbindelse med udarbejdelse af handleplanen og vil opfordre til, at barnet også i disse sager får mulighed for at få tilknyttet en børnebisidder, hvis kommunalbestyrelsen vurderer, at der er tale om en vanskelig sag eller at der ikke er sammenfald mellem barnets og forældremyndighedsindehaverens interesser.

Svar: Barnet formodes altid at være orienteret og aktivt deltagende i sin egen sag, også i en anbringelsessag. Hensyn til barnet og barnets bedste skal altid tages.

Af § 40, nr. 4 fremgår, at et anbringelsessted også kan være eget værelse, lejlighed, bofællesskaber og lignende. Børnetalsmanden støtter op om denne nye mulighed, som især vil være velegnet til unge i efterværn, som skal lære at klare sig på egen hånd med støtte.

§ 40 stk. 2 og 3 har til formål at sikre kontinuitet og sammenhæng i anbringelsen. Dette er utroligt vigtigt for barnets trivsel og udvikling. Desværre er det i dag sådan, at anbragte børn

ofte flyttes mange gange til forskellige plejefamilier, inden de ender på en døgninstitution. De mange skift har store konsekvenser for det enkelte barn. Der bør gøres en særlig indsats for at bryde denne tendens, hvilket bl.a. forudsætter, at plejefamilierne er sat godt ind i opgaven, at kommunen på forhånd vurderer, om plejefamilien vil kunne magte opgaven med det specifikke barn og at plejefamilien har adgang til supervision og støtte.

Svar: Indarbejdet. Det er helt essentielt at plejefamilierne er sat godt ind i opgaven mv. Lovforslaget er derfor yderligere strammet op, og anbringelser i plejefamilier kan fremover kun ske som en kommunalt arrangeret anbringelse i en plejefamilie. Privat arrangeret familiepleje anses ikke for at være en anbringelse i lovens forstand, og kun kommunalt arrangerede plejefamilie anbringelser vil være støtteberettigede økonomisk.

Tilknytning er især vigtig, mens barnet er lille og det er derfor positivt, at barnet jf. § 40, stk. 3 ikke må flyttes til et andet anbringelsessted, hvis det er under 3 år. I stedet for alder kunne man have et generelt fokus på, at mindre børn ikke må flyttes over en 3-årig periode, da de har stort behov for tilknytning.

Svar: Indarbejdet. Bestemmelsen er blevet omformuleret.

Børnetalesmanden vil desuden opfordre til, at der bliver sat grænser for, hvornår børn, som har været i samme plejefamilie længe f.eks. siden fødslen, kan tilbagegives til de biologiske forældre, ligesom det bør kunne dokumenteres, at der har været regelmæssig kontakt mellem barnet og de/den biologiske forældre/er. Der findes desværre flere eksempler på, at børn, som har været i samme plejefamilie kontinuerligt, siden de var små og derfor har tæt tilknytning til plejefamilien, hjemgives til biologiske forældre, som de kun kender ganske lidt. Derved tilgodeses forældrenes tarv frem for barnets.

Svar: Indarbejdet. Ny bestemmelse er formuleret og indsat som § 37, stk. 3, der muliggør at kommunalbestyrelsen, som er ansvarlig for barnets anbringelse i en plejefamilie, efter begæring af plejeforældrene eller barnet, kan træffe afgørelse om, at barnet ikke må flyttes fra plejefamilien til et andet anbringelsessted, såfremt barnets fortsatte anbringelse i plejefamilien må antages at være til barnets bedste. Afgørelse kan endvidere træffes om, at barnet ikke må hjemgives til sine biologiske forældre, såfremt barnets fortsatte anbringelse i plejefamilien må antages at være til barnets bedste.

§ 40, stk. 4, omhandler anbringelse på sikret afdeling på en døgninstitution. Det bør fremgå, at anbringelse af børn mellem 12 og 15 år kun kan ske, hvor alle andre muligheder er udtømte. Børnetalesmanden finder det i den forbindelse vigtigt, at det bliver tydeliggjort, at anbringelsen skal have et resocialiserende sigte (FN's konvention om Barnets Rettigheder artikel 40 fastsætter statens forpligtelse til at sanktioner mod børn skal bygge på resocialisering i stedet for straf). Det er vigtigt, at barnets rettigheder sikres både i forløbet op til barnets anbringes på sikret institution (fra det tilbageholdes af politiet) og når det er anbragt. Det betyder også, at

barnet skal sikres mulighed for skolegang/uddannelse. Dette er i dag i praksis et problem pga. manglende rolleafklaring mellem kommuner, døgninstitution og Kriminalforsorgen. Der bør derfor ske en præcisering af de forskellige aktørers forpligtelser.

Svar: Delvis indarbejdet. Bestemmelsen er omformuleret og flyttet til at udgøre en selvstændig bestemmelse (§ 36).

Tvangsanbringelse

Børnetalsmanden opfordrer til, at man i stedet bruger overskriften ”Anbringelse uden samtykke”, som ikke i samme grad er stigmatiserende og lyder som en straf.

Svar: Indarbejdet. Bestemmelsernes overskrift er omformuleret til ”anbringelse med forældremyndighedsindehaverens samtykke” (§ 27) og ”anbringelse uden forældremyndighedsindehaverens samtykke” (§ 28).

Besøgsrejser

Barnet har jf. FN's Konvention om Barnets Rettigheder artikel 9 ret til at opretholde regelmæssig personlig forbindelse og direkte kontakt med begge forældre, hvis barnet lever adskilt fra den ene eller dem begge. Børnetalsmanden støtter op om, at der med § 42 gives ret til 2 årlige besøgsrejser til enten barnet, forældremyndighedsindehaver eller anden person, som barnet er særligt knyttet til.

Behandlingsplaner § 46

Der stilles i § 46 krav om, at døgninstitutionerne 1 gang årligt med udgangspunkt i handleplanen udarbejder en behandlingsplan, samt 2 gange årligt sender statusrapporter til kommunalbestyrelsen, første gang 3 mdr. efter anbringelsen. Børnetalsmanden støtter op om den løbende vurdering af barnets behov for at sikre at barnet trives, men mener ikke, at statusrapporterne kan erstatte den løbende kontakt mellem barn og sagsbehandler. For at sikre at barnet trives på et nyt anbringelsessted og selv får mulighed for at give sin mening om anbringelsesstedet til kende, er det særligt vigtigt, at sagsbehandleren taler med barnet. Det er ikke Børnetalsmandens opfattelse, at statusrapporten, som døgninstitutionen jf. § 46, stk. 2 skal udarbejde, kan erstatte sagsbehandlerens kontakt med barnet. Man kunne derfor overveje, om ressourcerne med nærværende forslag bruges det rigtige sted eller om institutionen i stedet skulle fokusere på det direkte arbejde med barnet. Et problem, som skal nævnes i denne forbindelse, er udfordringen ift. udredning af barnet, som i dag i praksis giver store problemer, idet det ikke er afklaret, hvem der har ansvaret for udredningen, ligesom det er et problem at sikre fagligt kompetente ressourcer til dette arbejde.

Svar: Ikke indarbejdet. Statusrapporter skal ikke erstatte sagsbehandlerens kontakt til barnet. Lovforslaget er blevet strammet op for så vidt angår kommunernes pligt til at føre personrettet tilsyn, hvorfor lovforslaget både stiller krav om personlig kontakt til barnet fra sagsbehandleren i praksis og om statusrapporter. Det vurderes, at statusrapporten er vigtig, idet den

blandt andet indeholder en skriftliggjort refleksion over resultaterne af indsatsen, og derved bidrager til at forbedre forståelsen af barnets nuværende og kommende behov for støtteforanstaltninger.

Plejefamilier og plejetilladelser

Børnetalsmanden finder det meget positivt, at der med § 47, stk. 4 stilles krav om, at der udstedes en skriftlig plejetilladelse for hvert enkelt anbragt barn, idet det kan være med til at sikre yderligere overvejelser om matchet mellem barn og plejefamilie, herunder om plejefamilien kan sikre den rette støtte til barnet. Det er vigtigt at sikre, at plejefamilierne kan skabe trygge opvækstvilkår for de børn, de får i pleje. Børnetalsmanden mødte f.eks. børn i Tasiilaq, som er i privat og kommunal pleje, hvor plejeforældrene er misbrugere eller på anden måde ikke opfylder barnets behov.

For at sikre plejefamilier, som er kompetente til at støtte børn, som har haft vanskelige opvækstvilkår, er det desuden vigtigt, at disse får adgang til supervision, og dette kunne med fordel fremgå eksplicit under § 47, stk. 5.

Svar: Ikke indarbejdet. Naalakkersuisut får, såfremt lovforslaget vedtages, bemyndigelse til at udarbejde nærmere regler for plejefamilier mv. Der kan måske i den sammenhæng drøftes mulighederne for hvorvidt supervision kan indgå som et tilbud til plejefamilierne som en del af kontrollen og udviklingen af plejefamiliernes faglige og menneskelige kvalitet.

Jf. § 48 skal kommunalbestyrelsen sikre, at plejefamilien er sat grundigt ind i opgaven og det fremgår, at de som minimum skal have et eksemplar af handleplanen. Børnetalsmanden mener ikke, at dette er nok ift. at sætte plejefamilien grundigt ind i opgaven og undrer sig over, hvorfor dette kun gælder kommunale plejefamilier. Selv hvis der er tale om en privatarrangeret pleje, så kan der vel godt være behov for at iværksætte støtte i familien ift. barnet, som plejefamilien kan have brug for at være vidende om.

Svar: Lovforslaget er yderligere strammet op, og anbringelser i plejefamilier kan fremover kun ske som en kommunalt arrangeret anbringelse i en plejefamilie. Privat arrangeret familiepleje anses ikke for at være en anbringelse i lovens forstand. Lovforslaget indeholder nu en bestemmelse om (§ 39), at hvis en forældremyndighedsindehaver lader et barn bo hos en anden end forældremyndighedsindehaveren, er der tale om en privat arrangeret plejefamilie uden ret til offentligt tilskud. En privat arrangeret plejefamilie må ikke modtage et barn til døgnophold i mere end 3 inden for 12 på hinanden følgende måneder uden en plejetilladelse for hvert enkelt barn fra kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor plejefamilien bor. Plejetilladelse kan kun udstedes, når det efter undersøgelse af plejefamilien må antages, at opholdet vil være til gavn for barnet. Kommunalbestyrelsen skal også føre tilsyn med børn i privat arrangeret plejefamilie som har plejetilladelse.

Ophør af foranstaltninger

Børnetalsmanden finder det positivt, at det i forbindelse med ophør af foranstaltninger i § 50 præciseres, at kommunalbestyrelsen skal afklare barnets eventuelle fortsatte støttebehov ved at se på barnets udvikling og forældrenes forældreevne, ved at høre barnet og dokumentere barnets mening, indhente skriftlig udtalelse fra anbringelsesstedet, forberede forældre og barn på hjemgivelsen, som skal varsles mindst 12 uger før hjemgivelsen, og sikre at der udarbejdes en kommunal handleplan samt evt. støtte. Desværre får Børnetalsmanden løbende viden om hjemgivelser, hvor disse forhold - f.eks. et videre støttebehov - ikke er afklaret og effektueret. Med § 50 bliver det et krav og vil kunne hindre, at barnet hjemgives uden forberedelser og plan, som det desværre ofte sker i dag.

Det Centrale Børnesagkyndige Udvalg

Børnetalsmanden finder det positivt, at også hjemgivelser fra plejefamilie med § 50, stk. 3 og § 54 kan forelægges Det Centrale Børnesagkyndige Udvalg og at dette betyder, at indstilling til afgørelse om hjemgivelse og selve hjemgivelsen ikke kan gennemføres, før udvalget har afgivet en udtalelse. Dette vurderes at være en ekstra sikring i forhold til barnets ret til beskyttelse. Børnetalsmanden formoder, at denne sikring gælder både i forhold til frivillige anbringelser efter § 35 og tvangsanbringelser efter § 36.

Svar: Bestemmelsen er omformuleret til ligesom i dag kun at vedrøre anbringelser på døgninstitutioner. Bestemmelsen er dog fortsat udvidet med, at sikringen gælder både i forhold til anbringelser med og uden samtykke. Det vurderes efter den første offentlige høring af lovforslaget, at udvalgets medlems sammensætning og lejlighedsvis mødestruktur ikke ville kunne bære, at alle anbringelsessteder blev ligestillede i forhold til ordningen med indkaldelse af Det Centrale Børnesagkyndige Udvalg. For ikke at ødelægge udvalgets effektivitet, blev ordningen derfor udvidet med begge anbringelsestyper, men ikke med alle anbringelsessteder.

Regulering af lommepege som led i det pædagogiske arbejde

Af § 56, stk. 5 fremgår, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler for bl.a. regulering af lomme penge som led i det pædagogiske arbejde og af bemærkningerne fremgår, at dette f.eks. kan være for at motivere det anbragte barn til at følge døgninstitutionens retningslinjer. Børnetalsmanden vil her bemærke, at regulering af lommepege ikke bør anvendes som konsekvenspædagogik, men med formål som f.eks. at lære de unge at spare op.

Svar: Indarbejdet. Der er indsat følgende formulering i de specielle bemærkninger til § 55, stk. 6, som bestemmelsen hedder nu: "Regulering af lommepege bør ikke anvendes som konsekvenspædagogik, men med formål som f.eks. at lære de unge at spare op, eller at forstå værdien af og behovet for penge."

Klageadgang

Børnetalsmanden er, som nævnt i indledningen, meget positiv over, at det hermed eksplicit fremgår, at barnet er klageberettiget i egne socialsager efter denne lov og ser frem til at se de nærmere regler for barnets klageret jf. § 59 stk. 3. Børnetalsmanden mener desuden, at der er

behov for tiltag, som kan støtte barnet i sin ret til at klage f.eks. særlige procedurer i kommunerne, som sikrer, at barnet får viden om denne ret, samt mulighed for at barnet får hjælp til at formulere sin klage f.eks. ved støtte fra en voksen eller en børnebisidder.

Svar: Der vil forventeligt i de nærmere regler blive lagt vægt på, hvordan retten til at klage kan udnyttes, og hvilke hensyn offentlige myndigheder og andre myndighedsindehavere bør, kan og skal tage i den forbindelse, samt hvordan børn inddrages og vejledes herom.

Andre kommentarer

Støtte til sagsbehandlerne

Lovforslaget indeholder en del nye regler og begreber f.eks. forældreevnevurdering og det er vigtigt, at sagsbehandlerne støttes i arbejdet med disse. Børnetalsmanden finder det derfor vigtigt, at der kommer fokus på ledelse, tjeklister, sagsgangsbeskrivelser og sagsstyring i kommunerne, så sagsbehandlerne kan overskue f.eks. hvilke informationer, der skal være til stede for at oplyse en given sag før afgørelse og hvornår der skal følges op på de enkelte børns sager.

Børnekonsekvensberegninger

Børnetalsmanden mener, at der i forlængelse af de øvrige konsekvensberegninger bør tilføjes et yderligere punkt ”Konsekvenser for børn og unge”. Grønland har tilsluttet sig FN’s Konvention om Barnets Rettigheder og skal derved sikre sig, at foranstaltninger i offentlig eller privat regi, der vedrører børn og unge, sætter disses tarv i første række. Til inspiration benytter man ”Børnekonsekvensberegninger” i flere skandinaviske lande.

Svar: Ikke indarbejdet. Selvom det ville være forfriskende og umiddelbart godt kunne støttes af departementet, så skal alle lovforslag skriftligt leve op til Naalakkersuisuts lovtekniske retningslinjer, som er ens for alle departementer, og deri er en fastsat afsnits- og kapitelstruktur. Anbefalingen vil dog blive overbragt Selvstyrets lovfdeling, som er ansvarlig for revision og udvikling af de lovtekniske retningslinjer, som Naalakkersuisuts departementer følger, når de udarbejder lovforslag.

Afsluttende bemærkninger

Sammenfattende vurderes det, at forslaget synes at øge børn og unges muligheder for at få tidlig hjælp tilpasset deres individuelle behov og øger inddragelsen af børn og unge i deres sager, såfremt kommunerne har ressourcer og kompetencer og handlemuligheder til at udføre lovens intention i praksis.

Børnetalsmanden og MIO står til rådighed for uddybning af disse kommentarer, såfremt det måtte ønskes.

4) IMAK

IMAKs bestyrelse har drøftet det fremsendte forslag og har følgende bemærkninger.

Generelle bemærkninger

Det er bestyrelsens opfattelse, at det er fordel for personer, der arbejder med børn og unge og dermed på sigt også en fordel for det enkelte barn, at bestemmelserne er skrevet sammen i en lov; men for borgerene kan det nok virke lidt uoverskueligt, hvorfor IMAK skal opfordre til at der laves nogle vejledningspjece rettet mod borgeren.

Svar: Anbefalingen vil blive fulgt. Pjece om lovforslaget kan med fordel udarbejdes, såfremt forslaget bliver vedtaget.

Bemærkninger til de enkelte §§.

§ 7 Bestemmelsen bør efter IMAK opfattelse udgå, da bestemmelsen er grundlovsstridig.

Svar: Ikke indarbejdet. Grundlovens betingelser for at kunne fravige grundlovens hovedregel om boligens ukrænkelighed er opfyldt igennem lovtekstens positive og ordrette formulering. Bestemmelsen er derfor ikke i strid med Grundloven, men i respekt af Grundloven.

Kap.3. Antallet af tilsynsbesøg skal fremgå af lovgivningen og bør som MINIMUM ske 2 gange årligt.

Svar: Ikke indarbejdet. Det vurderes mere hensigtsmæssigt for effektiviteten af tilsynene, at tilsynsbesøg sker efter behov og prioritering. Lovforslaget stiller skærpede krav til det lokale kommunale tilsyn, og styrker Naalakkersuisuts centrale tilsyn, hvorfor tilsyn forventes at blive betydeligt bedre og betydeligt hyppigere udført end tidligere.

§ 10 Det er positivt, at bestemmelserne er klare og medtaget i loven, da der hidtil har hersket al for meget usikkerhed om, hvilke oplysninger og mellem hvem der må udveksles. Dette på trods af tilsvarende bestemmelser fremgår af landstingsforordning nr. 4/1982. Dette har helt sikkert været til skade for flere børns tarv.

§ 16, stk. 2 Gennem mange år har mange lærere været dybt frustreret over ikke at vide om deres underretning er modtaget eller ej. Så bestemmelsen er vigtig.

§ 20 Det har virket som om kommunerne ikke har handlet hurtigt efter underretning fra f.eks. skolen, derfor er bestemmelsen om tidsfrist for handling vigtig.

§ 25 Bestemmelserne bør efter IMAKs opfattelse udgå, da forældre der vil få et sådant pålæg i de fleste tilfælde ikke har ressourcer til at følge det, men i stedet vil få en opfattelse af svigt.

Svar: Indarbejdet. Bestemmelsen er efter en formålsbetragtning blevet omformuleret til nu at handle om indkaldelse til en samtale om forældreansvar.

§ 26. Børnepålæg bestemmelserne bør udgå, da det alligevel ikke er muligt at håndhæve.

Svar: Indarbejdet. Bestemmelsen er efter en formålsbetragtning, blevet omformuleret til nu at handle om indkaldelse til en samtale om børneansvar.

§ 27 Bestemmelserne om efterværn hilses velkommen, da alt for mange unge lades i stikken efter endt skolegang.

§ 29 Kommunalbestyrelsen skal have en pligt til at sikre barnet bliver støttet af en børnebisidder.

Svar: Delvis indarbejdet. Børnebisidder er nu indsat som en sagsbehandlingsgarantibestemmelse, og der er nu en sådan pligt for kommunalbestyrelsen ved anbringelse af barnet uden for hjemmet uden samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og ved anbringelse på en sikret afdeling af en døgninstitution (§ 44, stk. 2 og 3).

§ 30 Kommunalbestyrelsen skal tilbyde personlige rådgivere som skal bidrage med praktiske forhold i barnets vækst, skolegang, uddannelse med mere.

Svar: Indarbejdet. Der er indsat en ny bestemmelse herom som kapitel 6 (§ 20).

§ 31 Kommunalbestyrelsen skal tilbyde kontaktpersoner, som skal bidrage på det nære personlige plan.

Svar: I første udgave af lovforslaget, som var i offentlig høring, var der både rådgivningsperson, støtteperson og kontaktperson. I dette reviderede udkast af lovforslaget er der sket en opstramning heraf, for at sikre sammenhæng i indsatsen. Med for mange forskellige "personer" risikerer man, at det bliver flere forskellige fysiske personer, som overlapper hinanden, og der opstår let uklarhed vedr. kompetencefordeling. Der er derfor indarbejdet hensyn til høringssvar, ved at de 2 personer slås sammen i "støtte- og kontaktperson", og at rådgivningspersonen erstattes af rådgivning generelt. Delen vedrørende børnebisidder flyttes samtidig om bag i lovforslaget som en del af sagsbehandlingsreglerne og gøres i stedet til en sagsbehandlingsgaranti. Dette styrker i øvrigt børnebisidderens status i lovforslaget.

§ 32 Kommunalbestyrelsen skal tilbyde støttepersoner.

Svar: I første udgave af lovforslaget, som var i offentlig høring, var der både rådgivningsperson, støtteperson og kontaktperson. I dette reviderede udkast af lovforslaget er der sket en opstramning heraf, for at sikre sammenhæng i indsatsen. Med for mange forskellige "personer"

risikerer man, at det bliver flere forskellige fysiske personer, som overlapper hinanden, og der opstår let uklarhed vedr. kompetencefordeling. Der er derfor indarbejdet hensyn til hørings svar ved, at de 2 personer slås sammen i "støtte- og kontaktperson" og at rådgivningspersonen erstattes af rådgivning generelt. Delen vedrørende børnebisidder flyttes samtidig om bag i lovforslaget som en del af sagsbehandlingsreglerne og gøres i stedet til en sagsbehandlingsgaranti. Dette styrker i øvrigt børnebisidderens status i lovforslaget.

§ 34. Den tidlige indsats er meget vigtig, bestemmelserne er derfor vigtige.

§ 55 Udgifter til støtte af børn og unge, som afholdes af kommunerne, Naalakkersuisut m.m. bifaldes.

Såfremt Departementet ønsker nogle af de anførte bemærkninger uddybet, står IMAK gerne til rådighed herfor.

5) Foreningen Grønlandske Børn

Foreningen Grønlandske Børn (FGB) sender hermed sit høringssvar til forslag til Inatsisartutlov om støtte til børn. FGB har læst lovforslaget med stor interesse og glæder sig over lovforslagets fokus på implementering af FNs børnekonvention og børns rettigheder, herunder bl.a. børns ret til at blive hørt i egne sager samt børns klageret i egne sager. FGB har særligt bemærkninger til forslaget § 29 om børnebisidder.

Børn skal have ret til at få en børnebisidder.

I lovforslagets § 29 stk. 1 står nu, at kommunalbestyrelsen kan tilbyde barnet at blive støttet af en børnebisidder. Efter vores opfattelse sikrer denne formulering ikke i tilstrækkelig grad børns ret til at udtrykke deres meninger og blive hørt jf. børnekonventionens artikel 12, da kommunalbestyrelsen kan beslutte, at barnet ikke skal have en bisidder.

Svar: I første udgave af lovforslaget, som var i offentlig høring, var der både rådgivningsperson, støtteperson og kontaktperson. I dette reviderede udkast af lovforslaget er der sket en opstramning heraf, for at sikre sammenhæng i indsatsen. Med for mange forskellige "personer" risikerer man, at det bliver flere forskellige fysiske personer, som overlapper hinanden, og der opstår let uklarhed vedr. kompetencefordeling. Der er derfor indarbejdet hensyn til hørings svar, ved at de 2 personer slås sammen i "støtte- og kontaktperson", og at rådgivningspersonen erstattes af rådgivning generelt. Børnebisidder flyttes samtidig om bag i lovforslaget som en del af sagsbehandlingsreglerne og gøres i stedet til en sagsbehandlingsgaranti. Dette styrker i øvrigt børnebisidderens status i lovforslaget.

Efter FGBs opfattelse skal børn altid have ret til at lade sig bistå. I særligt alvorlige sager skal barnet også altid have ret til at få tilbudt en professionel børnebisidder.

Svar: Ikke indarbejdet. Det vurderes ikke på nuværende tidspunkt muligt at kunne fremskaffe et så stort antal børnebisiddere, selvom det ville være rigtig fint at kunne tilbyde dette. Derfor er fortsat prioriteret de mere alvorlige sager. Måske kan der på sigt uddannes og ansættes tilstrækkeligt mange børnebisiddere, til at en sådan udvidelse af modtagergruppen vil kunne overvejes integreret i loven eller på anden måde. Kommunerne må i øvrigt gerne yde en endnu bedre service, end der står i loven, så længe det er til barnets interesse.

Hvis et barn har svært ved at udtrykke sig og ikke har ret til at få en bisidder med i sin egen sag udvandes barnets formelle ret til at fremføre sine synspunkter betydeligt til skade for barnet. Et retskrav på at få en børnebisidder styrker også ambitionerne om en sagsbehandling, hvor en øget inddragelse af barnet vil resultere i bedre foranstaltninger, som øger barnets trivsel. Retskravet til en bisidder skal naturligvis også gælde unge i efterværn. I særligt alvorlige tilfælde skal unge i efterværn ligesom børn have tilbudt en professionel børnebisidder.

Svar: Se svar ovenfor.

Forslag om ny professionel børnebisidderordning

MIO og FGB gennemfører pt. et udviklingsprojekt i Nuuk, Sisimiut og Maniitsoq, hvor vi i fællesskab er i gang med at udvikle en model for en børnebisidderordning og en børnebisidderuddannelse for professionelle børnebisiddere.

Det er vores ambition, at denne ordning bliver landsdækkende, og at MIO i fremtiden kan tilbyde alle børn i landet, som måtte ønske det, en professionelt uddannet børnebisidder fra MIOs børnebisidder-korps.

I Foreningen Grønlandske Børn er det vores opfattelse, at det vil styrke børns rettigheder i langt højere grad end i det nuværende lovforslag, hvis den generelle børnebisidderordning (som er nævnt i § 29) i fremtiden bliver forankret i MIO, som er en uafhængig organisation, frem for i kommunerne, som er den sagsbehandlende myndighed.

Svar: Se svar ovenfor.

Vores forslag til en fremtidig børnebisiddermodel (i stedet for forslaget foreslåede model i § 29) er: at kommunen fremover skal give et barn, som har en social sag, og som ønsker det, et tilbud om en professionel børnebisidder. I praksis vil MIO være den organisation, som uddanner professionelle børnebisiddere og som matcher barnet med en professionel børnebisidder.

Vi står gerne til rådighed for yderligere uddybning af vores forslag til en ny landsdækkende professionel børnebisidderordning forankret i MIO, hvis det har interesse.

For god ordens skyld skal vi nævne, at MIO overfor FGB har tilkendegivet, at MIO gerne vil stå for en landsdækkende professionel børnebisidderordning fremover.

Svar: Se svar ovenfor.

6) NIISIP

Lovforslaget er hverken sendt til høring i Socialrådgiverforeningen NIISIP eller hovedorganisationen AK, hvilket ærgrer og undrer foreningen, da det er socialrådgiverne i kommunernes forvaltninger, som forvalter loven i praksis og fordi, lovændringen har stor betydning for socialrådgivernes daglige arbejde med udsatte børn og unge. NIISIP ønsker dog alligevel at komme med høringssvar til departementet.

Svar: Det beror på en beklagelig administrativ fejl, at lovforslaget ikke blev sendt direkte i offentlig høring til NIISIP og AK, men alene var at finde på den offentlige høringsportal for de to nævnte interessenter for lovforslaget. Det skal dog bemærkes, at lovforslaget blev eftersendt direkte til NIISIP, straks departementet blev opmærksom på fejlen. NIISIP og AK vil naturligvis være på den direkte forsendelsesliste i forbindelse med den supplerende offentlige høring, som planlægges at finde sted efter indarbejdelsen af høringssvar ultimo august måned 2016. Alle borgere og alle organisationer har adgang til den offentlige høringsportal, og i tilfælde hvor der opstår en sådan uønsket og utilsigtet administrativ fejl med den direkte distributionsliste, så må der søges trøst i, at alle dokumenter er sendt i offentlig høring, inklusiv lovforslag og bemærkninger og høringsbrev og høringsliste vil være at finde frit tilgængeligt på den offentlige høringsportal.

Med dette forslag til ny Inatsisartutlov om støtte til børn er der fokus på barnets retssikkerhed. Der indføres derfor en række tidsfrister som skal overholdes i sagsbehandlingen.

NIISIP er enig i, at barnets rettigheder bør styrkes og ser positivt på indførelsen af tidsfrister.

Tidsfristerne medfører merarbejde af betydelig omfang for de enkelte sagsbehandlere og der er derfor helt afgørende, at der sker opnormeringer i alle kommuner, for at realisere disse tidsfrister.

Svar: Delvis indarbejdet. Tidsfristerne er blevet forlænget flere steder i lovforslaget, så de vil være mulige at overholde uden at stille ekstraordinære krav til forvaltningspersonalet.

NIISIP er vidende om, at kommunerne i dag har store udfordringer med at rekruttere og fastholde sagsbehandlere til de sociale forvaltninger. Med implementeringen af denne Inatsisartutlov og de omtalte tidsfrister, forud ser NIISIP, at det bliver det en særdeles vanskelig opgave for kommunerne at leve op til lovens krav med de ressourcer der er til stede i dag. NIISIP finder det derfor helt nødvendigt, at der med implementeringen af loven følger øgede

ressourcer med henblik på at oprette flere sagsbehandlerstillinger. Derudover er det nødvendigt, at der på nationalt plan laves en strategi for, hvordan kommunerne kan rekruttere og fastholde grønlandske socialrådgivere.

Svar: Taget til efterretning.

Fakta er, at der er mere end 240 uddannede socialrådgivere i Grønland, men at kun ca. halvdelen arbejder inden for faget. Vi har i den seneste tid set, hvordan sagerne ophober sig i kommunernes børne- og familieafdelinger på grund af mangel på sagsbehandlere, og at der ikke bliver handlet på underretninger om børn og unge som mistrives.

NIISIP er ikke i tvivl om at forslag til ny Inatsisartutlov om støtte til børn vil langt bedre end i dag "beskytte og yde støtte til børn og unge, med særligt sigte på børn der er socialt udsatte eller har særlige behov."

NIISIP har bemærket i udkast til Inatsisartutloven, at der er mange flere forskelligartede SKAL-opgaver som skal følges af kommunen, og dermed mange forskellige komplekse opgaver, som socialrådgiverne skal udfører.

De mange nye SKAL- og KAN-opgaver for hver kommune, vil kræve omstruktureringer, ret omfattende og indgribende i de forskellige arbejdsgange, som socialrådgiverne skal følge, i de forskellige afdelinger, som arbejder i børne- og ungeområdet. Og disse opgaver vil kræve normeringsændringer, især i myndighedsområdet i socialforvaltninger i kommunerne også i de andre afdelinger under socialforvaltningen, for at kommunen kan yde sit støtte til barnet på bedste vis.

Disse ændringer vil som minimum kræve nye arbejdstilrettelæggelse på den enkelte socialforvaltning, hvor det er højest nødvendigt at arbejdstilrettelæggelsen skaber forudsigelighed for medarbejderen (+enkelte borgere) med hensyn til flest mulige opgaver klares fagligt funderet og til gavn for barnet. Samt at principperne for sikring af kvaliteten af sagsarbejdet (f.eks. at alle, den ansattes sagsopgaver, skal kunne forberedes og efterbehandles af vedkommende, til gavn for borgeren og arbejdspladsen).

Det kræver derfor arbejdstilrettelæggelse og NIISIPs ønske er, at der på kommunerne bygges rammer op for et sundt psykosocialt arbejdsmiljø, der kun kan medføre større engagement, større arbejdsglæde samt har gevinster i form af bedre kvalitet og effektivitet i udførelsen af sagsbehandlingen, fordi ledelsen har sørget for, at der etableres strukturer og kulturer, som NIISIP lægger stor vægt på, for at den enkelte socialrådgiver yder den bedste service for barnet og dennes familie og dermed for samfundet.

Svar: Anvendelsen af "kan" og "skal" bestemmelser vedrørende kommunalbestyrelsens ansvar har til mål at gøre det administrativt lettere for kommunerne at prioritere og organisere allokering af kompetencer og ressourcer til ledelsen og driften af socialforvaltningen.

NIISIP mener, der er brug for en samfundsmæssig klarhed over, hvor vigtigt et bidrag socialforvaltningerne, som et hele leverer såvel til samfundsudviklingen som til den konkrete borger på de Grønlandske bosteder.

Som NIISIP påbyder sin faglighed at gøre opmærksom på, at eksempelvis de høje sagstal, mange socialrådgivere sidder med ude i kommunerne, i den grad er en hindring for at skabe fremdrift for udsatte familier og for (den sags skyld)ledige med sociale problemer, som gør deres vej ind på arbejdsmarkedet længere end gennemsnitsgrønlanderens. Børnene er Grønlands fremtid og dermed er de også kommende vigtige aktører i arbejdsmarkedet. Og derfor ser NIISIP det for vigtigt og at der er behov for et tæt relation mellem socialrådgiver og borger, og for en helhedsorienteret indsats, hvor borgeren ikke bliver katebold i systemet. Hvis Grønland investerer i denne form for indsats, ser NIISIP rent faktisk "betaler sig selv hjem" i løbet af nogle år. Derfor er SAGSTAL og opnormering vigtige elementer i f m Inatsisartutlov om støtte til børn.

Svar: Taget til efterretning.

7) Kommune Kujalleq

Kommunen har den 27. maj 2016 med frist til 1. juli 2016, haft forslag til Inatsisartutlov om støtte til børn i høring fra Departementet for Familie, Ligestilling, Sociale Anliggender og Justitsvæsen.

Socialforvaltningen har i samarbejde med chefkonsulent i borgmesterkontoret, Michael Mikkelsen, gennemgået lovforslaget med tilhørende bemærkninger, og forslaget har været drøftet i kommunens socialudvalg den 30. juni 2016. Kommunen har fundet anledning til at fremkomme med nedenstående bemærkninger:

Generelt

Lovforslaget tager sigte på at skabe en lang række forbedringer i det offentlige sociale opgaver for børn og unge. Der er tale om en væsentlig udbygning af den gældende landstingsforordning for børn og unge. Det er imidlertid kommunens opfattelse, at mange af de tilsigtede forbedringer ikke gennemføres med det foreliggende lovforslag.

Det er navnlig kommunens opfattelse, at den tilsigtede tydeliggørelse af rolle- og ansvarsfordeling ikke nås; tværtimod vurderer kommunen, at lovforslaget er med til at skabe betydelig usikkerhed om kompetence og ansvar. Der opereres med nye organisatoriske begreber, hvis forvaltningsretlige status både individuelt og i forhold til hinanden er uklar.

Svar: Indarbejdet. Lovforslaget er blevet sprogligt præciseret og bedre struktureret.

Herudover virker lovforslaget ikke gennemtænkt i forhold til anden lovgivning på området og almindelige forvaltningsretlige regler, og det virker som om, at lovforslaget ikke er afstemt med de nyeste regler, som har været behandlet på FM 2016, navnlig Inatsisartutlov nr. 14 af 6. juni 2016 om ændring af Landstingsforordning om socialvæsenets styrelse og organisation (Suspension af kommunernes forvaltning af det sociale regelsæt), som træder i kraft 1. juli 2016 og forslag til Inatsisartutbeslutning om at Grønlands Selvstyre tiltræder kongelig anordning om ikrafttræden for Grønland af persondataloven, som såfremt Inatsisartut har godkendt kan træde i kraft 1. september 2016.

Lovforslaget fremstår også som uklart i forhold til hvilke offentlige støtteformer, som har karakter af hjælpetilbud, og hvilke som kan gennemføres tvangsmæssigt.

En række af de pligter, som kommunerne pålægges ved lovforslaget, eksisterer allerede i dag, og behovet for nytænkning affødes ikke af at, de gældende regler er uklare, eller at kommunerne ikke gør tilstrækkeligt for at efterleve dem. Det centrale problem for kommunerne, som bestemt ikke løses ved lovforslaget, er den særdeles vanskelige rekrutterings- og fastholdelsituation i forhold til kvalificeret arbejdskraft, ikke mindst uden for Nuuk.

Det er væsentligt, at lovforslaget generelt afspejler, hvad der er realistisk muligt at administrere i kommunerne (og i Naalakkersuisut), da lovbestemmelser som ikke kan administreres er med til at underminere respekten for lovgivningen.

Herudover forekommer lovforslagets skøn over udgifter for kommunerne noget spekulativt, og der tages ikke højde for forskelle kommunerne imellem.

Lovforslaget indfører et betydeligt antal bemyndigelser for Naalakkersuisut til at fastsætte uddybende administrative regler. I det omfang, at en lovbestemmelse ikke kan stå alene, bør Naalakkersuisut i lovforslaget forklare Inatsisartut, hvorledes bemyndigelsesbestemmelserne påtænkes udnyttet.

Desuden er der en del lovtekniske og sproglige uhensigtsmæssigheder i lovforslaget.

Det er alt i alt kommunens vurdering, såfremt lovforslaget vedtages i den foreliggende form, vil det forringe retsstillingen for børn og unge, både for så vidt angår deres mulighed for at opnå nødvendig hjælp inden for rimelig *tid* og for så vidt angår den sagsbehandlingsmæssige kvalitet og børnenes og deres pårørendes retssikkerhed.

Et så ambitiøst lovforslag, som skal være grundlaget for at løse svagheder i den grønlandske børne- og ungeforsorg, som har eksisteret i mange år, burde efter kommunens vurdering for-

beredes grundigt med inddragelse af alle relevante aktører og eksperter, hvilket hensigtsmæssigt kunne ske i rammerne af en lovforberedende kommission.

Svar: Det er vurderingen, at lovforslaget efter indarbejdelse af de modtagne høringssvar efter den første offentlige høring nu fremstår i en udgave som er betydeligt revideret, sprogligt præciseret og bedre struktureret. For at sikre, at lovforslaget modtager flest mulige relevante høringssvar fra civilsamfundet og offentlige myndigheder, sendes det reviderede lovforslag i supplerende (2.) offentlige høring ultimo august 2016, således at alle interessenter til lovforslaget, på ny kan forholde sig til det nu kraftigt forbedrede reviderede lovforslag, og fremsende supplerende sine høringssvar til relevant hensyntagen og indarbejdelse, inden lovforslaget fremsættes for Inatsisartut til behandling på efterårssamlingen 2016 som punkt om forslag til Inatsisartutlov om støtte til børn.

Kommunens kommentarer til lovforslagets enkelte bestemmelser og bemærkningerne hertil

Lovforslagets almindelige bemærkninger

Det fremgår af pkt. 1.1 om forslagens baggrund og hovedformål, at forslaget henviser til Haager-børnebeskyttelseskonventionen. Det bør præciseres hvilken konvention der er tale om (formentlig konventionen fra 1993), idet Haager-lovvalgskonventionen på børneområdet fra 2012 ikke er ratificeret for Grønland.

Svar: Indarbejdet. Sproglig præcisering foretaget.

Det fremgår af samme pkt., at "Lovforslaget implementerer på en række områder FN's børnekonvention". Dette udsagn giver anledning til nogen tvivl, idet kommunen henviser til, at denne konvention gælder for Grønland. I den gældende landstingsforordning er der indsat en bestemmelse om, at Naalakkersuisut skal gennemføre konventionen, som ikke er gentaget i lovforslaget. En bemærkning om, at lovforslaget implementerer konventionen på "en række områder" er uheldig. Dette kan umiddelbart give tvivl om, hvorvidt Grønland vil efterleve sin folkeretlige forpligtelse til at efterleve hele konventionen.

Svar: Ikke indarbejdet. Lovforslaget kan ikke i sig selv indeholde hele "rettighedskataloget" fra børnekonventionen, da lovforslaget har som målgruppe socialt udsatte børn (og unge med behov for efterværn). Det er ikke lovforslagets intention, at skulle være den lov, der fuldt inkorporerer børnekonventionen, men det er intentionen med lovforslaget, at det skal være en af de love som implementerer dele af børnekonventionen.

I de almindelige bemærkninger pkt. 2.3 er det anført, at der ikke er klare regler for en socialfaglig sagsbehandling og undersøgelse. Dette er ikke helt korrekt, idet sagsbehandlingsloven og almindelige forvaltningsretlige principper gælder i sociale sager idet omfang, de ikke udtrykkeligt er fraveget ved lovgivningen.

Svar: Ikke indarbejdet. Det vurderes, at der ikke, og heller ikke med inddragelse af de forvaltningsretlige principper og sagsbehandlingsloven, findes klare socialfaglige regler, som klart og tydeligt fastsætter bestemmelser om, hvordan en socialfaglig undersøgelse udføres, og hvad den skal indeholde mv.

I pkt. 2.8 omtales "fleksible døgntilbud". Imidlertid kan kommunen ikke finde bestemmelser herom i lovforslaget.

Svar: Indarbejdet. De almindelige bemærkninger er sprogligt præciseret og delvis omskrevet.

Under pkt.3, økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige, er der angivet en række skøn over forventede merudgifter. For kommunernes vedkommende lider disse skøn under, at der ikke er taget højde for udgiftsforskelle kommunerne imellem.

Svar: Ikke indarbejdet. Sådanne eventuelle forskelle må frembringes af kommunen og drøftes ved de kommunale bloktilskudsforhandlinger.

Lovens titel

Lovforslaget omhandler også mulighed for støtte til unge over 18 år, og titlen bør justeres i overensstemmelse hermed.

Svar: Ikke indarbejdet. Lovforslagets primære målgruppe er udsatte børn (indtil 18 år), og selvom forslaget også styrker unges (unge er i forslaget defineret som 18-23 årige) adgang til støtte i form af efterværn, er det i overskriften på denne lov fastholdt, af hensyn til signalværdien, at lovforslaget handler om støtte til børn. Efterværn skal derfor forstås som en støtte til børn, som er blevet ældre, og har brug for hjælp til at få en god overgang til voksentilværelsen. Definitionen af "ung" er samtidigt positivt indsat i lovteksten og forklaret yderligere tydeligt i bemærkningerne til lovforslaget, for at sikre, at der ikke opstår begrebsforvirring om, hvem der er barn (0-17 år), hvem der er ung (18-23 år), og hvem der er voksen (fra og med det fyldte 18 år) i lovens forstand. I forslagets forstand er en ung således også voksen. Men et barn er ikke ung, og et barn er ikke voksen. Efterværn kan tilbydes, når et barn, der overgår til at være voksen, fortsat vurderes (som ung) at have brug for at få støtte i henhold til lovforslaget om støtte til børn. Dette gives i så fald som efterværn. Forslagets mål er dog ikke, at unge skal støttes, som var de børn, men at børn skal støttes til at udvikle sig som børn, og at børn skal sikres en individuelt fornuftig og hensynsfuld overgang til livet som voksen, og om nødvendigt, at børn der overgår til at blive voksne, kan støttes i deres ungdomsperiode med tilbud efter lovforslaget i form af efterværn, så de sikres en hensigtsmæssig overgang til voksentilværelsen.

§ 1

Formuleringen "skal anvendes til" er noget uklar, idet kommunen umiddelbart læser det som en formålsbestemmelse og ikke som en afgrænsning af lovens anvendelsesområde.

I bemærkningerne til bestemmelsen er det fremhævet, at der kun ydes støtte i de tilfælde, hvor forældrene ikke yder barnet den fornødne omsorg. Imidlertid er de konkrete støttemuligheder ikke begrænset til at skulle anvendes ved deciderede omsorgssvigt.

Svar: Ikke indarbejdet. Udgangspunktet er, at forældrene har det primære og overordnede ansvar for barnets trivsel, sundhed og udvikling.

§ 3

Bestemmelsen pålægger kommunerne "aktivt og opsøgende" at medvirke til at give alle børn gode opvækstbetingelser.

Det afføder umiddelbart det væsentlige problem, at det ifølge sagens natur ikke vil være muligt for kommunerne - og ej heller muligt inden for rammerne af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions art. 8 om ret til respekt for privat- og familielivet - foretage en intensiv kontrol af alle børnefamilier. Der er derfor et behov for lovgivningsmæssigt at få gradueret kommunernes kontrol med børn og børnefamilier lige fra udgangspunktet, hvor der ikke er nogen indikation for et behov for kommunal støtte til de børn og børnefamilier, hvor kommunen har oplysninger, som klart peger på et behov for hjælpeforanstaltninger.

Svar: Ikke indarbejdet. Lovforslaget er dog blevet betydeligt sprogligt præciseret og bedre struktureret. Der henvises til den nye § 3, stk. 3. Der henvises endvidere til § 7, stk. 2 og 3.

§ 4

Kommunen er af den opfattelse, det bør overvejes, om den persongruppe, som skal eller kan tilbydes hjælp efter loven, alene skal afgrænses ud fra et formelt bopælskriterium. Der forekommer således en række situationer, hvor bopælsforholdene for børn og deres forældre ikke er entydige.

Svar: Ikke indarbejdet, men § 4 er blevet udbygget med yderligere hensyn taget til børn anbragt uden for Grønland.

I forhold til stk. 2 er der en uoverensstemmelse mellem lovteksten og lovbemærkningerne, idet lovteksten omtaler børn anbragt udenfor Grønland, mens lovbemærkningerne omtaler børn anbragt i Danmark.

Svar: Indarbejdet. Er blevet udbygget og sprogligt præciseret, således at det står tydeligt, at bestemmelsen vedrører børn anbragte uden for Grønland. De specielle bemærkninger fremstår nu således: "Med denne bestemmelse finder Inatsisartutlovens §§ 2, 27, 28, 31, 32 og 42 samt forskrifter udstedt i medfør af § 41, stk. 3, ligeledes anvendelse for børn som på det offentliges støtteforanstaltning er anbragt uden for Grønland, herunder i Danmark.

§ 6

Bestemmelsen rejser tvivl om sagsbehandlingen af børn- og ungesager i forhold til den kommunale styrelseslov og den sociale styrelseslov.

Ved landstingsforordning nr. 9 af 30. oktober 1998 om socialvæsenets styrelse og organisation afskaffedes den tidligere gældende model med flere kommunale afgørelsesniveauer. Princippet om ét kommunalt afgørelsesniveau har været fulgt uændret siden.

Det indebærer, at behandlingen af socialsager følger almindelige principper for delegation i kommunestyret. Det er således op til kommunalbestyrelsen at beslutte, om et sagsområde skal behandles i et stående udvalg, eller om der skal ske delegation til borgmesteren og den kommunale administration.

Det forekommer derfor særdeles uklart, hvorfor en afgørelse truffet af formanden for et udvalg, skal forelægges kommunalbestyrelsen til godkendelse.

I øvrigt formodes bestemmelsen at have sit praktiske anvendelsesområde i forbindelse med akutanbringelser, og burde i givet fald flyttes til lovforslagets § 37, stk. 3.

Svar: Indarbejdet. Bestemmelsen om formandsafgørelse (§ 6) er blevet erstattet af en ny § 6 som nu fremstår således: "Kommunalbestyrelsen skal sikre, at afgørelser, som af hensyn til barnets akutte behov ikke kan afvente, at sagen behandles på et af kommunalbestyrelsens planlagte møder, kan træffes på anden måde i perioden mellem kommunalbestyrelsens møder. Akutte sager forventes behandlet løbende af kommunalbestyrelsen og ikke at skulle afvente eventuelt forud planlagte udvalgs- eller kommunalbestyrelsesmøder mv.

Stk. 2. En afgørelse efter stk. 1 skal forelægges for kommunalbestyrelsen på dens næstkommende møde til dens orientering, uanset om støtteforanstaltningen er ophørt."

§ 7

Der savnes en præcisering i lovbemærkningerne af, at bestemmelsen angår det formelle forvaltningsansvar for socialforvaltningen.

Svar: Indarbejdet. Fremgår nu positivt af den specielle bemærkning hertil, som nu indledes således: "Bestemmelsen angår det formelle forvaltningsansvar for socialforvaltningen."

Bestemmelsens stk. 2 forekommer umiddelbart tvivlsom, idet det af den grønlandske retsplejelovs §§ 597, stk. 3, jf. 632, stk. 2, fremgår, at politiet som fogedmyndighed fyldbyrder "håndhævelse af forældremyndighed og værgemål samt til håndhævelse af det sociale udvalgs beslutninger vedrørende børns ophold."

Kommunal magtanvendelse uden fogedens mellemkomst kan alene støttes på situationer, hvor betingelserne for udøvelse af nødret er opfyldt.

Retsplejen er et statsanliggende, og der vil ikke af Inatsisartut kunne vedtages regler i strid med retsplejeloven.

Svar: Indarbejdet. Der er foretaget sproglig præcisering og udbygget, således at de første to afsnit af de specielle bemærkninger til § 7, stk. 2, nu fremstår således: "Bestemmelsen suppleres af den grønlandske retsplejelovs §§ 597, stk. 3, jf. 632, stk. 2, hvoraf det fremgår, at fogeden igennem en umiddelbar fogedforretning kan bistå "til håndhævelse af forældremyndighed og værgemål samt til håndhævelse af det sociale udvalgs beslutninger vedrørende børns ophold. Fuldbyrdelse sker efter § 631".

Da der er tale om en tvangssituation, kan det potentielt blive konflikt- og risikofyldt for medarbejderne i socialforvaltningen. Det bør derfor sikres, at medarbejdernes sikkerhed beskyttes ved, at muligheden for fogedens bistand til håndhævelse anvendes, jf. retsplejeloven § 632, stk. 2, som sædvanligt element i udøvelsen heraf. "

§ 8

I bemærkningerne til stk. 2 henvises til det tværfaglige samarbejde i sociale sager. Kommunen erindrer om, at de nugældende lovregler er fra 1983, og det vil være ønskeligt, at disse regler får et serviceeftersyn eller eventuelt indarbejdes i andre sociale lovregler, eksempelvis styrelsesforordningen.

Svar: Taget til efterretning.

§ 8, stk. 4, forekommer umiddelbart overflødig i forhold til landstingsforordningen om socialvæsenets styrelse og organisation § 1. Bestemmelsen synes kun at have et direkte selvstændigt indhold i forhold til selvejende døgninstitutioner, og kunne derfor overvejes flyttet til kapitel 10, som omhandler døgninstitutioner.

Svar: Indarbejdet. Bestemmelsen er flyttet til den nye § 9, så kommunalbestyrelsens og Naalakkersuisuts tilsyn adskilles.

Det ligger i forholdets natur, at det ikke giver klar mening at definere en tilsynspligt for Naalakkersuisut for institutioner, som Naalakkersuisut selv driver.

Svar: Ikke indarbejdet. Naalakkersuisuts tilsynspligt vedrører også egne døgninstitutioner.

§§ 9 og 10

Bestemmelsen introducerer en ny administrativ enhed, "Tilsynsenheden".

Lovbemærkningerne beskriver desværre ikke denne enheds saglige og personelle forhold til den ligeledes nye enhed i §§ 12 - 14, "Den Centrale Rådgivningsenhed". Imidlertid må det

være klart, at en tilsynshed skal være sagligt og personmæssigt uafhængig af en rådgivningsenhed. Det rejser et særligt problem, hvis de to enheder er underordnede samme departement.

Svar: Ikke indarbejdet. P.t. har de forvaltningsorganisatorisk status af "afdelinger" i departementet, men det er ikke vurderet at udgøre et forvaltningsmæssigt problem.

Det forekommer uklart, hvorledes tilsynsmyndighedens indgrebsmulighed skal være i forhold til de indgrebsmuligheder, som er indført i den sociale styrelseslovs §§ 7 a - 7 g.

Det forekommer ligeledes uklart, hvorledes indgrebsmulighederne i den sociale styrelseslovs §§ 7 a - 7 g og indgrebsmulighederne i nærværende lovforslags §§9-10 skal administreres i situationer, hvor kommunen har overladt sagsbehandlingen til Den Centrale Rådgivningsenhed.

Svar: Indarbejdet. Lovforslaget er blevet sprogligt præciseret og bedre struktureret. De reviderede lovforslag vurderes at have fundet et fornuftigt "svar" på dette "spørgsmål".

Behovet for § 10, stk. 1, forekommer svær at forstå, idet bestemmelsen taler om udlevering af oplysninger mod fremvisning af legitimation og uden retskendelse. Udveksling af oplysninger mellem offentlige myndigheder foregår som udgangspunkt efter sagsbehandlingslovens regler og - fra 1. september 2016 - formentlig tillige på grundlag af persondataloven. Fysisk udlevering af oplysninger må have undtagelsens karakter, og skal under alle omstændigheder ske ud fra ovenstående generelle regler.

Svar: Ikke indarbejdet. De to love har samme retskildemæssige status. Skulle der opstå en kollision mellem de to love, vil den specielle lov for sagsbehandling i børnesager (lovforslaget) sædvanligvis skulle tillægges større retskildemæssig betydning, end den generelle lov for behandling af persondata i alle offentlige forvaltninger (persondataloven). Lovforslaget prioriterer relevant adgang for tilsynsenheden til relevante oplysninger væsentligere end kommunens ret til at tilbageholde sådanne oplysninger.

Det fremstår uklart, om § 10, stk. 2, har et reelt indhold ved siden af forvaltningsrettens almindelige regler om sagsoplysning.

Svar: Ikke indarbejdet. Bestemmelsen er blevet sprogligt præciseret.

Lovforslagets bemærkninger til § 10, stk. 3, for så vidt angår sætningen "Bestemmelsen er en "blød" udgave af den tillagte kompetence for formanden for det kommunale udvalg [...]" forekommer umiddelbart ikke forståelig ud fra en forvaltningsretlig målestok.

Svar: Indarbejdet. Den nævnte formulering er slettet og den specielle bemærkning er sprogligt præciseret og bedre struktureret.

§§ 12-14

Kommunen henviser til sine bemærkninger til §§ 9 -10.

Det forekommer uklart, hvorledes forvaltningsansvaret skal placeres, såfremt en sag afgøres forkert på grund af en urigtig anbefaling fra Den Centrale Rådgivningsenhed til kommunen.

Svar: Indarbejdet. Lovforslaget er blevet sprogligt præciseret, og ligeså er de specielle bemærkninger hertil. Forvaltningsansvaret for afgørelser ligger hos kommunalbestyrelsen, som dette nu præciseres i de specielle bemærkninger til § 14, og særligt § 14, stk. 2. Rådgivningsansvaret ligger naturligvis hos enheden og overordnet set hos dens ansvarlige arbejdsgiver.

§ 15

I sidste afsnit af bemærkningerne til § 15, stk. 1, fremgår det, at kommunen skal undersøge barnets forhold, selvom en indberetning er anonym.

Kommunen har umiddelbart svært ved at se, hvorledes kommunen skal kunne foretage en fyldestgørende undersøgelse på grundlag af oplysninger, hvis ophav ikke kendes, eller som af anden grund ikke lader sig kontrollere. En undersøgelse på grundlag af en anonym indberetning vil således normalt ikke kunne danne basis for den obligatoriske partshøring.

Svar: Ikke indarbejdet. Fokus for undersøgelsen er barnet, der underrettes om, og naturligvis det nær-/omsorgsmiljø barnet lever i, og manglende kendskab til underretterens identitet bør ikke være årsag til at undlade at undersøge underretningen.

I bemærkningerne til § 15, stk. 2, er det beskrevet, at der ikke skal ske underretning om sagens gang til den borger, som har indgivet en indberetning. Dette er i udgangspunktet korrekt, men kommunen savner en vurdering af, hvorvidt dette princip kan opretholdes fuldt ud efter persondatalovens §§ 28 og 29 om underretningspligt i forbindelse med videregivelse af oplysninger.

Svar: Ikke indarbejdet. En kvittering for modtaget underretning behøver ikke indeholde personlige eller personfølsomme oplysninger på andre personer end underretteren selv.

§ 16

I bemærkningerne til bestemmelsen anføres den indberettende som en person, selvom den skærpede indberetningspligt hovedsagelig hviler på offentlig ansættelse eller offentligt hverv.

Det forekommer derfor noget misvisende, at der fokuseres på, at indberetteren ikke har partsstatus. I sager hvor offentlige myndigheder samarbejder med andre offentlige myndigheder er det forvaltningsretlige partsbegreb ikke relevant for dette samarbejde.

Svar: Ikke indarbejdet. Forklaringen er indsat for at tydeliggøre, at en underretter ikke har ret til at blive orienteret om sagens forløb, som det fremgår af de specielle bemærkninger til § 16, stk. 2, sidste afsnit.

§ 18

Efter persondatalovens ikrafttræden for Grønland, forudsætter videregivelse af oplysninger til ikke grønlandske myndigheder, at modtagermyndigheden opfylder persondatalovens § 27 om at være et sikkert tredjeland.

§ 19

Der henvises til ovenstående bemærkning til § 18 og til, at en central indberetningsdata under alle omstændigheder skal opfylde persondatalovens krav.

Der efterlyses herudover en forklaring på, hvilke sagsbehandlingsmæssige formål et sådant indberetningssystem skal tjene.

Svar: At skabe et landsdækkende overblik over modtagne underretninger i kommunerne.

§ 20

Det forekommer umiddelbart tvivlsomt, om de strenge sagsbehandlingstidskrav realistisk vil kunne opfyldes af kommunerne.

I bemærkningerne til stk. 3, er det beskrevet meget detaljeret, hvorledes "vanrøgt, vold eller seksuelle overgreb" defineres. Sådanne meget detaljerede definitioner kan lægge op til tvivl i situationer, som ikke er direkte beskrevet i definitionerne.

Svar: Indarbejdet. Tidsfristerne er blevet revideret i lovforslaget, og enkelte er blevet udvidet, så de tager hensyn til, at de skal kunne overholdes af alle de kommunale socialforvaltninger i praksis, uanset hvor de befinder sig i landet. Detaljerede definitioner hjælper til forståelsen, men kan også, som det fremhæves, skabe usikkerhed i situationer, der ikke præcis passer ind i de beskrevne. Men der vurderes, at de styrker forståelsen mest, og de bevares derfor så detaljeret. Der er foretaget sproglige præciseringer herom.

§ 21

Det fremstår - sammenholdt med lovforslagets § 28 som definerer en lang række hjælpeforanstaltninger som tilbud - uklart, hvorvidt disse kan igangsættes uden ansøgning eller samtykke.

Svar: Lovforslaget skal forstås således, at tilbud som hovedregel ikke er en pligt at modtage, men en ret for den enkelte at modtage. Tilbud kan derfor sædvanligvis afslås, medmindre der positivt i lovforslaget er skrevet anderledes, som der eksempelvis er i den nye § 28, hvor en anbringelse uden for hjemmet skal ske.

Stk. 4 benytter specifikt terminologien "træffe afgørelse om hvorvidt der er grundlag for at iværksætte støtte". Det forvaltningsretlige udgangspunkt er, at en myndigheds stillingtagen, som ikke munder ud i tilbud, påbud, forbud eller anvendelse af tvang, ikke er forvaltningsretlige afgørelser. I forhold til forslaget § 27 om efterværn er det udtrykkelig anført i bemærkningerne, at en sådan formulering bevidst er valgt for at sikre en klageadgang i tilfælde der ikke ydes efterværn. Det fremgår imidlertid ikke af bemærkningerne til § 21, om en tilsvarende tankegang gør sig gældende her.

Svar: Det er en tilsvarende tankegang, som gør sig gældende her. Lovforslaget er blevet sprogligt præciseret og bedre struktureret, og en del af disse forhold er nu forbedret forståelsesmæssigt i det reviderede forslag.

Stk. 5 svarer ikke til bemærkningerne til bestemmelsen, idet lovtæksten er en skal-regel, mens bemærkningerne beskriver den som en kan-regel.

Svar: Indarbejdet. Beroede på en fejl. Det er nu rettet.

Kapitel 7:

Kapiteloverskriften i lovtæksten svarer ikke til kapiteloverskriften i lovbemærkningerne. Men ingen af de to tekster forekommer præcist at dække indholdet af §§ 22 - 27. En mere passende betegnelse kunne være "Særlige sagsbehandlingskridt og efterværn".

Svar: Lovforslaget er blevet sprogligt præciseret og bedre struktureret. Kapitel med sagsbehandlingsregler er nu indsat længere tilbage i lovforslaget, og tilbuddene placeret længere fremme i lovforslaget.

§ 22:

Det bør afklares i lovbemærkningerne, hvorledes børnesamtaler skal håndteres forvaltningsretligt i forhold til sagsbehandlingslovens § 8 om partsrepræsentation og i forhold til partshøringsreglerne.

Svar: Ikke indarbejdet. Mere udførlige regler om børnesamtalen kan fastsættes af Naalakkersuisut i henhold til bemyndigelsesbestemmelsen i den nye § 43, stk. 4.

I bemærkningerne til stk. 3 henvises der til, at en tryghedsperson eller en børnebisidder kan bistå barnet under samtalen. Bortset fra de tilfælde, hvor der bliver tale om tvangsfjernelse (lovforslagets § 37) lægger lovforslagets § 28 op til, at beskikkelse af en børnebisidder er et hjælpetilbud. Det fremstår derfor uklart, hvorledes en børnebisidder vil kunne beskikkes på sagens foreløbige stade, hvor der ikke er truffet afgørelse om noget hjælpetilbud.

Svar: Indarbejdet. Lovforslaget er blevet sprogligt præciseret og bedre struktureret. Sagsbehandlingsgarantier, såsom tilknytning af børnebisidder er nu flyttet om i det nye afsnit for

sagsbehandlingsregler. Ny formulering i § 43, stk. 1 fremstår således: "Kommunalbestyrelsen kan tilbyde et barn at blive støttet af en børnebisidder i forbindelse med kommunalbestyrelsens behandling af en sag om iværksættelse af støtteforanstaltninger til barnet [...]." En børnebisidder kan derfor godt tilbydes på sagens foreløbige stade, hvor der ikke er truffet afgørelse om støtteforanstaltning endnu.

I sidste afsnit af bemærkningerne til stk. 3 er det anført, at det skal begrundes i sagen, hvis en samtale ikke har fundet sted. Såfremt der er tale om en udvidelse af den almindelige notatpligt, bør kravet indskrives i selve lovteksten.

Svar: Ikke indarbejdet. Det vurderes at følge modsætningsvis af forventningen i lovteksten om at samtale med barnet forventes at have fundet sted. Lovforslaget er endvidere blevet sprogligt præciseret og bedre struktureret.

Stk. 4 angår Naalackersuisuts bemyndigelse til at fastsætte uddybende administrative regler. I bemærkningerne til bestemmelsen er optaget en længere redegørelse for ansvars- og kompetencefordelingen i socialvæsenet og kommunernes forpligtelser i forbindelse med rekruttering og kvalifikationskrav til medarbejderne. Disse bemærkninger har umiddelbart ingen sammenhæng med bemyndigelsen i stk. 4, og fremstår herudover som selvstændige regler, som griber ind i kommunalbestyrelsernes organisationsmagt, og derfor i givet fald skal optages i den kommunale styrelseslov.

Svar: Indarbejdet. Afsnittet er blevet slettet i forbindelse med lovforslagets sproglige præcisering og bedre strukturering, og fremgår ikke af det reviderede lovforslag.

§ 23

Det anbefales, at det bliver muligt at graduere indholdet af handleplaner og deres detaljeringsgrad alt efter hvilken sagstype, der er tale om. Det vil være ressourcspild at udarbejde meget store handleplaner i små og ukomplicerede sager.

Svar: Ikke indarbejdet. Hensynet forventes medtaget i de nærmere regler for handleplaner, som Naalackersuisut kan udarbejde i henhold til bemyndigelsen i den ny § 46, stk. 8.

I bemærkningerne til stk. 4 står der, at *det* er "ekstremt betydningsfuldt". Dette er en følelsesladet og subjektiv formulering, som ikke bør forekomme i lovtekster og deres forarbejder.

Svar: Indarbejdet. Slettet i forbindelse med lovforslagets sproglige præcisering og bedre strukturering, og fremgår ikke af det reviderede lovforslag.

Stk. 6 bør præciseres, så det fremgår, at det er handleplanens indhold, som barnet skal orienteres om.

Det er herudover misvisende, når det i bemærkningerne til bestemmelsen fremhæves, at denne orientering er en del en høringspligt. En orientering af denne art er en regel om udvidet vejledningspligt.

Svar: Indarbejdet. Fremgår nu af de specielle bemærkningers § 46, stk. 7.

Efter forslaget til stk. 7, har Naalakkersuisut pligt til at udstede nærmere regler for handleplaner, men af bemærkningerne til bestemmelsen fremgår, at det er en kan-bestemmelse.

Svar: Indarbejdet. Fejlen er rettet, og korrekt sproglig præcisering fremstår nu i de specielle bemærkninger til § 46, stk. 8.

§ 24

Stk. 2 er evt. overflødig i forhold til stk. 1.

Svar: Ikke indarbejdet. Det er bevaret for at understrege, at handleplanen forventes revideret løbende i så tilfælde som nævnt, og ikke kun 1 gang årligt.

§§ 25 og 26

Det forekommer uhensigtsmæssigt med en hjemmel til at træffe indgribende afgørelser, hvis det ikke er hensigten, at de skal kunne gennemtvinges eller manglende overholdelse kan sanktioneres. Beskrivelsen af de disse typer af pålæg i lovforslagets bemærkninger giver umiddelbart anledning til tvivl, om der overhovedet er tale om afgørelser i forvaltningsretlig forstand.

Svar: Ikke aktuelt. Bestemmelserne er slettede og erstattet af bestemmelser om indkaldelse til samtaler om henholdsvis forældre- og børneansvar.

I bemærkningerne til § 25, stk. 2, anføres det, at kommunen kan benytte forældreplæg som "en sidste advarsel". Det bør klargøres, om dette skal forstås således, at kommunen i tilfælde af fornyede problemer kan fravige almindelige regler om sagsoplysning og proportionalitet ved opfølgende afgørelser om tvangstiltag, navnlig tvangsfjernelse af barnet.

Svar: Ikke aktuelt. Se svar ovenfor.

§ 27

Det bør være op til den ansvarlige kommune at vurdere, hvor længe en efterværnsperiode skal strække sig, herunder om den skal ophøre tidligere end ved borgerens fyldte 24. år.

Svar: Indarbejdet. Lovforslaget er blevet sprogligt præciseret og bedre struktureret. Bestemmelserne om efterværn er blevet gjort tydeligere i den ny § 42.

Kapitel 8 og underoverskrifter:

Valget af betegnelsen "foranstaltninger" har en sanktionsmæssig klang.

Såfremt der er tale om en fællesbetegnelse for hjælp, der kan ydes som tilbud, vil det være mere hensigtsmæssigt at benytte betegnelsen "hjælpeforanstaltninger".

Svar: Indarbejdet. Der anvendes nu i stedet betegnelsen "støtteforanstaltninger".

§ 28

Oplistingen af hjælpeformer i stk. 3 efterlader det indtryk, at der er tale om tilbud, mens stk. 5 efterlader tvivl om det er hensigten, at hjælpeformerne også kan ydes som tvang.

Svar: Lovforslaget skal forstås således, at tilbud ikke er en pligt at modtage, men en ret for den enkelte at modtage. Tilbud kan derfor afslås, medmindre der positivt i lovforslaget er skrevet anderledes, som der eksempelvis er i den ny § 28, hvor en anbringelse uden for hjemmet skal ske.

Om de enkelte hjælpeformer bemærker kommunen:

Familierådslagning:

Af bemærkningerne fremgår, at familierådslagning kan anvendes som led i en afklaring af, om anbringelse skal ske. Dette forekommer uheldigt i og med at familierådslagning fremstår som et hjælpetilbud. Det er retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, hvis et hjælpetilbud benyttes som led i oplysningen af en sag om tvangsindgreb med mindre modtageren af tilbuddet er fuldt informeret om dette formål.

Svar: Ikke indarbejdet. Det vurderes netop at være en af styrkerne med familierådslagning, at der sammen kan findes en fælles og mere påskønnet løsning, samtidig med at der skabes opmærksomhed i familien og styrkes en dialog herom.

Børnebisidder:

Kommunen henviser til sine bemærkninger til § 22 om anvendelse af børnebisidderbegrebet i forvaltningsprocessuel sammenhæng.

Svar: Ikke indarbejdet. Se svar ovenfor. Generelt vurderes det som et styrkende tiltag for barnets indflydelse på sin egen sag og den senere afgørelse.

Særlige socialpædagogiske væresteder:

Af bemærkningerne til bestemmelsen fremgår det, at bestemmelsen er en særlig anlægshjemmel. Det harmonerer ikke med, at loven anfører denne mulighed som et hjælpetilbud og dermed en serviceregtighed for borgerne.

Muligheden for etablering af sådanne væresteder har enten hjemmel i kommunalfuldmagten, eller hvis lovgiver ønsker særlige bindinger lagt på arten af disse væresteder, bør begrebets nærmere indhold defineres særskilt i loven.

Svar: Indarbejdet. Er slettet og de specielle bemærkninger til den ny § 21, stk. 6 fremstår nu kun således: "Bestemmelsen giver kommunalbestyrelsen mulighed for at prøve andre typer af støtteforanstaltninger end de i stk. 3 oplyste, såfremt de skønnes egnede til at hjælpe barnet, den unge og eller familien. Der kunne være tale om forsøgsordninger og særlige socialpædagogiske tilbud til børn, eller til unge i efterværn."

Anden hjælp:

Der anføres muligheden for at yde tilskud til huslejebetaling for at undgå, at en familie bliver hjemløs. Huslejetilskud og lign. omfattes normalt af reglerne om offentlig hjælp og boligsikring, og da nærværende lovforslag ikke angiver, at det er subsidiært i forhold til øvrige sociale hjælpeformer, bør det forklares, hvorledes muligheden om tilskud til huslejebetaling som en hjælpeform til et barn skal administreres i forhold til reglerne om offentlig hjælp og boligsikring.

Svar: Der kan ydes økonomisk støtte med direkte hjemmel i Inatsisartutloven om støtte til børn, såfremt forslaget vedtages i sin nuværende ordlyd. Af de sprogligt præciserede specielle bemærkninger til § 21, stk. 5, forklares det nu således: "Bestemmelsen kan bruges i tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen ønsker at tilbyde økonomisk hjælp til familien. Det kan f.eks. være i tilfælde, hvor forældrene i deres lejemål har opbygget en skyldig husleje, som sætter dem i risiko for at blive udsat af barnets hjem. En udsættelse af boligen er en social begivenhed, som normalt vil udløse et behov for at anbringe barnet uden for hjemmet akut. Såfremt økonomisk hjælp kan forhindre eller forebygge en sådan udsættelse, kan kommunalbestyrelsen vælge at tilbyde familien økonomisk hjælp til at dække eksempelvis huslejerestancer eller andre økonomiske behov, som er så væsentlige at få dækket, at barnet normalt ville skulle anbringes uden for hjemmet, såfremt de ikke kan dækkes i nødvendigt omfang af forældrene."

Det fremstår noget uklart, hvorledes stk. 6 om tilladelse til andre hjælpeformer skal administreres i forhold til stk. 3, nr. 9, som jo netop åbner for andre hjælpeformer uden forudgående godkendelse.

Svar: Burde efter sproglig præcisering nu fremstå mere klart og bedre forklaret i de sprogligt præciserede specielle bemærkninger til den ny stk. 6.

§ 29

Der omtales i stk. 1 og i bemærkningerne til denne bestemmelse særlige børnebisidderkurser. Da der er tale om et nyt begreb i grønlandsk socialret, bør det forklares, hvem der udbyder sådanne kurser.

Svar: Ikke indarbejdet.

Det anføres videre i bemærkningerne, at det er kommunen som skal vurdere, om den "vil" tilbyde en børnebisidder. Det er ikke i overensstemmelse med stk. 2 og 3, hvorefter tilknytning af en børnebisidder, hvorefter tilknytning er obligatorisk i de tilfælde, som stk. 2 og 3 beskriver.

Svar: Indarbejdet. I forbindelse med lovforslagets sproglige præcisering og bedre strukturering er den linje slettet og er ikke længere at finde i de specielle bemærkninger til den ny § 44, stk. 1.

Bemærkningerne anfører også, at kommunerne som udgangspunkt bør tillade, at barnet kan medtage sin bisidder eller en anden tryghedsperson. Såfremt der herved er tiltænkt en fravigelse af de begrænsninger i adgangen til partsrepræsentation som følger af sagsbehandlingslovens § 8, stk. 2, bør dette optages i selve lovteksten.

Svar: Ikke indarbejdet. Det er ikke tænkt således, men er en overvejelse kommunen kan gøre.

I bemærkningerne til stk. 3 anføres det, at allerede anbragte børn skal have tilknyttet en børnebisidder umiddelbart efter lovens ikrafttræden. Dette bør optages som en overgangsregel i § 63.

Svar: Ikke indarbejdet. Såfremt lovforslaget vedtages, vil børn kunne støtte ret på det, og de specielle bemærkninger herom, som nu er i § 44, stk. 3, skal blot forstås som en påmindelse herom, som de offentlige myndigheder bør håndtere proaktivt umiddelbart efter lovens ikrafttrædelse.

I bemærkningerne stk. 4 er anført nogle betragtninger om vandelskrav til børnebisiddere som bør kontrolleres af kommunerne. Dette er misvisende, hvis det er hensigten at optage sådanne regler i en bekendtgørelse, idet denne undersøgelsespligt således følger direkte af bekendtgørelsen.

Svar: Ikke indarbejdet.

Herudover anføres det, at en børnebisidder bør være underlagt tavshedspligt. Reglerne om tavshedspligt følger af sagsbehandlingsloven og kriminalloven og behøver derfor ingen særskilt regulering i en social særlov.

Svar: Ikke indarbejdet. Det ses i praksis at være nødvendigt, at de specielle bemærkninger påmindes kommunalforvaltningen herom. Særligt fordi børnebisidderen ikke kan forventes at

være offentlig ansat og fagligt vidende om sagsbehandlingslovens bestemmelser om tavshedspligt mv. Derfor skal personen være selvstændigt oplyst og pålagt en tavshedspligt.

§ 30

I bemærkningerne til stk. 2 anføres det, at kommunen "pålægges" at udlevere handleplanen. Det fremstår ikke i lovteksten som et forvaltningsretligt påbud men som en forvaltningsretlig oplysningspligt.

Svar: Ikke aktuel. Formuleringen er slettet i forbindelse med en bedre strukturering af lovforslaget og sproglig præcisering.

For så vidt angår bemærkningerne til stk. 3 om vandelskrav og tavshedspligt, henviser kommunen til ovenstående bemærkninger til § 29, stk. 4.

Svar: Se svar ovenfor.

§§ 31-32

Der henvises til bemærkningerne til § 30.

Svar: Se svar ovenfor.

§ 33

Det forekommer mindre velovervejet at en generel bestemmelse om overladelse af opgaver til private er optaget i et kapitel om konkrete hjælpeforanstaltninger.

Det virker herudover uklart, hvad der menes med at "anerkende" foreninger, idet bestemmelsen efter sit indhold er en hjemmel til delegation til private.

Svar: Det er med lovforslaget tænkt, at det naturligvis er kommunerne, som selv bestemmer, hvilke foreninger og organisationer de eventuelt ønsker at samarbejde med. Det må forventes, at en anerkendt forening vil have lettere ved at tiltrække private midler til deres virke, end en ikke-anerkendt forening. Bestemmelsen giver mulighed for, at Naalackersuisut kan anerkende foreninger, hvilket i praksis vil gøre foreningerne mere synlige og formentlig gøre det lettere for dem at tiltrække opmærksomhed og midler til deres virke med de offentlige myndigheder.

§ 34

Såfremt der er tale om en lovregulering af det, der i dag kendes under begrebet "tidlig indsats" bør det præciseres i lovbestemmelsen eller i bemærkningerne.

Svar: Lovforslaget er blevet sprogligt præciseret og bedre struktureret.

Det fremstår uklart, om stk. 3 skal forstås således, at hjælpetilbud til vordende forældre alternativt kan gennemføres som et tvangsindgreb.

Svar: Indarbejdet. Det fremstår nu sprogligt klart, at det kan være tilfældet ved gennemlæsning af lovforslaget og dets bemærkninger herom. Eksempelvis i de specielle bemærkninger til § 26, stk. 2, hvis afsluttende afsnit fremstår således: "I særlige tilfælde kan det være nødvendigt at anbringe et barn direkte fra fødegangen uden forældrenes samtykke, hvis det med rimelig sikkerhed må antages, at den gravide ikke vil være i stand til at tage vare på barnet. Såfremt kommunalbestyrelsen vurderer, at der skal ske anbringelse af barnet efter fødslen, skal kommunalbestyrelsen træffe afgørelse i henhold til bestemmelserne om skærpede støtteforanstaltninger inden barnets fødsel."

Bemærkningerne til stk. 4 om behov for "mere omfattende tilbud" hører mere naturligt hjemme under stk. 3.

Svar: Bestemmelsen er blevet sprogligt præciseret og bedre struktureret.

Kapitel 9

Kommunen henviser til sine bemærkninger til kapiteloverskriften til kapitel 8.

Svar: Indarbejdet.

§ 35

I bemærkningerne til stk. 1 anføres blandt andet: "Hvis to børn eksempelvis [...]". Eksemplet virker umiddelbart noget uklart.

Svar: Indarbejdet. De specielle bemærkninger til den ny § 27, stk. 1, er blevet sprogligt præciseret, så "Hvis to børn..." er slettet og resten af sætningen er blevet præciseret.

§ 36

I bemærkningerne skal "Til stk. 3" og "Til stk. 4" rettes til "Til nr. 3" og til "Til nr. 4".

Svar: Indarbejdet.

§ 37

Det er en fejl, når det i stk. 1 anføres, at der skal oplyses om retten til en børnebisidder. Dette er efter § 29, stk. 2, pligtmæssigt.

Svar: Indarbejdet. Lovforslaget er sprogligt præciseret og bedre struktureret, og denne bestemmelse, som nu hedder § 28, er blevet omformuleret, så den fremstår korrekt og klarere.

Det ser umiddelbart ud til, at bestemmelsen i stk. 1 om meddelelsesfrist har samme indhold som § 38, stk. 1.

Svar: Lovforslaget er sprogligt præciseret og bedre struktureret.

I bemærkningerne til stk. 3 bør det overvejes præciseret, at akutanbringelser som begreb ikke i sig selv fritager for pligten til at foretage partshøring.

Svar: Lovforslaget er sprogligt præciseret og bedre struktureret.

§ 38

Der henvises til kommunens bemærkninger til § 37, stk. 1

Svar: Lovforslaget er sprogligt præciseret og bedre struktureret

§ 39

Ved alle lovbestemmelser som pålægger kommunerne at indberette afgørelses- og sagsbehandlingsskridt til Naalakkersuisut, bør det fremgå af lovbemærkningerne, hvad formålet med indberetningspligten er.

Svar: Indarbejdet. Formålet fremgår nu af de specielle bemærkninger til § 29, stk. 2. Samtidig er lovtæksten sprogligt præciseret til at fremstå således: "Afgørelser om anbringelser, uanset om det er med samtykke eller ved tvangsanbringelse, skal indberettes til Naalakkersuisut inden 8 dage efter afgørelsen er truffet."

§ 40

For så vidt angår muligheden for anbringelse i egen bolig må dette som udgangspunkt forudsætte, at barnet eller den unge i forvejen råder over en sådan eller med hjemmel i andre regler kan erhverve egen bolig.

Såfremt det forudsættes, at et barn eller en ung som et hjælpetilbud eller som led i en tvangsanbringelse kan tildeles egen bolig bør evt. offentlig medfinansiering som minimum beskrives i lovtæksten og om nødvendigt uddybes i lovbemærkningerne.

Svar: Ikke indarbejdet. I givet fald et sådant tilbud om bolig skulle ydes af kommunalbestyrelsen, vil det først og fremmest bero på kommunale forskrifter og kriterier herfor, medmindre Naalakkersuisut har fastsat nærmere regler i henhold til bemyndigelsen i den nye § 30, stk. 5.

§ 41

Bemærkningerne til stk. 1 er ikke helt i overensstemmelse med lovtækstens ordlyd. Lovbestemmelsen er en prioriteringsregel således, at børn så vidt muligt skal anbringes i Grønland,

og at anbringelse uden for Grønland efter stk. 2 kun i nærmere beskrevne undtagelsestilfælde kan komme på tale.

Svar: Ikke indarbejdet.

Stk. 2 og bemærkningerne til bestemmelsen angiver, at anbringelse *uden for* Grønland kan komme på tale, hvis to betingelser er opfyldt: 1) barnets behov ikke kan imødekommes i Grønland og 2) alle anbringelsesmuligheder i Grønland er udtømt. Det fremhæves i bemærkningerne, at begge betingelser skal være opfyldt. Det forekommer umiddelbart at kunne være i strid med FN's børnekonvention, hvis barnets behov ikke kan imødekommes i Grønland men barnet alligevel anbringes i Grønland fordi den anden betingelse ikke er opfyldt.

Svar: Ikke indarbejdet. Der er tre betingelser. Henholdsvis de to nævnte og betingelsen om at Naalakkersuisut skal godkende anbringelsen uden for Grønland. Bestemmelsen hedder nu § 31 og dens specielle bemærkninger er sprogligt præciseret i overensstemmelse hermed.

I sidste sætning i bemærkningerne til stk. 2 henvises til sagsbehandlingslovens begrundelsesregler. Begrundelsesreglerne finder som udgangspunkt ikke anvendelse i forholdet mellem en kommune og selvstyret, da kommunen ikke har status som part i de sager, hvor selvstyret er tillagt instruktionsbeføjelser i forhold til kommunen.

Svar: Indarbejdet. De specielle bemærkninger er let omskrevet så de nu står som en forventning.

I stk. 3 er det fastsat, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om blandt andet visitation. Rækkevidden af denne bemyndigelse er uklar, idet lovens beskrivelse af kommunernes opgaver i forbindelse med anbringelser lægger op til, at kommunen selv finder en egnet institution i Grønland.

Svar: Indarbejdet. Bestemmelsen er omformuleret til nu at være en generel bemyndigelse til at fastsætte regler for anbringelser uden for Grønland.

Kommunen går derfor umiddelbart ud fra, at Sselvstyrets visitationskompetence angår visitation til anbringelse uden for Grønland.

Svar: Ikke aktuelt. Se svar ovenfor.

§ 43

Det er uklart, hvilke opgaver og hvilke betalingsbestemmelser der henvises til i stk. 5.

Svar: Ikke indarbejdet.

§ 44

Det er uklart, hvilke forhold, som skal foreligge dokumenteret forud for en godkendelse, og hvilke forhold, som skal afklares i en driftsaftale.

Svar: Ikke indarbejdet. Der vil blive fastsat nærmere regler herfor, jf. bemyndigelsen i ny § 34, stk. 3.

§ 46

I bemærkningerne til stk. 1 anføres det, at det er kommunens ansvar at sørge for udarbejdelse af en handleplan. Dette følger umiddelbart af §§ 23 og 24, og forekommer derfor overflødig at gentage på dette sted.

Svar: Ikke indarbejdet.

§ 47

I bemærkningerne er der formentlig en fejl, idet der henvises til stk. 5 og stk. 6. Kommunen går ud fra, at der henvises til stk. 5, nr. 2 og nr. 6.

Svar: Indarbejdet. Er rettet i forbindelse med sproglig præcisering og bedre strukturering af lovforslaget.

For så vidt angår bemærkningerne til "stk. 5", bemærker kommunen i øvrigt, at det anføres, at privat arrangerede plejefamilieforhold vil få samme rettigheder og pligter som kommunalt arrangerede plejeforhold. Det er noget uklart hvad der menes hermed, idet privat arrangeret familiepleje er undergivet aftalefrihed mellem plejeforholdets parter i det omfang, andet ikke konkret er fastsat i lovgivningen.

Svar: Ikke aktuelt. Afsnittet om plejefamilier er blevet betydeligt omskrevet og bedre struktureret.

I bemærkningerne til "stk. 6" hedder det, at når et plejeforhold er etableret med adoption for øje, betaler plejefamilien selv for barnets fulde forsørgelse. Dette bør efter kommunens opfattelse fremgå direkte af lovteksten.

Svar: Ikke indarbejdet. Bemyndigelse fremgår i den nye § 37, stk. 7, nr. 6. Formuleringen i de specielle bemærkninger herom udtrykker den kommunale praksis herfor. At plejefamilier, med børn anbragt med adoption for øje, selv afholder barnets forsørgelse.

§ 50

I stk. 2 og bemærkningerne hertil introduceres et nyt begreb "forældreevne". Kommunen bemærker, at må forekommer tvivlsomt om Inatsisartut kan uddelegere til Naalakkersuisut, at

fastsætte nærmere regler om dette begreb uden, at Inatsisartut i forvejen kender eller har lovgivet om i det mindste hovedprincipperne i begrebet.

Svar: Indarbejdet. Bemyndigelsen er udtaget af lovforslaget.

I stk. 3 kan sekretariatet for Det Centrale Børnesagkyndige Udvalg, hvis anbringelsesstedet anbefaler fortsat anbringelse, forelægge sagen for udvalget. Dette rejser følgende uafklarede spørgsmål: Hvordan får sekretariatet underretning om en sådan anbefaling? Hvad er retsvirkningen af, at sekretariatet ikke indbringer sagen for udvalget, og der er uenighed mellem kommunen og anbringelsesstedet?

Svar: Indarbejdet. Bestemmelserne om Det Centrale Børnesagkyndige Udvalg er omformulerede og "anbringelsessted" er ændret til "døgninstitution" som i den nugældende forordning.

I stk. 4 forekommer en frist på 12 uger ikke at være generelt anvendelig. Såfremt en anbringelse er sket med forældresamtykke, og dette samtykke tilbagekaldes, og der ikke rejses spørgsmål om fortsat anbringelse, følger det umiddelbart af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8, at et forældreønske om hjemgivelse skal effektueres straks.

Svar: Indarbejdet. Det fremgår nu af den nye § 41, stk. 3, således: "Hjemgivelse kan ikke ske, før barnet, forældremyndighedsindehaveren og anbringelsesstedet har været varslet minimum 12 uger i forvejen, medmindre hensynet til barnet eller andre væsentlige hensyn, gør det nødvendigt at fravige denne varslingsfrist. "

§ 51

Bestemmelsen henviser blandt andet til samtykkekrav i forbindelse med § 28 hjælpeforanstaltninger. § 28 er formuleret som servicetilbud (se også kommunens bemærkninger til denne bestemmelse), og det forekommer uklart, hvorledes der vil kunne være behov for indhentelse af samtykke til servicetilbud, som forældrene/barnet frit kan vælge at afslå.

Svar: Ikke indarbejdet.

§ 53

Dette udvalgs forvaltningsretlige status bør afklares, herunder om det er en selvstændig myndighed eller en del af en anden myndighed, og hvorledes samspillet mellem udvalget, dets sekretariat og departementet og de nye konstruktioner i §§ 10 og 12 skal være, herunder i hvilket omfang der må forudsættes funktionel eller personel uafhængighed af disse.

Svar: Ikke indarbejdet. Udvalget har eksisteret længe og er hjemlet i dag i den nugældende forordning om hjælp til børn og unge. Eksistensen fortsætter med lovforslaget, og procedurer strammes op, ligesom sekretariatet kan visitere sagerne.

§ 54

Kommunen henviser til sine bemærkninger til § 50, stk. 3.

Svar: Se svar dertil.

§ 55

Det forekommer uklart, om stk. 2 har nogen selvstændig betydning ved siden af stk. 1.

Svar: Ikke indarbejdet.

Kommunen går ud fra, at udgifter til de enheder, som er oprettet efter §§ 10 og 12, og som er selvstyreenheder, afholdes over finansloven.

Svar: Ja.

I forhold til stk. 4 efterlyser kommunen en redegørelse for, hvilke driftsudgifter som indgår i den drift, som skal finansieres via kommunal takstbetaling. En sådan afklaring må være en forudsætning for, at der kan ske en afgrænsning af, hvilke udgifter, som skal indgå i selve takstbetalingen jf. § 56, stk. 4. Alternativt er § 55, stk. 4 overflødig i forhold til § 56, stk. 4.

Svar: Ikke indarbejdet.

I stk. 6, bør det afklares, hvad der menes med "stater", herunder om det også omfatter Danmark eller det færøske hjemmestyre.

Svar: Indarbejdet. Der benyttes nu formuleringen "andre landes" i stedet for "stater".

§ 56

Kommunen henviser for det første til sine bemærkninger til § 55, stk. 4.

Svar: Se svar dertil.

I bemærkningerne til stk. 4 henvises til økonomisk tilsyn med døgninstitutionerne. En sådan kontrol skal have hjemmel i selve lovteksten, hvis der skal føres tilsyn med kommunale og selvejende døgninstitutioner.

Svar: Indarbejdet. Fremgår nu positivt af lovforslagets § 55, stk. 5.

I bemærkningerne til stk. 5 nævnes muligheden for at tilbageholde en beboers lomme- og tøjpenge. En sådan indgrebsmulighed, skal have hjemmel i selve lovteksten.

Svar: Indarbejdet. Fremgår nu som bemyndigelse til Naalakkersuisut at fastsætte nærmere regler om i den nye § 55, stk. 6.

§ 59

Bestemmelsen i stk. 2 om børns klageret gælder i forvejen på almindeligt forvaltningsretligt grundlag. Det bør derfor overvejes alene at nævne klageretten i lovbemærkningerne.

Svar: Ikke indarbejdet.

I forlængelse heraf bemærker kommunen, at Naalakkersuisuts bemyndigelse i stk. 3 ikke kan indskrænke børns klageret i videre omfang, end det følger af almindelige forvaltningsretlige regler.

Svar: Taget til efterretning. Bestemmelsen er ikke tænkt som en indskrænkning, men snarere en forbedring.

§ 60

Det forekommer noget uklart hvorledes bestemmelsen skal forstås i forhold til retsplejelovens regler om sagsanlæg, og hvorledes procesformen i forbindelse med indbringelsen for domstolene er påtænkt, herunder er der spørgsmål om retsafgifter og om sagens parter.

Svar: Indarbejdet. Bestemmelsen er slettet.

§ 61

Der er væsentlig forskel på bøder, som er en sanktion, og på tvangsbøder som er et forvaltningsprocessuelt tvangsmiddel til gennemtvungelse af en handlepligt eller til at bringe en undladelse til ophør.

Svar: Indarbejdet. Begrebet "tvangsbøder" anvendes nu i stedet for "bøder".

Det forekommer at falde uden for Inatsisartuts lovgivningsbemyndigelse at fastsætte en adgang til at idømme bøder uden mulighed for domstolsprøvelse under en kriminalsag.

Svar: Indarbejdet. Bestemmelsen er omformuleret og hedder nu § 59.

Stk. 3 er uforenelig med kravet i grundlovens § 82 om, at indskrænkning af kommunernes handlefrihed skal ved lov, hvis det overlades til Naalakkersuisut at fastsætte sanktionstyper, som ikke har klar lovhjemmel, det vil sige fremgår af selve lovteksten.

Svar: Se svar ovenfor.

§ 63

Bemærkningerne henviser til § 61, hvilket må være en skrivefejl.

Svar: Indarbejdet. Rettet i forbindelse med at lovforslaget er blevet sprogligt præciseret og bedre struktureret.

Ved at indsætte en overgangsregel som i stk. 3, hvor ældre administrative regler udstedt med hjemmel i den hidtil gældende lov opretholdes, bør det altid sikres, at disse ældre regler er forenelige med den nye lov. En sådan problemstilling bør aldrig overlades til en lovfortolkning. Kommunen anbefaler derfor, at det inden loven vedtages grundigt gennemgås, hvilke administrative regler, som fortsat skal være i kraft, og at det nøje kontrolleres, at de kan forenes med den nye lov.

Svar: Taget til efterretning.

Det anføres i bemærkningerne til stk. 4, at dette er en overgangsbestemmelse. Det er det efter kommunens mening ikke, tværtimod er det en bestemmelse som sikrer den nye lovs anvendelse på igangværende sager. Kommunen opfordrer til, at bestemmelsen grundigt overvejes med henblik på at undgå situationer, hvor en sag har været behandlet efter de tidligere gældende regler, men fortsat sagsbehandling efter den nye lov er strid med de tidligere foretagne sagsbehandlingsskridt.

Svar: Indarbejdet. Bestemmelsen er slettet.

Dernæst giver bestemmelsen, som kun angår sager, som ikke er afsluttede i kommunalt regi, anledning til tvivl om retstilstanden for sager som er under behandling hos en tilsyns- eller en rekursmyndighed.

Svar: Se svar ovenfor.

8) Dansk Psykologforening

I egenskab af vores rolle som fagforening for grønlandske og danske psykologer afgiver vi hermed et høringssvar på forslaget om Inatsisartutlov om støtte til børn.

Overordnet mener Dansk Psykolog Forening, at lovforslagets hensigt om at styrke sagsbehandlingen og børns rettigheder er væsentligt og positivt.

Psykologforeningen ser det som hensigtsmæssigt, at den nye retningslinje har fokus på forebyggelse og tidlig indsats, hvilket på sigt bør medvirke til færre anbringelser uden for hjemmet, og en styrkelse af familierne, samt understøtte det helt overordnede formål, at færre børn vokser op under vilkår, som belaster deres udvikling.

Overordnede anbefalinger:

- Det er positivt at lovforslaget introducerer og tydeliggør flere og bedre støttemuligheder for barnet, den unge og de vordende forældre. Det er helt afgørende, at barnets behov ikke defineres ud fra hvilke aktuelle tilbud, der er til rådighed, men i stedet baserer sig på en højt kvalificeret faglig udredning af barnets tilstand og kontekst.
- I sager om anbringelser og andre indgribende foranstaltninger anbefaler DP at der altid indgår en psykologisk undersøgelse af barnet, samt at en psykolog er med til at vurdere, hvilken foranstaltning, der bedst muligt understøtter barnets udvikling.
- Psykologer kan med fordel tænkes ind ift. undervisning og supervision af personalet i socialforvaltningerne, således at der både sker videndeling og faglig udvikling i forbindelse med sagsbehandlingen.
- Beslutningen om at iværksætte forebyggelse eller anbringelse bør bero på en individuel vurdering af hvad der bedst understøtter barnet i den konkrete sag.
- Psykologforeningen støtter op om forslaget om, at den socialfaglige undersøgelse skal resultere i en begrundet skriftlig handleplan om hvilke(n) type(r) af støtte der skal iværksettes, men at denne dog ikke kan gennemføres uden en parallel psykologisk undersøgelse af barnet i sager, hvor indgribende foranstaltninger overvejes.
- Der er et uforløst potentiale for en psykologfaglig indsats i det forebyggende arbejde. Således kan både forælder og barn have gavn af psykologisk intervention med henblik på at undgå de mest indgribende foranstaltninger samt at forebygge udvikling af alvorlige mistrivsel og patologi.
- Styrkelsen af børns rettigheder gennem en tydelig sociallovgivning er vigtig og hensigtsmæssig.
- Det bør sikres, at fagprofessionelle på tværs af forvaltninger og institutioner samarbejder om indsatsen, så man undgår de problematiske sektor- og institutionsovergange, som man kender det fra Danmark.

Svar: Noteret som anbefalinger der bør medtages som professionelle betragtninger til inspiration og overvejelse i forbindelse med udarbejdelsen af efterarbejderne til lovforslaget, såfremt det vedtages, særligt i de operative vejledninger og de mere overordnede bekendtgørelser. Der bør medtænkes brug af psykologisk bistand og rådgivning, så vidt muligt, i de forskellige faser og handlinger som vil blive en følge af lovforslaget, og ikke mindst i forbindelse med den socialfaglige undersøgelse og supervision mv. Anbefalingerne er noteret, og de vil blive inddraget i videst muligt omfang i det videre arbejde med lovforslagets efterarbejder mv.

Undersøgelse af børns trivsel i Grønland

Det grønlandske landsstyre udførte i 2008 i samarbejde med SFI (Det Nationale Forskningscenter for Velfærd) en kortlægning af 0-14 årige børn og deres familiers trivsel. Rapporten ”Børn i Grønland. En kortlægning af 0-14 åriges og familiers trivsel ” viste, at der var bemærkelsesværdig stor forskel på andelen af familier, der havde modtaget hjælp fra socialforvaltningen på grund af vanskeligheder relateret til barnet, i forskellige dele af landet. Der var

store forskelle på levevilkår, og i alle dele af landet havde færre familier modtaget hjælp, end hvad man kunne have forventet ud fra tallene om omsorgssvigt (også kortlagt i undersøgelsen).

Rapporten anbefaler, at der igangsættes et langsigtet arbejde med at tydeliggøre hvilke forhold hos familierne eller børnene, man skal være særlig opmærksom på, og hvilke handlinger der kan forventes udført over for familier, hvor der er risiko for at børn omsorgssvigtes. Med tanke på at det ikke er i alle byer, at der er uddannet personale i socialforvaltningerne anbefaler rapporten også, at igangsætte egentlig uddannelse og supervision til de ansatte på socialforvaltningerne, så de kan handle adækvat når børn er i risiko for omsorgssvigt.

I forlængelse af rapportens anbefalinger, anser Psykologforeningen det for hensigtsmæssigt, at det nye lovforslag introducerer og italesætter flere og bedre støttemuligheder til både barnet, den unge og de vordende forældre, således at det bliver tydeligere hvilke muligheder for støtte der kan sættes ind med.

Svar: Indarbejdet. Lovforslaget vil efter indarbejdelse af høringssvarene blive sendt i supplerende offentlig høring i august-september 2016, før det fremsættes for Inatsisartut på efterårs-samlingen 2016 som punkt til behandling. Det med høringssvarene indarbejdede lovforslag, der udsendes i supplerende offentlig høring, forventes at være så forbedret i sin struktur og sit indhold, at det tydeligt kan ses, at der er bedre og flere støttemuligheder for såvel barnet, den unge (i efterværn) og forældrene.

I sager om tvangsanbringelse, anbringelse og anden indgribende foranstaltning i Danmark anbefaler Psykologforeningen generelt, at der altid bør indgå en psykologisk undersøgelse af barnet, som en del af den børnefaglige undersøgelse. Hvis der skal foretages en vurdering af, om allerede eksisterende akter kan erstatte en undersøgelse, bør vurderingen foretages af en psykolog med kendskab til den metodik, som sådanne undersøgelser indebærer. Endelig anbefales det, at der bør være psykologer med til at vurdere, om barnets behov imødekommes af den valgte foranstaltning i forbindelse med anbringelse af et barn eller en ung, samt i opfølgende vurderinger af, om foranstaltningen har den ønskede effekt på barnets udvikling.

Svar: Anbefalingerne er gode og vil blive medtaget i muligt omfang i forbindelse med udarbejdelsen af lovforslagets efterarbejder, såfremt forslaget vedtages. I praksis vil sådanne krav om psykologdeltagelse ikke kunne gøres til krav i lovform, men de kan bruges som inspirerende anbefalinger og en professionel rettesnor i vejledningerne. Der er ingen tvivl om, at anvendelsen af psykologer i større grad end i dag, ville forbedre børns retstilling og i mange tilfælde kunne forbedre planlægningen, gennemførelsen og resultaterne af de tilbudte støtteforanstaltninger. Det relativt beskedne antal grønlandsktalende psykologer og den store geografiske spredning på børns bosteder skaber dog en særlig udfordring, som nødvendigvis skal tages med i betragtning, for at sikre at anvendelse af professionelt uddannede psykologer i så bred en sammenhæng og i så mange handlinger kan sikres i praksis. Anbefalingerne vil kunne

medgå i det vejledende materiale og indarbejdes derfor ikke direkte i lovforslaget, fordi for ambitiøse professionskrav i lovforslaget utilsigtet vil kunne risikere at blive en slags flaskehals for en effektiv administration af tilbudte støtteforanstaltninger til udsatte børn.

Psykologforeningen er bekendt med, at der i praksis er uenighed om, hvem der skal foretage de psykologiske undersøgelser. Dette kan med fordel afklares. Det skal hertil bemærkes, at alene psykologer må anvende A-klassificerede testbatterier.

Med tanke på manglen på ressourcer og/eller specialiseret personale på socialområdet, som nævnt både i SFI rapporten fra 2008 og i den nyere tilsynsrapport fra Tasiilaq i Østgrønland, kan psykologer, i det omfang de ikke kan inddrages direkte i sagsbehandlingen, med fordel fremadrettet tænkes ind som et led i en opkvalificering og supervision af nuværende og fremtidigt personale.

Kommunale indsatser overfor udsatte unge i Danmark

Dansk Psykolog Forening anbefaler, at beslutningen om at sætte ind med enten forebyggelse eller anbringelse altid bør bero på en individuel vurdering af, hvad der bedst understøtter barnet i den konkrete sag. I forlængelse af dette støtter foreningen op om den nye lov om støtte til børns forslag om, at den social-faglige undersøgelse skal resultere i en begrundet skriftlig handleplan om hvilke(n) type(r) af støtte der skal iværksættes.

I 2010 udførte SFI en undersøgelse af danske kommuners forebyggende indsats overfor udsatte unge i alderen 14-16 år. Undersøgelsen konkluderede bl.a. at forebyggende foranstaltninger og anbringelser ikke altid kan erstatte hinanden, men at de har hver deres styrker og svagheder. I den specifikke undersøgelse viste det sig anbringelse generelt er bedre end forebyggende foranstaltninger i eget miljø til at reducere og forebygge misbrugsproblemer, samt at det for de hårdest ramte unge er med til at reducere konflikter med forældre/søskende, at få den unge tilbage i skole, i uddannelse eller arbejde og at sikre støtte og opmærksomhed i forhold til den unges skolegang.

Omvendt er forebyggende foranstaltninger generelt bedre end anbringelse til at reducere og forebygge sociale relationsproblemer, udadreagerende adfærd og tilstedeværelsen af dysfunktionalitet i familien, herunder også fysisk og psykisk mishandling. Forskellen forklares ved at anbringelse modsat fx familiebehandling har mere fokus på den unge og ikke på familien som helhed.

Foranstaltninger til børn

Psykologforeningen anser det som nævnt for hensigtsmæssigt, at lovforslaget introducerer flere og bedre støttemuligheder til både barnet, den unge og de vordende forældre.

Rapporten fra det grønlandske Landsstyre og SFI fra 2008 viste at den tilbudte hjælp i langt de fleste tilfælde bestod af samtaler med ansatte på skolen. 8 pct. af børnene med psykosociale problemer i skolen havde fået hjælp fra en psykolog, 3 pct. havde fået hjælp fra en ansat i socialforvaltningen, og 5 pct. har fået anden form for hjælp. De øvrige børn (og deres forældre) havde i de fleste tilfælde haft mulighed for at tale med en lærer eller en anden person på skolen om problemerne.

Hvad angår effekten af specifikke forebyggende foranstaltninger pegede SFI-undersøgelsen af kommunale forebyggende indsatser til unge i Danmark på, at individuelle psykologsamtaler var bedre end andre forebyggende foranstaltninger til at reducere og forebygge unges psykiske såvel som fysiske sygdom og problemer, selvskadende adfærd og konflikter med forældre og søskende, mens en kontaktpersonordning var signifikant bedre end andre forebyggende foranstaltninger til at give de unge en voksenkontakt og dermed sikre et støttende voksenetværk.

Samlet set vurderer Dansk Psykolog Forening at lovforslagets overordnede fokus på, i henhold til Børne-konventionen, at styrke børns rettigheder igennem en stærk og tydelig sociallovgivning, er vigtigt og hensigtsmæssigt. Foreningen vurderer endvidere, i henhold til ovenstående undersøgelse og anbefalinger, at der er et uforløst potentiale for en større psykologfaglig indsats i den forebyggende indsats.

9) Det Sociale Ankenævn

Det Sociale Ankenævns sekretariat skal hermed fremkomme med sine kommentarer til forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx.xx 2016 om støtte til børn.

Generelt:

Der bruges forskellige udtryk eksempelvis forældremyndighedsindehaver, familie, omsorgsgivere mv. Det foreslås, at man holder sig til én betegnelse, gerne forældremyndighedshaveren/-haverne.

Svar: Delvis indarbejdet. Der er strammet op i lovforslagets sprog anvendelse, og er foretaget sproglige præciseringer, samt indsat forbedrede definitioner af væsentlige begreber og roller.

Det bør anføres klart, at der menes forældremyndighedsindehaveren/-haverne. Hvis forældrene er ugifte, skal faderskabet være fastslået, ellers er der kun tale om moderen. Hvis forældrene er gift, er det begge, der er forældremyndighedsindehavere.

Svar: Forklaringen kan medtages i efterarbejderne, såfremt loven vedtages, i vejledningen.

Vordende forældre er ikke et korrekt juridisk udtryk. Reglerne bør være i overensstemmelse med gældende familieretlige regler på området.

Svar: Ikke indarbejdet. Begrebet var ikke tænkt til at skulle udvikle sig til et juridisk begreb, men har til formål at identificere en særlig målgruppe, som kan få støtteforanstaltninger, selvom de nødvendigvis selv er børn, men hvor støtteforanstaltningerne ydes som tidlig indsats og forebyggende, fordi der er et barn på vej, og forældrene vurderes at have behov for støtte for at sikre, at barnet får en sund og udviklende god start på livet.

Eftersom der er tale om et lovforslag, der har sigte på socialt udsatte børn og børn med særlige behov, bør man også anvende ordet "hjælpeforanstaltninger", når man bruger ordet støtte eller foranstaltninger. Man støtter socialt udsatte, og man tilbyder hjælpeforanstaltninger til børn med særlige behov. Udtrykket foranstaltninger kan forstås negativt og som en indgriben.

Svar: Indarbejdet. Ordet "foranstaltninger" er blevet erstattet af "støtteforanstaltninger".

Det foreslås, at Inatsisartutlovens titel ændres til også at omfatte unge. Ligeledes foreslås det, at "den unge" eller lignende indskrives, hvor dette er relevant i forslaget, eksempelvis i § 1.

Svar: Delvis indarbejdet. Titlen fastholdes med børn som overordnet målgruppe. Men unge (i efterværn) er skrevet ind de relevante steder i lovforslaget. Lovforslagets helt primære målgruppe er udsatte børn (indtil 18 år), og selvom forslaget også styrker unges (unge er i forslaget defineret som 18-23 årige) adgang til støtte i form af efterværn, er det i overskriften på denne lov fastholdt, af hensyn til signalværdien, at lovforslaget handler om støtte til børn. Efterværn skal derfor forstås som en støtte til børn som er blevet ældre, og har brug for hjælp til at få en god overgang til voksentilværelsen. Definitionen af "ung" er samtidigt positivt indsat i lovtæksten og forklaret yderligere tydeligt i bemærkningerne til lovforslaget, for at sikre, at der ikke opstår begrebsforvirring om, hvem der er barn (0-17 år), hvem der er ung (18-23 år), og hvem der er voksen (fra og med det fyldte 18 år) i lovens forstand. I forslagens forstand er en ung således også voksen. Men et barn er ikke ung, og et barn er ikke voksen. Efterværn kan tilbydes, når et barn, der overgår til at være voksen, fortsat vurderes (som ung) at have brug for at få støtte i henhold til lovforslaget om støtte til børn. Dette gives i så fald som efterværn. Forslagets mål er dog ikke, at unge skal støttes, som var de børn, men at børn skal støttes til at udvikle sig som børn, og at børn skal sikres en individuelt fornuftig og hensynsfuld overgang til livet som voksen, og om nødvendigt, at børn, der overgår til at blive voksne, kan støttes i deres ungdomsperiode med tilbud efter lovforslaget i form af efterværn, så de sikres en hensigtsmæssig overgang til voksentilværelsen.

Det anbefales, at udtrykket barnets tarv anvendes fremfor barnets bedste. FNs børnekonvention (f.eks. artikel 3) anvender udtrykket "barnets tarv". Hvis der i det foreliggende lovforslag menes det samme, bør samme udtryk bruges.

Svar: Ikke indarbejdet. Sætningen "barnets bedste" vurderes at være mere nutidig sprogbrug. "Tarv" fremstår mere præcis fagsprogligt (for jurister), men hensyn er taget til, at loven først

og fremmest vil skulle forstås af borgere og forvaltningspersonale med anden faglig baggrund end en juridisk uddannelse.

Udtrykket "kommunalforvaltning" bør udskiftes med "kommunalbestyrelse". Kommunalbestyrelsen har det overordnede ansvar og afgørelseskompetence, og det bør være det samme udtryk, der anvendes igennem hele forslaget.

Svar: Indarbejdet. Generelt er "kommunen" eller "kommunalforvaltningen" erstattet af myndigheden, dvs. "kommunalbestyrelsen" i lovteksten. For så vidt angår de specielle bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser, anvendes fortsat lidt forskellige ord og begreber, af hensyn til at opnå et mere læsevenligt og forklarende sprog.

Det Sociale Ankenævns sekretariat vurderer, at det ikke er hensigtsmæssigt og ej heller muligt at opnå det ønskede formål med foranstaltningerne i henhold til kapitlerne 7 og 8, såfremt der kan træffes afgørelse uden samtykke.

Svar: Delvis indarbejdet. Lovforslaget er præciseret og nu bedre struktureret. Samarbejde og samtykke er en forventning, ligesom inddragelse af børn i egne sager, og det vurderes, at det i visse tilfælde kan være nødvendigt at træffe afgørelse om støtteforanstaltning uden samtykke.

Det Sociale Ankenævns sekretariat anbefaler derfor, at kommunalbestyrelsen alene kan træffe afgørelse om sådanne foranstaltninger, såfremt forældremyndighedsindehaveren/-haverne samt barnet, der er fyldt 15 år har afgivet samtykke.

Svar: Se svar ovenfor.

Det bør fremgå af bestemmelsen, at forældre også skal samtykke i forbindelse med foranstaltninger efter § 28. Man kan ikke iværksætte en foranstaltning, der skal være med samtykke fra forældrene, uden at indhente forældrenes samtykke.

Svar: Lovforslaget er blevet sprogligt præciseret og har fået en anden og mere læsevenlig struktur, hvor sagsbehandlingsreglerne er blevet samlet i et kapitel bagerst i forslaget.

Forældremyndighedsindehaveren/-haverne kan ikke sættes ud af spillet på den måde. Det vil stride mod reglerne i Myndighedsloven. Hvis der skal handles imod forældremyndighedsindehaverne, skal det være som en tvangsforanstaltning, jf. § 36.

Svar: Ikke indarbejdet. Støtteforanstaltninger er som hovedregel at forstå som et tilbud til den pågældende, og det er ikke pligtigt for borgeren at acceptere et tilbud om støtteforanstaltninger.

Såfremt det ønskes bibeholdt, at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse uden samtykke ved foranstaltninger efter kapitel 7 og 8, bør det fremgå eksplicit af de enkelte bestemmelser.

Svar: Lovforslaget er blevet sprogligt præciseret og har fået en anden og mere læsevenlig struktur, hvor sagsbehandlingsreglerne er blevet samlet i et kapitel bagerst i forslaget

Det Sociale Ankenævns sekretariat har erfaring med, at det på nuværende tidspunkt ikke er helt klart hvilke forholdsregler kommunerne skal tage ved familier med flere børn. Det anbefales på baggrund af dette, at det tydeliggøres i Inatsisartutloven og/eller i bemærkningerne.

Svar: Det vil passende kunne uddybes og integreres i vejledningen og andre efterarbejder til lovforslaget, såfremt det vedtages.

De enkelte bestemmelser og bemærkninger:

Ad § 1:

Det foreslås, at bestemmelsen omformuleres, således at det fremgår af bestemmelsen, at Inatsisartutloven har særligt sigte på børn og unge. Dette henset til, at loven tillige omhandler efterværn til unge mellem 18-23 år. Se de generelle bemærkninger om at indskrive ”unge”, hvor det er relevant.

Svar: Indarbejdet i det reviderede lovforslags § 4, stk. 3.

Det fremgår af bemærkningerne til § 1, ”Bestemmelsen i § 1 skal forstås således, at der kun ydes støtte i de tilfælde, hvor forældrene ikke yder barnet den fornødne omsorg, som barnet har behov for.” Det Sociale Ankenævns sekretariat skal bemærke, at der kan være tilfælde, hvor et barn eller en ung har et behov for støtte, som ikke alene skyldes, at forældremyndighedsindehaver/-haverne ikke yder barnet den fornødne omsorg. Derfor foreslås dette omformuleret eller præciseret.

Svar: Ikke indarbejdet. Men lovforslaget er blevet sprogligt præciseret..

Ad § 2:

Det fremgår af bemærkningerne til § 2, stk. 1 hvorledes barnets bedste og det som er bedst for barnet skal forstås. Ligeledes fremgår det af bemærkningerne, at begrebet har udgangspunkt i FNs konvention om Barnets Rettigheder artikel 3. Det findes ikke at være tilfældet, idet FNs børnekonvention bruger udtrykket barnets tarv.

Se de generelle bemærkninger.

Svar: Ikke indarbejdet. Der er med ”barnets bedste” valgt et mere dagligdags udtryk end ”tarv”. Der er herved ikke tilsigtet nogen indholdsmæssig forskel.

Ad § 4:

Det er anført i § 4, at Inatsisartutloven finder anvendelse på børn under 18 år med bopæl i Grønland. Det bør tillige anføres, at loven finder anvendelse på børn, der opholder sig i Grønland. Inatsisartutloven bør gælde alle børn, der opholder sig i Grønland, også f.eks. på ferie.

Svar: Ikke indarbejdet.

Ad § 5, stk. 1:

Bestemmelsen bør formuleres bredere, således at alle afgørelsestyper, kommunalbestyrelsen kan træffe i henhold til Inatsisartutloven, fremgår.

Det foreslås præciseret i bemærkningerne, hvilken kommunalbestyrelse, der har kompetencen.

Svar: Ikke indarbejdet. Men lovforslaget er blevet sprogligt præciseret.

Ad § 5, stk. 2:

Bestemmelsen kan udgå, da § 8, stk. 4 har næsten samme ordlyd, og det findes mere hensigtsmæssigt, at dette fremgår af kapitel 3 omhandlende tilsyn.

Svar: Indarbejdet. Stk. 2 er slettet.

Ad § 6, stk. 1. og stk. 2:

Det Sociale Ankenævns sekretariat formoder, at bestemmelsen alene omfatter anbringelser. Bestemmelsen bør præciseres, således det fremgår klart, hvorvidt denne bestemmelse alene er tiltænkt anbringelser uden for hjemmet.

Svar: Indarbejdet. Bestemmelsen er generelt blevet betydeligt omformuleret så den nu fremstår i bedre overensstemmelse med dens ønskede formål.

Såfremt det menes, at det gælder for alle afgørelser om foranstaltninger, herunder f.eks. § 28, stk. 3, nr. 9 vil der være forskel fra kommune til kommune, hvorledes kommunerne internt organiseres og delegerer kompetence.

Svar: Indarbejdet. Bestemmelsen er derfor blevet omformuleret. Se svar ovenfor.

Ad § 7, Stk. 2:

Der er uoverensstemmelse mellem bestemmelsen og bemærkningerne. Det fremgår af bestemmelsen, at det er barnets bopæl, kommunalbestyrelsen har adgang til, mens det af bemærkningerne fremgår, at kommunalbestyrelsen har ret til adgang til det hjem, hvor barnet formodes af befinde sig. Disse er nødvendigvis ikke i alle tilfælde sammenfaldende.

Det Sociale Ankenævns sekretariat finder, at ”barnets bopæl” bør ændres til ”forældremyndighedsindehaverens bopæl”. Dette skyldes, at en afgørelse om anbringelse uden for hjemmet efter § 36, er en afgørelse, kommunalbestyrelsen træffer overfor forældremyndighedsindehaveren/-haverne som part.

Svar: Ikke indarbejdet.

Kommunalbestyrelsen bør alene have adgang til forældremyndighedsindehaverens/-havernes bolig.

Svar: Ikke indarbejdet.

Såfremt barnet opholder sig andet steds end ved forældremyndighedsindehaveren/-haverne, er det efter Det Sociale Ankenævns sekretariats vurdering, retsplejeloven, der finder anvendelse i spørgsmålet om adgang til bopælen, dette uagtet at barnet har bopæl andet steds.

Det bør præciseres i bemærkningerne, hvorledes kommunalbestyrelsen skal forholde sig, hvor barnet søges skjult. I sådanne tilfælde vil politiet skulle inddrages.

Svar: Ikke indarbejdet.

Ad § 7, stk. 3:

Det Sociale Ankenævns sekretariat har samme bemærkninger som anført vedr. § 7, stk. 2.

Svar: Ikke indarbejdet.

Ad Kapitel 3. tilsyn:

Det foreslås, at titlen på kapitel 3 ændres til: tilsyn og tilsynsenheden.

Svar: Ikke indarbejdet.

Ad § 8:

Det foreslås at der i bemærkningerne s. 25 i afsnittet begyndende med ”Tilsynsforpligtelsen [...]” tillige anføres, at såfremt en kommune eksempelvis modtager en underretning om et barn i en familie med flere børn, bør kommunen undersøge, om de øvrige børn kan have behov for hjælpeforanstaltninger.

Svar: Indarbejdet. Fremgår nu i de specielle bemærkninger, som nu anbefaler at når en sagsbehandler eller lignende kommer i kontakt med voksne med særlige sociale problemer, for eksempel som følge af alkohol- eller stofmisbrug eller en sindslidelse, er det vigtigt, at der spør-

ges til, om der er børn i hjemmet, således at der kan iværksættes en familieorienteret og forebyggende indsats for børn i disse familier.

Ad § 8, stk. 5:

Det foreslås præciseret, at retten til at føre anmeldt/uanmeldt tilsyn både tilfalder Naalakkersuisut og kommunalbestyrelsen.

Svar: Indarbejdet. Lovforslaget er blevet sprogligt præciseret og bedre struktureret.

Ad § 9, stk. 1:

I forhold til tilsynsenheden, foreslås det, at lignende medtages ved revideringen af reglerne inden for handicapområdet.

Svar: Taget til efterretning.

Ad § 9, stk. 2:

”[...] kan fastsætte[...]” foreslås ændret til ”[...]fastsætter[...]”.

Svar: Lovforslaget er blevet sprogligt præciseret og bedre struktureret.

Ad § 10, stk. 2:

Efter ”[...]igangværende” indsættes ”sager”.

Det foreslås, at formuleringen ”særligt omhyggeligt” ændres. Det er Det Sociale Ankenævns sekretariats vurdering, at alle sager skal behandles særligt omhyggeligt, og formuleringen kan tolkes modsætningsvis.

Svar: Indarbejdet. Nævnte formulering er slettet og bestemmelsen er sprogligt præciseret.

Ad § 10, stk. 3:

”[...] dens tilsyn[...]” bør ændres til ”[...] sit tilsyn [...]

Svar: Lovforslaget er blevet sprogligt præciseret og bedre struktureret.

Man bør tilføje i bestemmelsen, at tilsynsenheden ligeledes kan give påbud om indenfor en af tilsynsenheden nærmere angivet tidsfrist, at iværksætte en socialfaglig undersøgelse i sager, hvor kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse om, at der ikke var behov for skærpede foranstaltninger, jf. §§ 35-36.

Svar: Ikke indarbejdet.

Det Sociale Ankenævns Sekretariat foreslår, at afsnittet side 27 i bemærkningerne, der begynder med: ”Bestemmelsen i stk. 3 er en ”blød udgave”[...]” bør udgå, da dette kan give anledning til forvirring.

Svar: Lovforslaget er blevet sprogligt præciseret og bedre struktureret.

Ad § 11, stk. 1:

”[...] kan fastsætte[...]” foreslås ændret til ”[...]fastsætter[...]”.

Svar: Lovforslaget er blevet sprogligt præciseret og bedre struktureret.

Det står ikke klart i Inatsisartutloven eller bemærkningerne, hvad der menes med skærpet tilsyn som nævnes i § 11, stk. 1, nr. 4.

Svar: Lovforslaget er blevet sprogligt præciseret og bedre struktureret.

Ad § 12, stk.1:

I forhold til Den Centrale Rådgivningsenhed foreslås det, at lignende medtages ved revideringen af reglerne inden for handicapområdet.

Svar: Taget til efterretning.

Ad § 13, stk. 1:

”[...] dens virke [...]” bør ændres til ”[...] sit virke [...]”

Svar: Lovforslaget er blevet sprogligt præciseret og bedre struktureret.

Det fremgår af bemærkningerne s. 28: ” Dette er dels en vurdering kommunen skal træffe som modtager af en anmodning om udveksling af personfølsomme oplysninger, dels en vurdering Den Centrale Rådgivningsenhed træffer før den sender anmodningen til kommunen.” Dette bliver vanskeligt at vurdere og administrere.

Ad § 13, stk. 3:

Det bør tydeliggøres, at det er kommunalbestyrelsen, der træffer afgørelse om, hvorvidt oplysningerne skal videregives.

Som § 59 er formuleret på nuværende tidspunkt, kan en sådan afgørelse truffet af kommunalbestyrelsen påklages til Det Sociale Ankenævn. Se bemærkningerne til § 59.

Svar: Kommunalbestyrelsens afgørelser kan påklages Det Sociale Ankenævn.

Såfremt kommunalbestyrelsen træffer afgørelse, hvorved der gives afslag, bør det fremgå af bestemmelsen, hvad der så sker. Såfremt Den Centrale Rådgivningsenhed får indsigt i oplysningerne, kan forældremyndighedsindehaveren/-haverne påklage dette til Det Sociale Ankenævn. Hvis der af samme grund søges om erstatning, bør det præciseres, om dette spørgsmål kan afgøres af Det Sociale Ankenævn. Det Sociale Ankenævns sekretariat finder, at dette er et spørgsmål, som bør afgøres af retten.

Svar: Ikke indarbejdet.

Ad § 14:

Det bør fremgå udtrykkeligt af Inatsisartutloven, at Den Centrale Rådgivningsenhed skal leve op til de samme krav, der stilles til sagsbehandling i henhold til loven, som kommunalbestyrelsen.

Svar: Ikke indarbejdet. Det vurderes at være unødvendigt at gentage i ny lovgivning de allerede gældende lovbestemte og forvaltningsretlige regler for sagsbehandling. Lovforslaget er dog blevet sprogligt præciseret og bedre struktureret, og sagsbehandlingsreglerne er blevet samlet i et kapitel bagerst i lovforslaget.

Ad § 14, stk. 3:

Bestemmelsen bør omformuleres. Det er uklart, om der er tale om sager, som Den Centrale Rådgivningsenhed af egen drift tager op, eller om det er på baggrund af kommunalbestyrelsens anmodning.

Svar: Indarbejdet. Med den nye reviderede formulering af afsnittet vurderes det at stå tydeligt.

Ad § 14, stk. 4:

”[...] kan fastsætte[...]” foreslås ændret til ”[...]fastsætter[...]”.

Svar: Lovforslaget er blevet sprogligt præciseret og bedre struktureret.

Ad §§ 15 - 16:

Det bør være muligt at underrette departementet herunder tilsynsenheden eller Den Centrale Rådgivningsenhed foruden kommunalbestyrelsen, da der kan være private relationer på kryds og tværs imellem de implicerede personer. Bemærkningerne åbner dog for, at man kan indgive en anonym indberetning som privatperson, men i meget små samfund kan dette måske virke illusorisk.

Svar: Lovforslaget er blevet sprogligt præciseret og bedre struktureret.

Ad § 15, stk. 1:

Der er uoverensstemmelse i mellem bemærkninger og lovtekst, da der i bemærkningerne anvendes ”Formentlig”.

Svar: Lovforslaget er blevet sprogligt præciseret og bedre struktureret.

Det bør fremgå af bemærkningerne, at alle underretninger er omfattet af retten til aktindsigt – også anonyme underretninger, og at afgørelse om at undtage dokumenter eller oplysninger fra aktindsigt skal træffes i henhold til Landstingslov nr. 9 af 13. juni 1994 om offentlighed i forvaltningen og/eller Landstingslov nr. 8 af 13. juni 1994 om sagsbehandling i den offentlige forvaltning.

Svar: Lovforslaget er blevet sprogligt præciseret og bedre struktureret.

Det bør i lovteksten anføres, at kvitteringen bør indeholde oplysning om, at borgeren ikke har ret til oplysninger om, hvilke sagsskridt, underretningen medfører.

Svar: Lovforslaget er blevet sprogligt præciseret og bedre struktureret.

Ad § 16, stk. 1:

Politi, retsvæsen samt institutioner bør indskrives under skærpet underretningspligt.

Svar: Ikke indarbejdet. Det er i praksis ikke nødvendigt, idet det følger af politiets og retsvæsenets egne procedurer allerede. Ansatte på døgninstitutioner for børn vil sædvanligvis være omfattet af bestemmelsen.

Ad § 17, stk. 1:

Bestemmelsen bør omformuleres, således der tages højde for eksempelvis den situation, hvor en familie flytter uden for den kommunale inddeling.

Svar: Lovforslaget er blevet sprogligt præciseret og bedre struktureret.

Ad § 18, stk. 1:

Efter ”[...] tilflytningskommunen” bør tilføjes ”eller tilsvarende myndighed”.

Der tænkes på situationer, hvor eksempelvis en familie flytter til et andet land end Danmark.

Svar: Lovforslaget er blevet sprogligt præciseret og bedre struktureret.

Ad § 19:

Det bør fremgå, hvad formålet med det landsdækkende indberetningssystem er. Det står ikke klart hverken i Inatsisartutloven eller bemærkningerne.

Svar: Lovforslaget er blevet sprogligt præciseret og bedre struktureret.

Ad § 22, stk. 1:

Det foreslås, at ”Jf. bestemmelserne” slettes.

Svar: Ikke indarbejdet.

Ad § 22, stk. 2:

Der mangler bemærkninger.

Svar: Indarbejdet. Lovforslaget er blevet sprogligt præciseret og bedre struktureret.

Ad § 22, stk. 4, nr. 2:

Det foreslås, at udvekslingen af oplysninger mellem myndigheder i børnesager reguleres ved lov. Dette er et område, hvor der ofte hersker tvivl om, hvilke oplysninger, der kan videregives. Af hensyn til borgerenes retssikkerhed, bør det derfor medtages i Inatsisartutloven.

Svar: Indarbejdet. Lovforslaget er blevet sprogligt præciseret og bedre struktureret.

Ad § 23:

Det bør fremgå, at der eventuelt tillige kan udarbejdes handleplan for forældremyndighedsindehaveren/-haverne.

Svar: Ikke indarbejdet.

Ad § 23, stk. 1, nr. 1:

Det bør præciseres, hvornår den skriftlige handleplan skal udarbejdes ved den socialfaglige undersøgelse.

Svar: Lovforslaget er blevet sprogligt præciseret og bedre struktureret.

Ad § 23, stk. 2:

Se generelt om at bruge ”støtte” og i stedet for bruge ”hjælpeforanstaltninger”.

Svar: Lovforslaget er blevet sprogligt præciseret og bedre struktureret. Der bruges nu ordet ”støtteforanstaltninger” i stedet for ordet ”foranstaltninger”.

Fælles for §§ 25 og 26 vedrørende forældreplæg og børneplæg:

Det foreslås, at bestemmelsen om forældreplæg fjernes, da forældreplæg af kommunen kan anvendes som en omgåelse af reglerne om anbringelse, ligesom der ikke er anført retsvirkninger for undladelse af at efterkomme et sådan plæg.

Svar: Indarbejdet. Bestemmelsen er slettet og nye bestemmelser om indkaldelse til samtaler om henholdsvis forældre- og børneansvar er indsat i stedet, hvilke ses bedre at tjene formålet.

Det findes at være betænkeligt, at det fremgår af bemærkningerne, at afgørelse om forældre-pålægget kan træffes uden forældremyndighedsindehaverens/-havernes samtykke.

Såfremt dette ønskes, skal dette fremgå eksplicit af bestemmelsen. Samtidigt bør det overvejes, hvorvidt et forældre-pålæg kan formodes at have den ønskede effekt, hvis et samtykke ikke kan opnås.

Svar: Se svar ovenfor.

Se de generelle bemærkninger vedrørende samtykke.

Ad § 25, stk. 3:

Det foreslås, at det tillige fastsættes, hvor mange gange kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om forældre-pålæg.

Svar: Se svar ovenfor.

Det fremgår af bemærkningerne s. 44, at kommunalbestyrelsen ikke må give forældre-pålægget, medmindre kommunalbestyrelsen mener, at pålægget vil være et egnet middel til at løse barnets problemer. Dette bør fremgå af bestemmelsen.

Svar: Se svar ovenfor.

Ad § 26:

Man kan ikke pålægge et barn nogen handling, som forældremyndighedsindehaveren/-haverne ikke er enig i. Man kan derimod forklare forældrene og barnet, når det har en vis alder, at hærværk er ulovligt og oplyse om erstatningsansvar.

Svar: Se svar ovenfor.

Såfremt man ønsker at bibeholde muligheden for at træffe afgørelse om ungepålæg, finder Det Sociale Ankenævns sekretariat, at alderen bør hæves til 15 år, og at titlen bør ændres til ”ungepålæg”. Det er bemærket, at dette ikke er i fuld overensstemmelse med definitionen af ”børn og unge” i bemærkningerne til § 1.

Svar: Se svar ovenfor.

Det er uklart, hvem der skal vurdere, om der er foretaget hærværk. Det bør anføres, om der samtidigt skal ske politianmeldelse.

Svar: Se svar ovenfor.

Ad § 28:

Se generelt om at bruge ”foranstaltninger” og i stedet for bruge ”hjælpeforanstaltninger”.

Svar: Se tidligere besvarelse heraf. Nu bruges ”støtteforanstaltninger” i stedet.

Se generelt om samtykke.

Ad § 28, stk. 3, nr. 9:

Det bør klart fremgå af bestemmelsen, om der eksempelvis kan ydes hjælp til forældremyndighedsindehaveren/-haverne, selvom denne/disse har arbejdsindtægt og/eller pension.

Svar: Ikke indarbejdet.

Ad § 28, stk. 4:

Det kan være svært at vurdere, hvorvidt en efterskole er egnet. Det bør overvejes, om det skal ændres, således at den skal være godkendt til formålet.

Svar: Lovforslaget er blevet sprogligt præciseret og bedre struktureret.

Ad §§ 29-32:

Det foreslås, at ”bør” i bemærkningerne ændres til ”skal” i forbindelse med kommunalbestyrelsens pligt til at indhente straffeattest og børneattest samt ved kommunalbestyrelsens pligt til at sikre, at disse er underlagt tavshedspligt.

Svar: Indarbejdet. Lovforslaget er blevet sprogligt præciseret og bedre struktureret. Der fremgår ikke ”bør” i lovtæksten længere.

Ad § 30, stk. 1:

Se generelt om at bruge ”familien eller omsorgsgivere” og i stedet for ”forældremyndighedsindehaveren/-haverne.”

Ad § 31, stk. 1:

Se generelt om at bruge ”familien eller omsorgsgivere” og i stedet for ”forældremyndighedsindehaveren/-haverne.”

Ad § 32, stk. 1:

Se generelt om at bruge ”familien eller omsorgsgivere” og i stedet for ”forældremyndighedsindehaveren/-haverne.”

Ad § 34:

Se generelt vedrørende udtrykket ”vordende forældre”.

Se de generelle bemærkninger vedrørende samtykke.

Ad § 35:

Overskriften bør ændres til ”Anbringelse med samtykke.”

Det bør fremgå af bestemmelsen, at en anbringelse efter § 35 kræver et samtykke fra forældremyndighedsindehaver/-haverne.

Svar: Indarbejdet. Omformuleret til ”Anbringelse med forældremyndighedsindehaverens samtykke”

Ligeledes bør det fremgå af bestemmelsen, at barnet, der er fyldt 15 år, skal samtykke.

Svar: Ikke indarbejdet.

Ad § 36:

Overskriften bør ændres til ”Anbringelse uden samtykke.”

”[...] kan” bør ændres til ”skal”.

Svar: Indarbejdet. Omformuleret til ”Anbringelse uden forældremyndighedsindehaverens samtykke”, og ”skal” er indsat i stedet for ”kan” i bestemmelsen.

Det foreslås, at der efter ”[...] barnet” indsættes: ”der er fyldt 15 år”.

Svar: Ikke indarbejdet.

Ad § 36, stk. 1. nr. 1

Ordlyden kan misforstås og bør derfor tydeliggøres sprogligt.

Svar: Lovforslaget er blevet sprogligt præciseret og bedre struktureret.

Ad § 37:

Det bør fremgå af bemærkningerne til forslaget, hvorfor forældremyndighedsindehaverens/-havernes ret til bisidder, jf. § 11 i nugældende Landstingsforordning nr. 1 af 15. april 2003 om hjælp til børn og unge med senere ændringer, er bortfaldet i lovforslaget.

Svar: Ikke indarbejdet. Lovforslaget er blevet sprogligt præciseret og bedre struktureret, og der er i det reviderede lovforslag i et nyt kapitel 6 indsat en udvidet formulering om rådgivning. Det vurderes ikke relevant at anvende det nye lovforslags specielle bemærkninger til at forklare hvorfor tidligere loves specielle paragraffer ikke længere anvendes, eller hvad de

handlede om, og hvorfor de er lavet om. De specielle bemærkninger vurderes at skulle benyttes til at forklare betydningen af de specielle paragraffer i loven, og ikke skulle bruges til at argumentere for, hvorfor den ene eller anden gamle bestemmelse ikke er blevet videreført. De almindelige bemærkninger forklarer de væsentligste forandringer og intentioner med lovforslaget, men de specielle bemærkninger til de enkelte bestemmelser i lovtæksten vurderes mest relevant brugt til at forklare og uddybe betydningen af de enkelte bestemmelser i lovtæksten, altså hvorfor og i hvilken kontekst at bestemmelsen er tænkt anvendt i praksis.

Ad § 37, stk. 2;

Det bør nøje overvejes, hvilke konsekvenser det kan have at give meddelelse til en anden end forældremyndighedsindehaver/-haverne.

Svar: Ikke indarbejdet.

Ad § 37, stk. 3:

”foreløbig afgørelse” bør ændres til ”formandsafgørelse.”

Svar: Ikke indarbejdet. Bestemmelsens ”foreløbig” er fastholdt, men i øvrigt er bestemmelsen sprogligt præciseret og bedre struktureret i lovforslaget, samtidig med en ny strukturering af resten af lovforslaget, som gør det mere læsevenligt og anvendeligt. Bestemmelsen om formandsafgørelse (§ 6) er dog blevet erstattet af en ny § 6, som er omformuleret i behørigt hensyn taget til hørings svar, der meget berettiget kritiserede den tidligere formuleringens relevans og hensigtsmæssighed.

Anbringelser, hvor forældremyndighedsindehaver/-haverne eller barnet ikke ønsker at samtykke længere:

Det foreslås, at der efter § 37 indsættes en bestemmelse med eksempelvis følgende ordlyd: ”Hvis forældremyndighedsindehaver/-haverne eller et barn, der er fyldt 15 år, ikke længere ønsker en anbringelse efter § 35 opretholdt, og kommunalbestyrelsen vurderer, at det strider mod barnets tarv at hjemgive barnet, skal kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om anbringelse uden samtykke, jf. § 36”.

Lignende formulering anvendtes i § 54 i Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx.xx 2014 om hjælp til børn og unge.

Svar: Ikke indarbejdet. Det følger allerede som en forvaltningspligt efter § 28, at kommunalbestyrelsen skal tage stilling hertil. Den nye bestemmelse (§ 36 hedder nu § 28 i det reviderede lovforslag efter indarbejdelse af hørings svarene og den sproglige præcisering og bedre strukturering af lovforslaget) er bevidst formuleret med borgerfokus (en situation som truer barnets trivsel, sundhed eller udvikling) og ikke som den nugældende forordnings § 54, der er

formuleret med myndighedsfokus (en situation skabt af forældremyndighedsindehaverens tilbagekaldelse af samtykke til anbringelse).

Det Sociale Ankenævns sekretariatet har erfaring for, at i tilfælde, hvor forældremyndighedsindehaver/-haverne eller barnet trækker samtykket tilbage, træffes der ikke afgørelse om anbringelse uden samtykke efter gældende regler. Det vurderes derfor at være nødvendigt at sikre, at dette fremgår tydeligt af Inatsisartutloven.

Svar: Det vurderes at være indeholdt i kommunalbestyrelsens pligt efter den nye § 28.

Ad § 38:

Det bør fremgå, at afgørelsen skal være skriftlig, og at barnet, der er fyldt 15 år, skal have en afgørelse direkte rettet til barnet, indeholdende informationer om barnets rettigheder og pligter, herunder klagevejledning i henhold til forslaget § 59, stk. 2.

Svar: Ikke indarbejdet. Det findes tilstrækkeligt, at god forvaltningsskik i de fleste tilfælde vil forudsætte sådan skriftlighed, men det ses mest hensigtsmæssigt ikke at stille ubetinget krav om skriftlighed i alle sådanne situationer, idet der måske kan være situationer, hvor det vil være mest hensigtsmæssigt for borgeren, at det meddeles hurtigere eller på anden måde end skriftligt. Det kunne være mere hensigtsmæssigt mundtligt at meddele, hvis personen eksempelvis er bosiddende langt borte, eller hvor personen, der er modtager for meddelelsen, har synshandicap, ikke kan læse, eller der er andre specielle borgerrelaterede forhold, som forvaltningen bør tage hensyn til, for at sikre, at meddelelsen er afgivet igennem det for modtageren rigtige middel. Nogle gange kunne det tænkes, at et personligt møde med mundtlig vejledning eller et internetbaseret (Skype) møde for borgeren måske ville give en bedre og mere personlig og dybtgående vejledning, end afsendelsen af en skriftlig meddelelse indeholdende sagsbehandlingslovens formelle krav til indhold med begrundelse osv. Af hensyn til forvaltningens bevisbyrde, og for at styrke borgerens adgang til at kunne dokumentere en klage, vil det dog være en god idé at kommunalforvaltningen generelt benytter skriftlighed i sådanne meddelelser, men det overlades til forvaltningen at tage stilling dertil i praksis. Der vil i vejledningen til lovforslaget, såfremt det vedtages, blive uddybet med anbefaling herom.

Ad § 39:

Der er ikke overensstemmelse mellem lovforslaget og bemærkningerne, idet det af bestemmelsen fremgår, at det alene er afgørelse om tvangsanbringelse, der skal indberettes til Naalakkersuisut, mens det af bemærkningerne fremgår, at indberetningspligten gælder både afgørelse med samtykke og tvangsanbringelser.

Svar: Indarbejdet. Det fremgår nu af lovforslagets den ny § 29, stk. 2, at det vedrører afgørelser om anbringelse uden for hjemmet, såvel med som uden samtykke fra forældremyndighedsindehaveren.

Ad § 41, stk. 2, nr. 2:

Det foreslås, at betingelser for anbringelser uden for Grønland i bemærkningerne opstilles i punktform. Det kan være hensigtsmæssigt, at det kommer til at fremgå tydeligere af bemærkningerne, hvorfor Naalakkersuisuts godkendelse er så altafgørende.

Svar: Delvis indarbejdet. Der er indsat en bemyndigelsesbestemmelse i den nye § 31, stk. 3 til Naalakkersuisut om, at der kan fastsættes nærmere regler for anbringelser uden for Grønland.

Ad § 42, stk. 1:

Der bør tilføjes efter "[...]hjemmet." "...medmindre det strider mod barnets eller den unges tarv."

Svar: Ikke indarbejdet. Det følger af korrekt anvendelse af det helt grundlæggende hensyn, der altid skal tages i henhold til lovforslagets § 2.

Det bør præciseres, at retten til to årlige besøgsrejser til hjemmet tillige gælder for børn og unge anbragt udenfor Grønland.

Svar: Indarbejdet. Det har hele tiden været intentionen bag lovforslaget, men det vurderes mest hensigtsmæssigt for at undgå forvirring herom, at det er mere tydeliggjort. Det fremgår derfor nu positivt af lovteksten i den nye § 4, stk. 2.

Det bør klart fremgå, om der er tale om et kalenderår eller et "anbringelsesår". Rejsens varighed bør ligeledes fremgå af stk. 4.

Svar: Indarbejdet. Fremgår nu af de specielle bemærkninger til den nye § 32, stk. 1 og 3, at der menes kalenderåret.

Ad § 46:

Ordet "behandlingsplan" kan misforstås, da "behandling" forbindes med sundhedsvæsenet.

Svar: Ikke indarbejdet. Behandling er ikke begrænset til sundhedsvæsenet, men bruges i andre sammenhænge også, eksempelvis inden for det socialpædagogiske arbejde.

Ad § 46, stk. 2 og 3:

Det bør tilføjes; "[...] herunder hvis barnet ikke trives eller de forventede forbedringer udebliver."

Svar: Ikke indarbejdet.

Ad § 47:

Ad bemærkningerne side 76: Det bør præciseres, at dette også gælder, selvom forældremyndighedsindehaveren/-haverne og den privatarrangerede plejefamilie har en familierelation.

Svar: Hele afsnittet om plejefamilier er omformuleret, og der er indsat en bedre struktur.

Ad § 49:

Ordet ”målene” bør ændres til formålet.

Svar: Ikke indarbejdet. Der menes ”målene” og ikke ”formålene”.

Det bør fremgå af bestemmelsen, at ”kommunalbestyrelsen skal ved afgørelse om ophør vurdere, hvorvidt en ny form for støtte til barnet skal træde i stedet for den hidtidige støtte.”

Svar: Ikke indarbejdet. Lovforslagets indledende bestemmelser fastlægger allerede forventningen til den måde for myndighederne at skulle tænke på. De indledende bestemmelser, og i særdeleshed §§ 1-3 burde føre forvaltningen til altid at spørge sig selv, hvad barnet har behov for? Hvorfor er det blevet et behov – altså hvad er årsag til dette støttebehov – og hvordan ydes støtten bedst, og hvilken udvikling skal støtten medvirke til at stimulere?

Ad § 50, stk. 1, nr. 3:

Det fremgår ikke eksplicit af bestemmelsen, hvorvidt det gælder både plejefamilier, herunder privatarrangerede plejefamilier, og institutioner.

Svar: Hele afsnittet om plejefamilier er omformuleret og der er indsat en bedre struktur.

Ad § 50, stk. 4:

Et varsel på 12 uger er ikke altid hensigtsmæssigt, f.eks. ved anbringelser i en weekend, hvor barnet ofte hjemgives den følgende mandag.

Svar: Hele afsnittet om plejefamilier er omformuleret og der er indsat en bedre struktur.

Ad § 51:

Det Sociale Ankenævns sekretariat finder, at det vil være mest hensigtsmæssigt, at kravet til samtykke indskrives i de respektive bestemmelser.

Svar: Ikke indarbejdet. Det vurderes at kunne påvirke forvaltningspersonalets måde at tænke på, ved at forvaltningens fokus risikerer at blive mere på formaliteter og myndighedsindehaveren end på barnet. Ved at indsætte samtykke krav i de enkelte bestemmelser styrkes barnets retssikkerhed ikke, idet samtykkekravet allerede er til stede i samlebestemmelsen herom i lovforslaget, men det kan risikere at flytte forvaltningspersonalet til at få mere myndighedsfokus og mindre borgerfokus, altså fokus på den direkte relation til barnet.

Det kan være meget problematisk, at der kan pålægges foranstaltninger uden forældremyndighedsindehaverens/-havernes samtykke udover anbringelser uden for hjemmet.

Se de generelle bemærkninger om samtykke.

Ad § 54

Det foreslås, at der indsættes pkt. om behandlingsplaner og statusrapporter, hvis barnet er anbragt på døgninstitution.

Svar: Indarbejdet. Lovforslaget er blevet bedre struktureret og sprogligt præciseret. I den forbindelse er handleplaner, behandlingsplaner og statusrapporter blevet gjort til selvstændige bestemmelser og indsat i det nye kapitel om sagsbehandling, henholdsvis som §§ 46-49.

Ad § 59:

”[...] Inatsisartutlov om socialvæsenets styrelse og organisation” ændres til ”Landstingsforordning om socialvæsenets styrelse og organisation.

Svar: Indarbejdet. Er nu sprogligt præciseret til ”Landstingsforordning nr. 1 af 15. april 2003 om hjælp til børn og unge, med senere ændringer”.

Ifølge denne bestemmelse sammenholdt med bemærkningerne kan alle afgørelser truffet af kommunalbestyrelsen påklages til Det Sociale Ankenævn.

Ifølge nugældende lov kan f.eks. de afgørelser, der træffes af kommunen, mens et barn er anbragt, ikke påklages. Det betyder, at Det Sociale Ankenævn på nuværende tidspunkt afviser klager over afgørelser vedrørende barnets anbringelsessted, en flytning til nyt anbringelsessted, samvær og lign., men fremover vil skulle behandle sådanne klager.

Denne udvidelse anses for en positiv udvikling.

Som forslaget er på nuværende tidspunkt, betyder det også, at der kan klages i sager, hvor der er givet samtykke til foranstaltninger.

De ovennævnte ændringer vil dog umiddelbart betyde en forøgelse af sager for Det Sociale Ankenævn og dets sekretariat. Da der er tale om behandling af sagstyper, som erfaringsmæssigt er tunge og arbejdskrævende, må Det Sociale Ankenævns sekretariat forudse en væsentligt forøget arbejdsbyrde, hvilket sandsynligvis vil have en afledt økonomisk konsekvens og/eller betydning for Det Sociale Ankenævns sagsbehandlingstid.

Det Sociale Ankenævns sekretariat foreslår, at bestemmelsen udtømmende opregner bestemmelser, hvorefter en afgørelse kan påklages til Det Sociale Ankenævn.

Svar: Ikke indarbejdet. Alle kommunalbestyrelsens afgørelser, herunder skift af anbringelsessted, er som udgangspunkt tænkt at skulle kunne påklages til Det Sociale Ankenævn. Dette vurderes at styrke barnets retssikkerhed i relation til forvaltningsretlige afgørelser med betydning for barnet. En positiv opstilling af afgørelser der kvalificerer til at kunne påklages, vil kunne medføre utilsigtede begrænsninger af denne ret, og kan risikere at føre til at forvaltningen ikke foretager et konkret individuelt skøn i forbindelse med modtagelsen af en klage, men blot afviser den fordi den ikke fremgår af ”positivlisten”.

Ad § 60:

Bestemmelsen bør omformuleres til: ”Afgørelser truffet af Det Sociale Ankenævn kan indbringes for Retten i Grønland inden en frist af fire uger fra modtagelsen af Det Sociale Ankenævns afgørelse”

Svar: Ikke indarbejdet. Bestemmelsen er slettet. Det vurderes ikke hensigtsmæssigt til det formål, lovforslaget tjener, nemlig styrkelsen af barnets rettigheder, at bevare sådanne historiske begrænsninger af retten til domstolsprøvelse af afgørelser som har betydning for barnet. Lovforslaget har borgerfokus, og en sådan afskæringsregel har myndighedsfokus.

Ad § 61, stk. 1;

Det foreslås, at § 36 samt § 51, stk. 2 medtages.

Svar: Ikke indarbejdet. Se svar ovenfor.

Ad § 63:

Det vurderes, at en ikrafttrædelsesdato den 1. januar 2017 er urealistisk. Loven bør tidligst træde i kraft den 1. juli 2017, da der skal være tid til udarbejdelse af bekendtgørelse mv. og uddannelse af personale i kommunen og omhandlede institutioner.

Svar: Indarbejdet. Ikrafttrædelsesdagen er forlænget til den 1. juli 2017.

10) Institut for menneskerettigheder

Departementet for Familie, Ligestilling, Sociale Anliggender og Justitsvæsen har ved e-mail af 27. maj 2016 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til forslag til Inatsisartutlov om støtte til børn (EM2016/xx).

Lovforslagets formål er ifølge bemærkningerne, ”at styrke børns rettigheder igennem en stærk og tydelig sociallovgivning indenfor børneområdet. Forslaget skal læses i lyset af FN’s konvention om barnets rettigheder (Børnekonventionen), hvis formål det er at fremme barnets rettigheder, og Haagerbørnebeskyttelseskonventionen, hvis formål det er at beskytte barnet.”

Det fremgår af bemærkningerne, at lovforslaget implementerer FN's Børnekonvention på en række områder, eksempelvis barnets ret til at blive hørt i egne sager. Instituttet ser meget positivt på lovforslaget, der skal tjene til at beskytte og hjælpe børn, og som tager særligt sigte på socialt udsatte børn. Instituttet ser frem til, at der med loven vil ske en styrkelse af børns og unges retssikkerhed med en klar ansvars- og opgavefordeling.

Instituttet har noteret sig, at loven på en række områder minder om den danske lov om social service (serviceloven), senest bekendtgjort ved lovebekendtgørelse nr. 1053 af 8. september 2015. Instituttet har en række bemærkninger og anbefalinger til lovforslaget.

Bemærkningerne omhandler børn med handicap, kommunalbestyrelsens rolle og forpligtelser, den socialfaglige undersøgelse, handleplanen, foranstaltninger til vordende forældre, anbringelse, plejefamilier og klageadgang. Herudover har instituttet nogle generelle bemærkninger til lovforslagets udformning.

Generelle bemærkninger

Det fremgår en række steder, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler på et givent område (se således lovforslagets §§ 9, stk. 2, 11, stk. 1, 22, stk. 4, 25 stk. 3, 26, stk. 4, 41 stk. 3 og stk. 4, 47, stk. 5, 53, stk. 5, og 59 stk. 3). Disse hjemmelsbestemmelser overlader meget vide rammer til Naalakkersuisut i forhold til det mere præcise indhold af reglerne på en række områder. Dette kan svække lovens effektive gennemførelse.

- Instituttet finder derfor, at beføjelserne til Naalakkersuisut bør præciseres nøjere. Instituttet anbefaler, at lovforslaget ændres således, at Naalakkersuisut ikke alene har mulighed for ("kan") men er forpligtet til ("skal" eller "fastsætter"), at fastsætte nærmere regler for de givne områder.

Svar: Lovforslaget er blevet sprogligt præciseret og bedre struktureret. I forhold til "kan" og "skal" bestemmelserne er der blevet set på dem igen, og foretaget visse ændringer. Det er vurderingen at størstedelen af hjemmelsbestemmelserne fortsat bør være "kan" bestemmelser, idet det først og fremmest vil afhænge af en praksisvurdering, hvorvidt der vil være behov for at fastsætte nærmere regler.

Herudover har instituttet bemærket, at Naalakkersuisut er tildelt meget vidtgående kompetencer i forhold til den mere præcise affattelse af reglerne på en række områder.

Instituttet finder, at det af hensyn til klarheden i loven og retssikkerheden for de implicerede borgere er nødvendigt, at en række af reglerne fremgår direkte af loven og ikke i en bekendtgørelse, som Naalakkersuisut er bemyndiget til at udstede.

Instituttet anbefaler, at følgende reguleres direkte i loven:

- Adgangen til at udveksle oplysninger mellem myndigheder i børnesager jf. lovforslagets § 22, stk. 4, nr. 2.

Svar: Ikke indarbejdet. Der er fortsat indsat bemyndigelse til, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler i § 43, stk. 4 (tidligere § 22, stk. 4).

- Reglerne for, hvornår der kan gives forældrepålæg og børnepålæg samt pålæggets varighed og bortfald, i lighed med den danske servicelovs §§ 57 a og 57 b jf. lovforslagets §§ 25 stk. 3 og 26 stk. 4.

Svar: Ikke aktuelt længere. Bestemmelserne om forældrepålæg og børnepålæg er i hensyn til de modtagne høringssvar efter første offentlige høring blevet erstattet af nye bestemmelser om indkaldelse til samtale om henholdsvis forældreansvar og børneansvar, da disse ses bedre at opnå den samme effekt som de tidligere bestemmelser om "pålæg".

- Reglerne om det anbragte barns adgang til kontakt med sine forældre i overensstemmelse med Børnekonventionens artikel 9, stk. 2, samt kontakt med øvrig nære familie og netværk medmindre det strider mod barnets tarv jf. lovforslagets § 41.

Svar: Ikke indarbejdet. Der er bemyndigelse til Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere regler herfor, hvilket ses at være tilstrækkeligt. Reglerne for besøgsrejse for børn anbragte uden for hjemmet uden for hjemstedet er endvidere blevet sprogligt præciseret, og det fremgår nu positivt af lovtæksten (§ 4, stk. 2) at unge i efterværn også er omfattet af retten til besøgsrejser, ligesom bemærkningerne er udvidet og sprogligt præciseret herom.

- Tidsrammerne for det centrale børnesagkyndige udvalgs sagsbehandling af den enkelte sag jf. lovforslagets § 53 stk. 5.

Svar: Ikke indarbejdet. Dels fordi sagerne er meget forskellige og har forskellig kompleksitet. Udvalget er et ad-hoc indkaldt udvalg af 6 faste eksperter, og er derfor ikke at sammenligne med eksempelvis et administrativt udvalg eller en kommunalforvaltning med fastansatte medlemmer og ansatte, der er i "stående beredskab" til at løse indkomne sager. Udvalget, i den model der er fastholdt fra den nuværende forordning, kan endvidere tage tid at samle, simpelthen på grund af udvalgets personelle sammensætning, idet medlemmer kan være bortrejst eller forhindret i at deltage på grund af arbejde mv. Sekretariatet for udvalget vil naturligvis forsøge at effektivisere udvalgets sagsbehandling og afgørelser mest muligt. Endeligt kan sagsoplysningen være et stort praktisk problem i sagerne, idet praksis har vist, at det ofte er besværligt og meget tidskrævende at indhente tilstrækkeligt antal relevante sagsakter og oplysninger fra særligt kommunerne, og til dels fra døgninstitutionerne. I denne komplekse virkelighed er det derfor vurderet, at lovbestemte tidsfrister for sagsbehandling mv. ikke vil medvirke til at styrke udvalgets effektivitet og afgørelsernes kvalitet.

Mere overordnet anser instituttet det for væsentligt, at der i forbindelse med lovens gennemførelse sker en styrkelse af kommunernes ressourcer og kompetencer til at håndtere børnesager i overensstemmelse med menneskerettighederne – især i bygderne, hvor der erfaringsmæssigt har været svækket kommunal tilstedeværelse.

Lange sagsbehandlingstider ved kommunerne er en udfordring i Grønland. Det er vigtigt at der – såvel generelt men særligt i lyset af nærværende lovforslag – sættes øget fokus på at forbedre sagsbehandlingen i kommunerne. Instituttet finder det derfor vigtigt, at der ved siden af lovforslaget også initieres tiltag, der kan fremme en grundig og effektiv sagsbehandling i kommunerne.

Svar: Indarbejdet. Idet det er essentielt for virkningen af lovforslaget, at det implementeres bedst muligt, er der nu afsat 2 millioner kr. i både 2017 og 2018 til administrative merudgifter til implementering af lovforslaget.

Børn med handicap

Børn med handicap er en særligt udsat gruppe, som det er nødvendigt, at der udtrykkeligt tages hensyn til i loven.

Instituttet finder det særdeles positivt, at Naalakkersuisut har valgt en grundig og kritisk tilgang til de udfordringer, Grønland står over for i forhold til vilkårene for personer med handicap i sin redegørelse om status på handicapområdet samt grundlaget for en kommende lovform til implementering af FN's Handicapkonvention (UPA FM 2016).

Instituttet bemærker, at det er muligt – og nødvendigt – allerede i nærværende lovforslag at implementere dele af Handicapkonventionen.

Som retsstillingen er i dag, er børn med handicap alene berettiget til særlig støtte i medfør af Landstingsforordning nr. 7 af 3. november 1994 om hjælp til personer med vidtgående handicap. Dette indebærer, at børn, der ikke anses for at have et "vidtgående handicap", alene er omfattet af de almindelige bestemmelser, der ikke nødvendigvis tilgodeser deres særlige behov.

Det er efter instituttets opfattelse nødvendigt, at børn med handicap tilgodeses og tilbydes særlig støtte på grund af deres handicap, uanset om det er et vidtgående handicap eller ej.

- Instituttet anbefaler, at der indarbejdes særskilte regler om støtte til børn med handicap i loven for at imødekomme forpligtelserne i Handicapkonventions artikel 9 i tråd med Naalakkersuisuts egen politik om implementeringen af konventionen.

Svar: Indarbejdet. I det reviderede lovforslag, som er sprogligt præciseret og bedre struktureret, er der nu indarbejdet følgende i § 4, stk. 1: "Inatsisartutloven finder anvendelse for børn

under 18 år med bopæl i Grønland, herunder børn med fysisk eller psykisk handicap, der modtager støtte efter lovgivning om støtte til personer med handicap.” Samtidig er indsat følgende formulering i den nye § 45, stk. 5, med en inkluderende sproglig præcisering af det samme hensyn: ”Hvis barnet modtager støtte efter anden lovgivning, herunder efter lovgivningen om hjælp til personer med handicap, skal kommunalbestyrelsen inddrage dette forhold i den socialfaglige undersøgelse, og der skal som led i den socialfaglige undersøgelse foretages en helhedsvurdering af barnets behov for støtte, herunder behov for støtte der er begrundet i barnets handicap. Eventuel støtte efter anden lovgivning, begrænser således ikke barnets rettigheder til støtte efter denne Inatsisartutlov.”

Kommunalbestyrelsens rolle og forpligtelser

Med lovforslaget er det præciseret, at kommunalbestyrelsen har pligt til at føre tilsyn med barnet. Ifølge forarbejderne har kommunalbestyrelsen både et reaktivt og proaktivt ansvar for at kende barnets vilkår i kommunen. I den forbindelse forventes kommunalbestyrelsen aktivt og opsøgende at medvirke til, at ethvert barn får en opvækst i overensstemmelse med de vilkår, der er fastsat i loven (jf. således lovforslagets §§ 3, stk. 1, og 8, stk. 1). Instituttet finder det positivt, at kommunalbestyrelsen er pålagt denne forpligtelse.

Efter instituttets opfattelse bør man dog i loven kræve, at kommunalbestyrelsen sikrer implementeringen af den brede forpligtelse i lovforslagets §§ 3, stk. 1, og 8, stk. 1, på samme eller lignende måde som i den danske servicelov § 19, stk. 2 og stk. 5. Dette vil sikre en reel og effektiv gennemførelse af bestemmelserne, således at de ikke risikerer alene at få karakter af programerklæringer.

- Instituttet anbefaler, at der i loven pålægges kommunalbestyrelsen at udforme en sammenhængende børne- og ungdomspolitik og et beredskab til forebyggelse, tidlig opsporing og behandling af sager om overgreb mod børn. Såvel politik og beredskab bør offentliggøres på kommunens hjemmeside og revideres med højst fire års mellemrum.

Svar: Indarbejdet. Anbefalingen er indsat som ny § 3, stk. 3, og uddybet i de specielle bemærkninger hertil. Dog er ordet ”overgreb” erstattet af ordet ”omsorgssvigt”, som vurderes mere hensigtsmæssigt i forhold til den ret brede formulering af § 3, stk. 1.

Den socialfaglige undersøgelse

Den socialfaglige undersøgelse i § 21 udgør ifølge lovforslaget grundlaget for hele sagsbehandlingen og er derfor et vigtigt redskab. Undersøgelsens formål er ifølge bemærkningerne at tilvejebringe et grundlag for vurderingen af, hvilken støtte der er relevant for barnet ud fra karakteren af barnets og familiens problemer. Der skal derfor så tidligt som muligt i forløbet ske en afdækning af, om der er forhold, der nødvendiggør et støttetiltag i medfør af loven.

I bestemmelsens stk. 1 er der oplyst seks forhold, som kommunalbestyrelsen skal belyse ved udarbejdelsen af den socialfaglige undersøgelse, herunder blandt andet barnets udvikling og

adfærd (nr. 1). Barnets trivsel, der indgår i målsætningen for loven i forslaget § 3, stk. 1, er ikke nævnt som et af disse seks forhold. Det er efter instituttets opfattelse vigtigt, at barnets trivsel også fremgår som et element under undersøgelsen. Dette signalerer, at der også fokuseres på barnets perspektiv og ikke kun på dets udvikling og adfærd.

- Instituttet anbefaler, at ”trivsel” føjes til i lovforslagets § 21, stk. 1, nr. 1.

Svar: Indarbejdet. Fremgår nu direkte af lovteksten. Lovforslaget er yderligere blevet sprogligt præciseret og bedre struktureret.

Det er herudover instituttets opfattelse, at det i reglerne om den socialfaglige undersøgelse bør fremgå udtrykkeligt, at barnets synspunkter indgår som en uundværlig del af undersøgelsen. Dette vil efter instituttets opfattelse styrke lovens implementering af Børnekonventionens artikel 12, herunder navnlig artikel 12, stk. 2, hvorefter barnet skal gives mulighed for at udtale sig i enhver behandling af sager, der vedrører barnet.

- Instituttet anbefaler, at det tilføjes i § 21 (eventuelt ved en henvisning til § 22), at der skal føres samtale med barnet i forbindelse med udarbejdelsen af den socialfaglige undersøgelse.

Svar: Indarbejdet. Den nye § 21, stk. 2, 2. punktum indeholder nu således: ”Kommunalbestyrelsen skal, inden der tilbydes en støtteforanstaltning, have hørt barnet, jf. § 43.”

Det er af afgørende betydning, at loven klart og tydeligt fastsætter rammer for myndighedernes behandling af sagerne, herunder ved angivelse af en tidsfrist for myndighedernes sagsbehandling. Det er vigtigt, at barnet får hjælp tilstrækkelig hurtigt og derfor bør en tidsfrist for den socialfaglige undersøgelse fremgå direkte af loven i lighed med den danske servicelovs § 50, stk. 7, hvorefter en børnefaglig undersøgelse skal foreligge inden for 4 måneder fra, kommunalbestyrelsen er blevet opmærksom på barnets behov for støtte.

Herudover kan man med fordel i lovforslagets § 21 indarbejde en række af de yderligere krav til undersøgelsen, der fremgår af servicelovens § 50.

- Instituttet anbefaler, at en frist for undersøgelsens udfærdigelse fremgår direkte af loven. Herudover kan der med fordel indarbejdes yderligere krav til undersøgelsen.

Svar: Ikke indarbejdet. Det anses ikke på nuværende tidspunkt for hensigtsmæssigt, men da den socialfaglige undersøgelse er en forudsætning for flere af de videre forløb i lovteksten, vil praksis blive fulgt tæt, og skulle der vise sig en utilfredsstillende praksis med den socialfaglige undersøgelse, vil der blive fastsat nærmere regler også for tidsfrister for begyndelse af undersøgelsen mv., indenfor den bemyndigelse til Naalakkersuisut, som fremgår af lovforslagets nye § 45, stk. 7.

Udarbejdelse af handleplan

Det følger af lovforslagets § 23, at kommunalbestyrelsen er forpligtet til at udarbejde en skriftlig handleplan, før der træffes afgørelse om støtte til barnet.

Instituttet bemærker, at det i visse tilfælde kan vise sig nødvendigt at gennemføre en foranstaltning af hensyn til barnets bedste uden at afvente, at en handleplan udfærdiges. I disse tilfælde bør en handleplan udfærdiges hurtigst muligt efter foranstaltningens påbegyndelse. Dette svarer til den danske servicelovs § 140, stk. 1. Instituttet finder, at der med fordel kan indarbejdes en tilsvarende bestemmelse i lovforslagets § 23, stk. 1.

Svar: Indarbejdet. Dette fremgår nu af lovforslagets nye § 28, stk. 4.

Foranstaltninger til vordende forældre

I lovforslagets § 34 er der indsat en bestemmelse om adgangen til at tilbyde, at der udarbejdes en handleplan allerede under graviditeten såfremt de vordende forældres levevis kan bringe det ufødte barns trivsel, helbred eller udvikling i fare.

I den forbindelse kan det overvejes, om det tillige bør fremgå af bestemmelsen, at der bør foretages en undersøgelse af forældreevne og -forhold så vidt muligt i samarbejde med de vordende forældre som grundlag for en eventuel afgørelse om foranstaltninger.

Svar: Indarbejdet. Dette fremgår nu af den nye § 26, stk. 3, via kravet om socialfaglig undersøgelse, hvorigennem forældreevnen vil blive vurderet, hvis relevant.

Anbringelsesstedet

Det følger af lovforslagets § 41, at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om anbringelsessted ud fra en vurdering af barnets behov. I bestemmelsen er de forskellige anbringelsessteder opregnet.

Instituttet skal hertil bemærke, at det er særdeles vigtigt, at det klart og tydeligt fremgår direkte af loven, hvilke former for magtanvendelse, der kan anvendes over for barnet ved de forskellige anbringelsessteder. Dette svarer til den danske servicelovs kapitel 24.

- Instituttet anbefaler, at der i loven indsættes klare regler om magtanvendelse ved de forskellige typer af anbringelser.

Svar: Ikke indarbejdet. Men det er noteret som en relevant anbefaling til politisk vurdering.

Plejefamilier

Lovforslagets §§ 47 og 48 omhandler anbringelsen i plejefamilie.

- Instituttet anbefaler, at det i loven eller i eventuel forskrift fastsættes, at plejefamilierne skal tilbydes kurser og rådgivning samt at der skal være løbende efteruddannelse af kommunale plejefamilier.

Svar: Ikke indarbejdet. Afsnittet om plejefamilier er blevet markant omskrevet, sprogligt præciseret og bedre struktureret. Kommunalt arrangeret plejefamilieanbringelse vil skulle ske under kontrollerede og tilsynsførte forhold. Naalakkersuisut får med lovforslaget bemyndigelse til at kunne udarbejde nærmere regler for plejefamilier, fordi det er vigtigt at have klare landsdækkende regler. Det forventes, hvis lovforslagets vedtages, at kommunerne vil tilbyde plejefamiliekurser og i hvert fald rådgivning til plejefamilierne. Naalakkersuisut vil måske ligeledes kunne bistå kommunerne i et vist omfang hermed.

Klageadgang

Lovforslagets kapitel 15 vedrører klageadgangen. Det følger af lovforslagets § 59, stk. 1, at klager over kommunalbestyrelsens afgørelser påklages til Det Sociale Ankenævn i overensstemmelse med bestemmelserne i Inatsisartutlov om socialvæsenets styrelse og organisation. Instituttet lægger til grund, at der med denne henvisning menes Landstingsforordning nr. 11 af 12. november 2001 med senere ændringer om socialvæsenets styrelse og organisation.

Instituttet finder ikke, at lovforslaget med denne bestemmelse i tilstrækkelig grad varetager barnets retssikkerhed og skaber den fornødne prøvelsesadgang.

- For at sikre en reel og effektiv prøvelsesadgang anbefaler instituttet, at der – i lighed med den danske servicelovs § 65 – indsættes en bestemmelse i loven, hvorefter Det Sociale Ankenævn kan tage sager om særlig støtte til børn og unge op af egen drift, og at borgere, fagpersoner eller andre, der har grund til at antage, at kommunalbestyrelsen ikke har truffet de fornødne sagsbehandlingsskridt i overensstemmelse med barnets bedste, kan underrette Det Sociale Ankenævn, der herefter vurderer, om der er grundlag for at tage sagen op.

Svar: Ikke indarbejdet. Det vurderes, at udvidelsen, der er foreslået, vil risikere at åbne for en u hensigtsmæssig belastning af ankenævnet og en u hensigtsmæssig sammenblanding af borgerlig oplevelse/utilfredshed med forvaltningen (serviceklage) og den juridiske klage (over en afgørelse). Det Sociale Ankenævn kæmper på nuværende tidspunkt i øvrigt med en nettotilgang på klagesager årligt, og oplyser at have en gennemsnitlig sagsbehandlingstid for en afgørelse i klagenævnet på 2½ år pr. gennemført klagesag (kilde: s. 4-5 i AG Grønlandsposten den 27. juli 2016). Det ses derfor ikke hensigtsmæssigt at indarbejde en bestemmelse herom.

Det følger desuden af lovforslagets § 59, stk. 3, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om barnets klageret. For så vidt angår denne adgang til fastsættelse af de nærmere regler, er det væsentligt, at reglerne udformes i et let tilgængeligt sprog, som barnets forstår, ligesom barnet skal informeres tydeligt om sin ret til at klage.

Der henvises til departementets journal nr. 2016 – 8524.

Svar: Indarbejdet. Barnets klageret er sprogligt præciseret i lovttekst og de specielle bemærkninger dertil, og fremgår nu mere letlæselig i den nye § 58, stk. 2.

11) KNIPK

Bestyrelsen i KNIPK har drøftet høringen under bestyrelsesmødet d. 18.juni 2016. Hovedbestyrelsen takker for høringen, og har besluttet for at ville støtte ændringsforslagene.

12) Qeqqata Kommunia

Hermed fremsender Qeqqata Kommunia Høringssvar vedr. forslag. Høringssvaret er fremlagt og godkendt i Familieudvalget d. xx.xx. 2016.

Qeqqata Kommunia har 30. maj 2016 fra departementet modtaget ovennævnte høring med en høringsfrist til 1. juli 2016. Det drejer sig om høring med omfattende materiale, som fylder en stor del af kommunernes arbejde og som er vigtig at have særlig opmærksomhed omkring.

Qeqqata Kommunia vil gøre opmærksom på vigtigheden af, at tydeliggøre overfor forældremyndighedsindehaveren at disse til stadighed har ansvaret for barnet uanset om barnet er anbragt eller hjemtaget.

Svar: Indarbejdet. I lovforslaget er forældre- og børnepålæg nu udgået og erstattet af indkaldelse til samtale om forældre- og børneansvar. Sådanne samtaler vil forventeligt bidrage til en større opmærksomhed om vigtigheden af især forældreansvaret.

Øvrige bemærkninger:

Kapitel 3- Tilsyn

Qeqqata Kommunia håber, at den nye Tilsynsenhed under Departementet for området udover at udarbejde tilsynsrapporter i forbindelse med opgaven med bl.a. styrkelse af sagsbehandlingen ud fra principielle sagsområder også vil give vejledende anvisninger til sagsbehandlingen, så tilsynet ikke alene har fokus på fejl og mangler med sanktioner til følge.

Svar: Indarbejdet. Lovforslaget er sprogligt præciseret og bedre struktureret. Afsnittet om tilsynsenheden er sprogligt strammet op, og de specielle bemærkninger hertil er blevet uddybet.

Kapitel 5 Underretningspligt

Skærpet underretningspligt

I persongruppen med skærpet underretningspligt er der et udtalt behov for præcisering af, hvornår en generel tavshedspligt viger, når det drejer sig om et barn med behov for hjælp eller

der foreligger faglig bekymring over, om barnet får den rette hjælp. Qeqqata Kommunia skal anbefale, at dette tydeliggøres, så relevante fagpersoner er opmærksomme på dette.

Svar: Ikke indarbejdet. Det vurderes, at de nuværende regler om tavshedspligt først og fremmest i sagsbehandlingsloven er tilstrækkeligt klare herom lovgivningsmæssigt. Men i anerkendelse af det udtrykte behov for klarere regler og forklaringer herom, vil der forventeligt blive indarbejdet i vejledningen til loven, såfremt forslaget vedtages, forskellige eksempler og situationer for at synliggøre, hvornår henholdsvis tavshedspligten viger for underretningspligten, og hvornår den ikke viger.

I lovforslaget er der en bestemmelse, der tager afsæt i et ønske om, at underretter får klar besked om, at kommunen har modtaget underretningen og dermed overtager ansvaret for at undersøge barnets forhold. Personen der har indgivet underretningen har således ikke krav på at få oplyst, om bekymringen for barnet er begrundet eller om underretningen medfører iværksættelse af støtte til barnet. Flere steder i kommunerne modtager underretteren en kvittering om, at kommunen har modtaget underretningen og at kommunen ikke har pligt til at oplyse underretteren om det videre forløb. Når det drejer sig om de nærmeste lokale faglige samarbejdspartnere som skole, sundhedsvæsen, daginstitution m.fl. har disse udtrykt ønske om tilbagemelding fra socialforvaltningen i de sager, hvor de har indgivet underretning. Dette er forståeligt, da der lokalt som regel er et ønske om tættere og helhedsorienteret samarbejde omkring de samme børn, som de forskellige faglige samarbejdspartnere også er involveret i. Samtidig er der i sagerne en forventning til disse samarbejdspartnere om at deltage i løsningen af de aktuelle problematikker hos barnet og dets familie. Qeqqata Kommunia skal derfor anbefale, at lovgivningen i disse tilfælde giver mulighed for at udveksle informationer i sagen.

Svar: Ikke indarbejdet. Der er i henhold til den gældende sagsbehandlingslov visse muligheder for videregivelse af relevante person- og personfølsomme oplysninger mellem myndigheder, såfremt det er nødvendigt for sagens behandling mv.

Landsdækkende indberetningssystem

Der bør anvendes underretningsformular for fagpersoner med skærpet underretningspligt samt et andet formular for privatpersoner. Departementet for området bør være opmærksom på, at Sullissivik.gl fra kommunerne er blevet anmodet om at lave underretningskemaer under Sullissivik som alle kan benytte. Qeqqata Kommunia skal derfor anbefale, at departementet samarbejder omkring dette.

Svar: Taget til efterretning. Anbefalingen om samarbejde vil naturligvis blive imødekommet, dog bemærkes, at udarbejdelsen af standardformularer ikke må bruges til at afskære borgere fra at kunne underrette på anden måde, eksempelvis ved afsendelse af brev, telefonisk eller ved personligt fremmøde i socialforvaltningen. Et servicetilbud til borgerne om anvendelse af en elektronisk formular, må således ikke afskære borgere fra at underrette på anden måde. Det understreges, at lovforslaget skal forstås som underretningspligt uanset form.

Kapitel 6 - Socialfaglige undersøgelser

Qeqqata Kommunia har igennem årene påpeget behovet og ønsket om hjælp i sociale udredningssager der drejer sig om faglig udredning i især komplicerede sager, hvor barnet umiddelbart vurderes til at have et behandlingsbehov af pædagogisk, psykologisk eller psykiatrisk art og hvor kommunen selv ikke har ressourcer til at lave denne udredning. Når det bliver nødvendigt at anbringe et barn udenfor hjemmet, ønsker ingen at barnet placeres et sted, der ikke er passende til barnets behov eller nødsages til anbringelse i Danmark. KANUKOKA og kommunerne har derfor ønsket, at selvstyret yder hjælp i disse sager, så barnets reelle hjælpebehov kan afklares inden anbringelsen og der kan laves en realistisk handlingsplan. Der er således ikke tale alene om børn, der har behov for en PPR vurdering.

Kapitel 7 - Handleplaner.

Ønskes en præcisering i forhold til Kapitel 10 Behandlingsplaner.

Svar: Lovforslaget er blevet sprogligt præciseret og bedre struktureret. Bestemmelserne om handleplaner, behandlingsplaner og statusrapporter er blevet selvstændige paragraffer under et nyt kapitel om sagsbehandlingsregler.

Kapitel 7 - Forældrepålæg.

Qeqqata Kommunia ønsker en yderligere præcisering af forældrepålægsbegrebet

Svar: Ikke aktuelt. Bestemmelsen er slettet og erstattet af en ny bestemmelse om indkaldelse til samtale om forældreansvar.

Kapitel 8 - Underretninger

Qeqqata Kommunia mener at det er meget støtteværdigt, at man reagerer indenfor 24 timer, som allerede praktiseres i Danmark med god erfaring.

Kapitel 9 - Skærpede foranstaltninger

Anbringelsessted

For at sikre, at et barn anbringes i Grønland og ikke i Danmark hænger sammen med kapitel 10, § 43: "Naalakkersuisuts skal sørge for, at der er det nødvendige antal pladser på døgninstitutioner, herunder på sikrede afdelinger på døgninstitutioner". Hidtil har kommunerne måttet anbringe børn og unge i Danmark, når selvstyrets egne døgninstitutioner ikke kan/vil modtage disse. Ingen kommuner ønsker at anbringe børn og unge i Danmark.

Svar: Taget til efterretning.

Kapitel 10 - Plejefamilier.

Qeqqata Kommunia ønsker en decideret plejefamilie uddannelse som udbydes fra centralt hold. Der ud over ønskes at helbrederklæringen ved ansøgning om godkendelse til plejefami-

lie udvides således at urintest også indgår, bl.a. om der er misbrug af euforiserende stoffer, Også set i lyset af at der allerede i dag indhentes børneattest og straffeattest)

Svar: Taget til efterretning. Ønsket om, at indhentelse af helbredserklæring indeholder test for euforiserende stoffer, kan måske indarbejdes i vejledningsform, eller i de nærmere regler for plejefamilier eller for den kommunale tilladelse til plejefamilier.

Kapitel 11 - Ophør af foranstaltninger.

Udtalelse fra anbringelsesstedet

Hertil ønskes præciseret om professionelle plejefamilier betragtes som anbringelsessted.

Svar: Indarbejdet. Kommunalt arrangerede plejefamilier betragtes som et anbringelsessted i henhold til lovforslaget. Afsnittet om plejefamilier er blevet omskrevet, sprogligt præciseret og bedre struktureret, ligesom de specielle bemærkninger er blevet uddybet herom.

Kapitel 13 - Det Centrale Børnesagkyndige Udvalg

“Udvalgets opgave er at afgive udtalelser i sager om udskrivelse af et barn fra et anbringelsessted” i en sag om udskrivelse af et barn fra et anbringelsessted, hvor anbringelsesstedets udtalelse går imod udskrivning. Hertil skal Qeqqata Kommunia anbefale, at den samme mulighed gives til kommunerne i tilfælde, når et barn anbragt i selvstyrets døgninstitution hjemgives uden at give kommunen en saglig begrundelse end at barnet ikke passer ind i døgninstitutionens øvrige børn eller at døgninstitutionen ikke bare kan hjemgive et barn til anbringende kommune, velvidende at kommunen ikke har andre anbringelsesmuligheder til børn med behandlingsbehov. Kommunerne bør kunne få bragt disse sager til Det Centrale Børnesagkyndige Udvalgs udtalelse. Det centrale her må være beskyttelse af barnet og ikke hvilken instans, der har taget en given beslutning.

Svar: Den situation, som omtales, er en visitationssituation, hvor kommunen og døgninstitutionen må samarbejde om at finde en anden løsning, hvis døgninstitutionen har fået anbragt et barn, som ikke er korrekt visiteret, eller har udviklet sig bort fra døgninstitutionens målgruppe af børn. Med de nye regler for hjemgivelse og for anbringelse på døgninstitutioner ses risikoen for den situation at blive betydeligt minimeret, og forhåbentligt at blive en sjældenhed. Barnet skal naturligvis være anbragt på det rigtige anbringelsessted, og det er først og fremmest kommunalbestyrelsens ansvar, i samarbejde med den centrale venteliste, som administreres af departementet for sociale anliggendes døgninstitutionsafdeling, at sikre, at dette er tilfældet.

Kapitel 16 - Sanktionsbestemmelser

Kommunerne har brug for hjælp til fælles systemer som sagsbehandlingsredskaber samt hjælp i komplicerede sager i stedet for sanktioner. I de tilfælde, hvor det bliver nødvendigt at anbringe et barn udenfor hjemmet, har både kommuner, selvstyre, forældre og andre involverede i sidste ende interesse i, at det enkelte barn får den bedste hjælp det har behov for.

Svar: Taget til efterretning.

13) Kommuneqarfik Sermersooq

Hermed fremsendes Kommuneqarfik Sermersooqs administrative hørings svar suppleret med følgende politiske tilkendegivelser:

Vi anerkender lovforslagets ambition om at forbedre forholdene for vores udsatte børn og unge. Endvidere finder Kommuneqarfik Sermersooq (KS) det meget positivt, at der sættes fokus på en helhedsorienteret og tidlig indsats, mulig allerede fra fosterstadiet. Det er i god tråd med KS's strategier, indsatser og tilgang til vores sårbare borgere.

Vi undrer os over, at FN's Børnekonvention ikke er nævnt i lovforslaget. Grønland tilsluttede sig som bekendt konventionen i maj 1993, med de forpligtelser det medførte. FN's Børnekonvention har en fremtrædende plads i den nuværende lov, og bør som udgangspunkt også være en væsentlig del af den kommende Inatsisartutlov.

Svar: Lovforslaget er sprogligt præciseret og bedre struktureret. Det fremgår nu tydeligere i bemærkninger hertil, at der er taget hensyn til børnekonventionen flere steder i lovforslaget. Særligt omkring barnets indflydelse på egen sag og retten til at blive hørt, samt at afgørelser skal træffes med udgangspunkt i hensynet til barnets tarv (som i lovforslaget er formuleret som barnets bedste). Det helt fundamentale hensyn fremgår af lovforslagets §§ 1-3, men derudover i de enkelte bestemmelser igennem lovforslaget, hvor barnets ret og det tydeligere borgerfokus fremstår stærkere end i den nugældende forordning om hjælp til børn og unge.

Det er påfaldende, hvor ofte lovforslaget benytter bestemmelsen *Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere bestemmelser...*, både i forhold til paragraffer/enheder som helhed og til mere konkrete foranstaltninger og sagsbehandling.

KS ser derfor frem til at få udkast til de forskellige bekendtgørelser i høring, hvorved vi kan forholde os konkret til de enkelte bestemmelser.

I forlængelse heraf, undrer vi os over rammerne omkring de i lovforslaget beskrevne enheder, der skal oprettes; Tilsynsenheden og Central Rådgivningsenhed.

KS er under indtryk af at enhederne allerede er oprettede, og savner tydeligt definerede rammer for enhedernes formål, virke og bemyndigelse. Dette fremgår ikke af lovforslaget, og er heller ikke tidligere udleveret på trods af forespørgsel fra KS, så vi derved er bedre oplyst om enhedernes funktion og virke. Dette er naturligvis væsentligt for kommunernes brug af enhederne.

Svar: Lovforslaget er blevet sprogligt præciseret og bedre struktureret. Dette omfatter også bestemmelserne om tilsyns- og rådgivningsenheden, og de specielle bemærkninger hertil.

Forudsætningen for, at kommunen kan leve op til de skærpede krav er, at Naalakkersuisut sikrer, at lovgivningen om støtte til børn og unge, og de faglige kompetencer den forudsætter, bliver centrale undervisningselementer i de uddannelser, der skal udmønte lovgivningen. Det forudsætter ligeledes, at Naalakkersuisut laver uddannelsesforløb for de medarbejdere, der i dag forvalter lovgivningen. Der må desuden være en forventning om relativt betydelige meromkostninger i form af opnormering og foranstaltningmæssige tiltag.

Svar: Delvis indarbejdet. Der er siden den første offentlige høring af lovforslaget blevet indsat 4 millioner kroner til implementering af lovforslaget, fordelt på henholdsvis 2 millioner kr. i år 2017 og 2 millioner kr. i år 2018, forudsat at forslaget vedtages.

Der er mange gode og konstruktive bestemmelser i lovforslaget, der vil komme vores udsatte børn og unge til gavn. Men KS mener ikke, at rolle- og ansvarsfordelingen træder tydeligere frem, hvilket fremhæves som en væsentlig ændring i høringsbrevet. Der er behov for en langt tydeligere definition på rolle- og ansvarsfordeling, end at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler til diverse bestemmelser.

Svar: Indarbejdet. Lovforslaget er blevet sprogligt præciseret og bedre struktureret. Dette skulle gerne få rolle og opgavefordelingen til at fremstå tydeligt som ønsket, og mere udførelige regler om hvordan opgaverne forventes udøvet, vil blive udtrykt i henholdsvis bekendtgørelser og vejledninger til lovforslaget indenfor givne bemyndigelse.

Vi stiller ligeledes spørgsmålstegn ved, om de i lovforslaget opstillede sanktioner i form af bøder og dagbøder er den rigtige regulering, når det der er behov for er tilførsel af økonomiske og personalefaglige ressourcer i alle kommuner for at kunne leve op til lovforslagets øgede krav. Kommunerne har i forvejen udfordringer når det gælder sagspres, geografi, personalekompetencer og økonomi. Dagbøder og bøder vil ikke fremme den forvaltningsmæssige kvalitet. Den primære udfordring findes i rekruttering, og kan derfor ikke umiddelbart løses ved økonomiske sanktioner. En fælles og mere konstruktiv løsning vil være at foretrække.

Svar: Indarbejdet. Bestemmelsen om sanktioner i § 59 er blevet omformuleret.

Som udgangspunkt prioriterer vi i KS så vidt muligt den mindst indgribende foranstaltning i forhold til barnets behov, tryghed og sikkerhed. Disse afgørelser beror på en faglig vurdering i hver enkelt sag, ligesom de reelle muligheder for relevante tilbud sammenholdes hermed. Det er således problematisk, hvis lovgivning skal definere hvilke hjælpeforanstaltninger, der skal prioriteres i sagsbehandlingen.

Svar: Indarbejdet. Lovforslaget stiller fortsat visse krav, som eksempelvis til udarbejdelse af en socialfaglig undersøgelse og børnebisiddere i visse tilfælde, men i videst muligt omfang er ovenstående praksis søgt respekteret og opretholdt, i anerkendelse af nærhedsprincippet, og at den kommunale socialforvaltning kender barnets behov bedst. Lovforslaget giver betydelig plads til, at der kan findes den individuelle støtteforanstaltning, der er bedst for barnet, og det ønskes som hovedregel undgået med forslaget, at kommunalbestyrelsen skal være bundet af centralt fastsatte generelle støtteforanstaltninger, der ikke tager hensyn til barnets individuelle behov.

Afslutningsvis vil jeg venligst gøre departementet opmærksom på, at Den Politiske Koordinationsgruppe på sit møde den 12. oktober 2015 besluttede sig for den model døgninstitutionsområdet fremadrettet skal udvikles efter. Denne beslutning er et vigtigt led i implementeringen af reformeringen af den offentlige sektor, hvorfor det er min absolutte forventning, at lovforslaget bygger på den beslutning der er truffet i Den Politiske Koordinationsgruppe.

Svar: Lovforslaget giver bemyndigelse til Naalackersuisut til at fastsætte nærmere regler for døgninstitutioner, herunder for godkendelse heraf, ligesom det pålægger alle døgninstitutioner at have gyldige driftsaftaler med Naalackersuisut. Dette er i respekt og anerkendelse af, at døgninstitutionernes stifter, ejer og driftsansvarlige kan være andre end i dag, og for at sikre, at døgninstitutionerne følger landsdækkende regler for etablering og drift, således at kvalitetskravene vil blive landsdækkende på et fælles niveau.

Vi har følgende kommentarer til de enkelte bestemmelser i lovforslaget.

Vi vil foreslå, at lovens titel ændres til Inatsisartutlov nr. xx af xx.xx 2016 om støtte til børn og unge, jf. lovforslagets § 1 og § 4,stk.3, § 5, § 27, § 28,stk. 6 og § 55,stk. 2, som alle omhandler støtte til unge.

Svar: Ikke indarbejdet. Lovforslagets primære målgruppe er udsatte børn (indtil 18 år), og selvom forslaget også styrker unges (unge er i forslaget defineret som 18-23 årige) adgang til støtte i form af efterværn, er det i overskriften på denne lov fastholdt, af hensyn til signalværdien, at lovforslaget handler om støtte til børn. Efterværn skal derfor forstås som en støtte til børn som er blevet ældre, og har brug for hjælp til at få en god overgang til voksertilværelsen. Definitionen af "ung" er samtidigt positivt indsat i lovteksten og forklaret yderligere tydeligt i bemærkningerne til lovforslaget, for at sikre, at der ikke opstår begrebsforvirring om, hvem der er barn (0-17 år), hvem der er ung (18-23 år), og hvem der er voksen (fra og med det fyldte 18 år) i lovens forstand. I forslagets forstand er en ung således også voksen. Men et barn er ikke ung, og et barn er ikke voksen. Efterværn kan tilbydes, når et barn, der overgår til at være voksen, fortsat vurderes (som ung) at have brug for at få støtte i henhold til lovforslaget om støtte til børn. Dette gives i så fald som efterværn. Forslagets mål er dog ikke, at unge skal støttes, som var de børn, men at børn skal støttes til at udvikle sig som børn, og at børn skal sikres en individuelt fornuftig og hensynsfuld overgang til livet som voksen, og om nødvendigt, at børn, der overgår til at blive voksne, kan støttes i deres ungdomsperiode med

tilbud efter lovforslaget i form af efterværn, så de sikres en hensigtsmæssig overgang til voksentilværelsen.

§ 7 Fuldbordelse giver anledning til en væsentlig bemærkning.

KS finder det stærkt bekymrende, at det bliver en opgave for kommunalbestyrelsen (og i praksis socialrådgivere) at tiltvinge sig adgang til borgeres private hjem.

Hjemmets ukrænkelighed er sikret ved Grundloven, og bør umiddelbart ikke kunne tilsidesættes af andre myndigheder end politiet.

Svar: Ikke indarbejdet. Grundlovens betingelser for at kunne fravige grundlovens hovedregel om boligens ukrænkelighed er opfyldt igennem lovttekstens positive og ordrette formulering. Bestemmelsen er derfor ikke i strid med Grundloven, men i respekt af Grundloven.

Lovforslaget forholder sig endvidere ikke til medarbejdernes sikkerhed i forbindelse med indtrængning i borgeres hjem. Da der er tale om en tvangssituation, kan det potentielt blive meget konfliktfyldt og farligt. Vi ønsker derfor at sikre vores medarbejderes sikkerhed ved, at muligheden for politiets bistand ved fuldbyrdelse, jf. retsplejeloven § 632, stk. 2, kommer til at fremgå tydeligt af enten loven, bemærkningerne eller en kommende vejledning.

Svar: Indarbejdet. Fremgår nu tydeligt i de specielle bemærkninger til lovforslagets bestemmelser herom, og de specielle bemærkninger til § 7, stk. 2, indledes eksempelvis nu således:

”Bestemmelsen suppleres af den grønlandske retsplejelovs §§ 597, stk. 3, jf. 632, stk. 2, hvoraf det fremgår, at fogeden igennem en umiddelbar fogedforretning kan bistå ”til håndhævelse af forældremyndighed og værgemål samt til håndhævelse af det sociale udvalgs beslutninger vedrørende børns ophold. Fuldbordelse sker efter § 631”.

Da der er tale om en tvangssituation, kan det potentielt blive konflikt- og risikofyldt for medarbejderne i socialforvaltningen. Det bør derfor sikres, at medarbejdernes sikkerhed beskyttes ved, at muligheden for fogedens bistand til håndhævelse anvendes, jf. retsplejeloven § 632, stk. 2, som sædvanligt element i udøvelsen heraf.”

Vi mener endvidere, at kravene til behørig legitimation, jf. § 7 og § 10 skal uddybes eller forklares nærmere i bemærkningerne eller en kommende vejledning, idet der er tale om et relativt stort indgreb i borgerens rettigheder i form af hjemmets ukrænkelighed. Kravene til gyldig og valid legitimation bør derfor være yderst specifikke.

Svar: Ikke indarbejdet. Se dog svar ovenfor.

Vi anbefaler, at tilsynsenhedens adgang til oplysninger i kommunerne, jf. § 10, koordineres med persondataloven. Endvidere undrer vi os over det eksplicitte behov for udlevering af intern kommunikation.

Svar: Ikke indarbejdet. Intern korrespondance indeholder ofte mange forklarende og nødvendige, for sagens forståelse relevante oplysninger.

KS savner en grundig beskrivelse af Central Tilsynsenheds rammer og afgrænsning i forhold til Kommunernes selvstyre. Der synes at være en slående mangel på dialog i forhold til Naalakkersuisuts opfattelse af kommunernes opgaveløsning. Til gengæld oplever KS et stort fokus på særdeles indgribende kontrol og straf, som vi undrer os over. Vi er meget indstillede på altid at løse vores opgaver bedre, og indgår meget gerne i konstruktiv dialog omkring mulighederne for forbedring på vores områder. Dermed er tilsyn også velkomne, idet de er en god mulighed for dialog og refleksion. Dog mener vi, at kommunerne forbeholder sig ret til eksempelvis at kommunikere internt, uden at skulle udlevere det til tilsynet.

Svar: Ikke indarbejdet. Intern korrespondance vurderes at kunne være særdeles relevant til brug for forståelsen af sagerne, og hvad der ligger til grund for de tilbudte støtteforanstaltninger eller afslag herpå.

I § 10, stk. 2 vil vi foreslå, at ordet *sager* tilføjes efter ordet ”igangværende”. Endvidere bør begreber som *særligt omhyggeligt* defineres klart, når der kan pålægges forpligtende påbud i konkrete sager.

Svar: Lovforslaget er blevet sprogligt præciseret og bedre struktureret.

§ 10, stk. 2 og 3. Vi foreslår, at de forvaltningsretlige krav til og konsekvenser af (forpligtende) påbud uddybes. Det er vanskeligt at forholde sig til bestemmelser, der er så løst definerede, at de reelt giver Naalakkersuisut carte blanche til at pålægge kommunerne påbud i bl.a. konkret sagsbehandling, omkostninger og ubegrænset adgang til kommunernes forvaltning. KS savner en definition af konkrete betingelser for Central Tilsynsenhed, og vi anmoder ligeledes om, at der fremgår en kvalitetssikring af tilsynets opgavevaretagelse, hvilket ligeledes er gældende for Central Rådgivningsenhed.

Svar: Se svar ovenfor om sproglig præcisering mv. af lovforslaget. Der er foretaget relevante indarbejdelser af kritik heraf, og bestemmelserne forventes at fremstå mere præcise nu.

Kap.4. Med hensyn til Den Centrale Rådgivningsenhed har der desuden været stor usikkerhed om Saafiks skæbne. Af hensyn til det gode i en-dørs princippet bag ideen om et børnehus for børn udsat for seksuelle overgreb ønsker vi, at børns ret til behandling i Saaffik fremgår mere klart i loven.

Svar: Ikke indarbejdet.

Vi forventer endvidere, at ansvar og konsekvenser af rådgivningsfejl ved ydet rådgivning fra Den Centrale Rådgivningsenhed til kommunerne bliver behandlet i loven.

Svar: Ikke indarbejdet. Enheden er underlagt instruktionsbeføjelse fra Naalakkersuisut (departementet), og fejl mv. vil få passende opfølgning af ansættelses- og forvaltningsretlig karakter fra arbejdsgiverens side.

§ 16. Vi foreslår, at den skærpede underretningspligt udvides til at omfatte personer, som er engagerede i frivilligt arbejde med børn og unge eller foreninger for børn og unge, fx sports-trænere og spejderledere mv. Dette særligt i lyset af § 33 hvori Naalakkersuisut kan *anerkende* foreninger til at udøve aktiviteter inden for børneområdet. I så tilfælde bør kravet om skærpet underretningspligt træde i kraft, ligesom der bør være krav om børneattester, af hensyn til børnenes sikkerhed. Mere om § 33 senere.

Svar: Ikke indarbejdet.

§ 19. Vi foreslår, at det tydeliggøres i bestemmelsen eller bemærkningerne, at der er tale om en statistikbank, og ikke en hotline. Det er uklart, hvad formålet med det landsdækkende indberetningssystem er, og hvordan den indsamlede data behandles/formidles. Hvem har adgang til data, og hvordan får vi gavn af det på landsplan? KS er pt i gang med at implementere et system, der kan registrere og måle på vores underretninger, således at vi kan forholde os aktivt til underretningerne og agere derefter. Vi bidrager derfor gerne til indsamling af data, men vi mener, at der bør være klart definerede rammer herfor.

Svar: Indarbejdet. Bestemmelsen er sprogligt præciseret, og de specielle bemærkninger er blevet udbygget, således at det nu fremgår helt tydeligt, at dataansvarlig er Naalakkersuisut. Underretningen skal stadig ske til kommunen, og det er således tænkt, at den landsdækkende database skal modtage informationer fra de fire kommuner om modtagne underretninger, således at der kan skabes et centralt landsdækkende overblik over modtagne underretninger.

§ 20, stk. 3. Vi finder det vigtigt med den hurtigst mulige indsats i disse tilfælde, men gør samtidig opmærksom på, at det kan være en stor udfordring at overholde 24 timers fristen af geografiske, transportmæssige og andre logistiske grunde i yderområder. Men vi bestræber os på at give besked så hurtigt som overhovedet muligt. Der er endvidere tilfælde hvor borgere nægter at kommunikere med os, det kan også gøre det vanskeligt at overholde fristen i praksis.

Svar: Delvis indarbejdet. Alle tidsfristerne i lovforslaget er blevet revurderet, og der er foretaget sproglig præcisering af formuleringerne, samt udvidet i visse af tidsfristerne, således at de i praksis kan overholdes af forvaltningspersonalet.

§ 22, stk. 4. Vi bemærker, at fastsættelsen af regler for sagsbehandling af børnesager bør ske i en tæt dialog med kommunerne af hensyn til reglernes efterlevelse og virkninger, såfremt Naalakkersuisut skal fastsætte konkrete regler for sagsbehandling.

Vi undrer os over, at Naalakkersuisut skal have mulighed for at gribe så konkret ind i kommunernes forvaltning. Kommunerne har ansvaret for selve forvaltningen af socialområdet, og bør derfor også have selvbestemmelse omkring valg af metoder og foranstaltninger, med de kontrol- og klagemuligheder, der sikrer borgernes retssikkerhed.

Svar: Lovforslaget er blevet sprogligt præciseret og bedre struktureret. Kapitel om sagsbehandlingsregler, indeholdende blandt andet sagsbehandlingsgarantier, er indsat bagerst i lovforslaget. Det er vurderingen, at landsdækkende regler for visse emner, vil styrke børns landsdækkende rettigheder og stimulere en bedre afstemt forventning mellem kommunerne og Naalakkersuisut. Lovforslaget griber ikke ind i kommunalfuldmagten, men fastsætter visse landsdækkende sagsbehandlingsgarantier for borgerne.

Endvidere fremgår det ikke hvorvidt Naalakkersuisut påtager sig ansvaret, såfremt pålæg eller rådgivning ikke har den ønskede effekt i praksis eller for den enkelte borger.

Svar: Ikke indarbejdet. Med rådgivning følger altid et rådgivningsansvar, men rådgivning er ikke en garanti, og skal heller ikke være det, for en bestemt effekt eller udvikling. Rådgivning skal blot være professionel og saglig, og eventuelle påbud skal være fagligt begrundede.

§ 28, stk. 3. KS arbejder altid på at sikre børnefamilier bedst muligt ved udsættelser, ud fra barnets tarv.

Vi mener derfor, at husleje restancer bør begrænses til, og forblive i offentlig hjælp-regi. Økonomisk hjælp til betaling af huslejerestancer for at undgå udsættelse af lejemaal forbliver i offentlig hjælp-lovgivningen og forbindes med udtrykkelige pligter for modtageren af hjælpen til at blive eller være tilmeldt PBS, deltage i et kursus i økonomistyring eller eventuel misbrugsbehandling, hvis den dårlige økonomi skyldes misbrug af alkohol, hash eller ludomani.

Svar: Ikke indarbejdet. I lovforslaget tænkes på hjælp med udgangspunkt i barnets behov, og hjælpen kan derfor ikke sammenlignes direkte med offentlig hjælp bestemmelserne.

Vi foreslår endvidere, at der indføres en begrænsning i hvor ofte denne type hjælp kan gives til familien inden for henholdsvis 1, 3 eller 5 år så man ikke tager det økonomiske ansvar fra familien, og det ender med at blive for stor en fristelse for forældrene at påtvinge konsekvenserne af dårlig økonomistyring over på kommunen og skatteyderne.

Svar: En sådan begrænsning kan ikke opstilles centralt og kvantitativt, men bør bero på et konkret, individuelt og kvalitativt skøn foretaget af kommunalbestyrelsen.

Vi finder det meget vigtigt, at lovgivningen, også på dette område, indeholder incitamentter til selvansvarlighed, og ikke åbner en glidebane for uansvarlig livsførelse. Vi gør opmærksom på, at social hjælp til huslejebetaling i dag retteligt hører under offentlig hjælp og boligsikring som trangsbestemte ydelser, og specifikt for restancer offentlig hjælp. Hvis ikke der er en balance mellem rettigheder og pligter på dette område kan det ende med at blive økonomisk ustyrligt og medvirke til uansvarlig livsførelse som en utilsigtet konsekvens. Et fænomen der ikke umiddelbart er ukendt i kommunen.

Svar: Delvis indarbejdet. Der er indsat ny bestemmelse om indkaldelse til samtale om forældreansvar, og nævnte økonomisk hjælp bestemmelse er ikke en ret for borgeren, men en ret for kommunalforvaltningen at yde. Det må således bero på et konkret individuelt skøn i kommunalbestyrelsen, hvilke kriterier og hvilke krav der skal være opfyldt, før hjælpen kan ydes.

Man bør forholde sig mere aktivt til forældreansvar, idet der er et stort behov for fokus på dette område. Huslejerestancer er således primært et voksen-ansvar, og bør ikke indgå i en børnelov, om end vi anerkender den gode intension.

Svar: Ikke indarbejdet. Lovforslaget indeholder muligheder, som kommunen kan vælge at udnytte eller lade være med at udnytte. Omkring økonomisk hjælp, så vil det i flere tilfælde være både billigere, mere effektivt, og mere hensynsfuldt for børnene, hvis der i en midlertidig periode ydes en økonomisk hjælp til at undgå, at barnet mangler mad, varme, tøj, eller forældrene mangler penge til husleje. Udsættelse på grund af manglende evne til at betale husleje vil skabe en social situation, som ofte nødvendiggør anbringelser af børnene uden for hjemmet, og det er set i dette lys både billigere og bedre midlertidigt at anvende lidt af de sociale midler til at undgå, at familien udsættes på grund af manglende evne til at betale husleje, eller manglende evne til at betale mad eller tøj mv., Det vurderes bedre for barnet, og at give god økonomisk mening.

§§ 29-32. Vi finder tiltaget med børnebisidder (najtorti) godt, og det forekommer ambitiøst derudover at give mulighed for personlig rådgiver, kontaktperson og støtteperson, særligt med tanke på de rekrutteringsproblemer, vi allerede oplever i dag. Vi foreslår, at grænserne mellem de forskellige roller disse personer forventes at udfylde, bliver uddybet i en bekendtgørelse eller vejledning. Vi bemærker endvidere, at krav til kvalifikationer mangler for kontaktpersoner.

Svar: I første udgave af lovforslaget, som var i offentlig høring, var der både rådgivningsperson, støtteperson og kontaktperson. I dette reviderede udkast af lovforslaget er der sket en opstramning heraf, for at sikre sammenhæng i indsatsen. Med for mange forskellige "personer" risikerer man, at det bliver flere forskellige fysiske personer, som overlapper hinanden, og

der opstår let uklarhed vedrørende kompetencefordeling. Der er derfor indarbejdet hensyn til høringssvar ved, at de 2 personer slås sammen i "støtte- og kontaktperson", og at rådgivningspersonen erstattes af rådgivning generelt. Børnebisidder flyttes samtidig om bag i lovforslaget som en del af sagsbehandlingsreglerne og gøres i stedet til en sagsbehandlingsgaranti. Dette styrker i øvrigt børnebisidderens status i lovforslaget.

§ 33. Vi foreslår, at der angives kriterier for anerkendelse samt, at grænsen til foreningsfriheden i Grundlovens § 78 uddybes. Vi finder det i øvrigt bedst stemmende med principperne for borger- og brugerinddragelse, at kommunerne selv fastsætter rammerne for samarbejdet med frivillige sociale organisationer og foreninger.

Svar: Ikke indarbejdet. Det er med lovforslaget tænkt, at det naturligvis er kommunerne som selv bestemmer, hvilke foreninger og organisationer de eventuelt ønsker at samarbejde med. Det må forventes, at en anerkendt forening vil have lettere ved at tiltrække private midler til deres virke, end en ikke-ankendt forening. Bestemmelsen giver mulighed for, at Naalakkersuisut kan anerkende foreninger, hvilket i praksis vil gøre foreningerne mere synlige og formentligt gøre det lettere for dem at tiltrække opmærksomhed og midler til deres virke med de offentlige myndigheder.

§ 35, stk. 2. Bortset fra de egentlige døgntilbud til hele familien eller mor-barn hjem anser vi det for mindre realistisk at tilbyde forældremyndighedsindehaveren og andre familiemedlemmer døgnophold på døgninstitution eller plejefamilie, når vi har store udfordringer med at skaffe nok plejepladser, samt relevante plejepladser, til de berørte børn og unge. KS opfordrer til at lovforslaget forholder sig kritisk til hvilke hjælpeforanstaltninger, der er realiserbare i praksis, om end intensionen er velment. Endvidere vil det være konstruktivt med en dialog, der sikrer igangsættelse af processen med at matche de eksisterende døgntilbud til behovet for døgn- og behandlingstilbud.

Svar: Taget til efterretning.

§ 36. Tvangsanbringelser. Vi undrer os lidt over retorikken og foreslår, at man kalder det Anbringelse uden samtykke frem for tvangsanbringelser. Der kan være en lidt uheldig signalværdi i ordet tvang.

Svar: Indarbejdet. Bestemmelsen er sprogligt præciseret, og er nu i overensstemmelse med det anbefalede, således at den nu har overskriften "anbringelse uden samtykke fra forældremyndighedsindehaveren". Ordet "tvang" er udtaget af lovteksten, men bevares delvis i de specielle bemærkninger til bestemmelsen (nu § 28), for bedre at forklare den særlige situation, det vedrører.

§ 47. Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at den privat arrangerede plejefamilie vil få rettigheder og pligter som en kommunalt arrangeret plejefamilie, når kommunalbesty-

relsen har udstedt plejefamilietilladelsen og plejetilladelse. Vi går ud fra, at disse rettigheder ikke omfatter ret til plejevederlag, og heller ikke udløser offentlig forsørgelse i form af kost-, lomme- og tøjpenge. Ellers vil der ske en omgåelse af, at en socialfaglig undersøgelse skal ligge til grund for en kommunal anbringelse, og ikke mindst vil området blive økonomisk ustyrligt, herunder vil de økonomiske konsekvenser af lovforslaget være ganske betydeligt underfinansieret.

Svar: Indarbejdet. Hele kapitlet om plejefamilier er omskrevet og bedre struktureret. Privat arrangeret plejefamilie er omformuleret, og udtaget som selvstændig bestemmelse, således at der ikke er ret til offentlig støtte til privat arrangeret plejefamilie, men der stilles fortsat krav om kommunalt tilsyn og i visse tilfælde tilladelse til de privat arrangerede plejefamilieophold.

§ 50, stk. 4. Vi foreslår, at varslet ændres til minimum 4 uger fremfor 12 uger. Der vil dermed være mulighed for at aftale et længere forløb, såfremt det er i barnets interesse.

12 uger kan være for lang tid for et barn at vente, såfremt der ikke lægger en faglig vurdering til grund herfor. Det er derfor ikke nødvendigvis i barnets interesse, at varslet er så langt. Det synes snarere at imødekomme institutionens behov. Minimumvarslingen bør desuden gælde begge veje, det vil sige også i den situation, hvor anbringelsesstedet ønsker at udskrive et barn.

Svar: Indarbejdet. Bestemmelsen hedder nu § 41, stk. 3, og den lyder nu således: "Hjemgivelse kan ikke ske før barnet, forældremyndighedsindehaveren og anbringelsesstedet har været varslet minimum 12 uger i forvejen, medmindre hensynet til barnet eller andre væsentlige hensyn gør det nødvendigt at fravige denne varslingsfrist."

§ 59, stk. 2. KS støtter op om intensionen bag denne bestemmelse og anerkender i høj grad barnets ret til at blive hørt. Dog bør det fremgå tydeligt hvordan og hvornår barnet vejledes i denne klageret, idet retten bør tage udgangspunkt i barnets alder og/eller modenhed. Endvidere bør tidsfristen fremgå ligesom i § 60.

Svar: Delvist indarbejdet. Bestemmelsen hedder nu § 58, stk. 2, og lyder nu således: "Børn er klageberettigede i deres egne sager, jf. stk. 1, i forhold til afgørelser truffet efter bestemmelserne i denne Inatsisartutlov, forudsat at barnet har tilstrækkelig modenhed til at kunne forstå konsekvenserne af at klage."

§ 60. Vi kan ikke se, at den tilsyneladende ubegrænsede retlige adgang til prøvelse af Det Sociale Ankenævns afgørelser, uanset sagens principielle betydning eller størrelse, er koordineret hverken med muligheden for gratis retshjælp eller Grønlands Domstole. Vi undrer os således over, at Grønlands Domstole ikke er høringspart.

Svar: Ikke aktuelt. Bestemmelsen er slettet.

§ 61. Vi vil foreslå, at der med udvidelsen af mulige sanktioner indsættes klagemuligheder over pålagte sanktioner.

Svar: Ikke indarbejdet. Bestemmelsen er dog ændret, således at der nu i praksis skal anlægges en helhedsvurdering, og ikke blot fokuseres på overtrædelser eller forsømmelser af enkelte bestemmelser.

Vi har følgende kommentarer til de almindelige bemærkninger til lovforslaget:

Side 6. Det påstås, at bisidderordningen næsten ikke ses anvendt i praksis. Dette er ikke korrekt. I Kommuneqarfik Sermersooq benyttes den i henhold til den gældende lovgivning ved sager om anbringelse uden samtykke. Endvidere fungerer vores ungerådgivere som bisiddere for børn og unge ved afhøringer hos politiet, uanset hvordan den unge er part i sagen.

Svar: Indarbejdet. Den påstand er blevet udtaget af de almindelige bemærkninger, og afsnittet er blevet sprogligt præciseret.

Side 9. Det forekommer ubegrundet, at det kommunale tilsyn ikke vil medføre merudgifter. Vi har børn anbragt over hele landet, og det er en betydelig udgift at rejse i Grønland.

Svar: Ikke indarbejdet. Det vurderes svært at forestille sig, at børn har været anbragt uden for hjemmet, og at der så ikke efterfølgende og opfølgende på anbringelsen har været ført et generelt og personrettet kommunalt tilsyn med det anbragte barns trivsel, sundhed og udvikling fra kommunens side.

Side 10. Det er næppe korrekt, at udarbejdelsen af forældre- og børnepålæg ikke har økonomiske konsekvenser for kommunerne, da der er tale om tidsforbrug til aktuel sagsbehandling, opfølgning og udfærdigelse af konkrete, individuelle afgørelser, som ikke blot består i at foretage uddrag fra eksisterende handleplaner.

Svar: Ikke aktuelt. Bestemmelserne er blevet slettet i det reviderede lovforslag.

Side 12. Det er udokumenteret og urealistisk, at de økonomiske konsekvenser ved en forventet øget brug af efterværn vil være økonomisk neutral. Det er givet at foranstaltninger koster både penge og personalemæssige ressourcer, hvorfor man må forvente en udgiftsstigning ved øgede indsatser.

Svar: Indarbejdet. Der er foretaget et nyt økonomisk estimat herfor, og afsnittets formulering om merudgiften på grund af lovforslaget, lyder nu således: "[...] Samlet set vil merudgiften til efterværn andrage ca. 6,7 millioner kr. [...]".

Følgende tekst forekommer talmæssigt meningsløs: ”Udgifterne til efterværn vil variere fra sag til sag, men det vurderes at ud af de 30, der har brug for efterværnsforanstaltninger, vil 45 kunne klare sig med botilbud under opsyn samt kontakt/støtteperson eller plejefamiliestøtte.”

Svar: Indarbejdet. Ny revideret formulering af afsnittet lyder nu således: ”Det skønnes, at op til 50 unge løbende vil have brug for efterværn, der eksempelvis kan bestå i botilbud med støtte eller kontaktperson, opsyn under botilbud på kollegie, kontaktfamilie eller for enkeltes vedkommende fortsat tilknytning til døgninstitution eller familiepleje. Udgifterne til efterværn vil variere fra sag til sag, men det vurderes, at ud af de 50 unge, der forventes at have brug for efterværn, vil 45 kunne klare sig med botilbud under opsyn samt kontakt/støtteperson eller plejefamiliestøtte. De resterende 5 vil have behov for at fortsætte i et døgntilbud.”

Side 13. Under besøgsrejser fremgår, at der kalkuleres med 340 besøgsrejser om året. Dette tal virker tilfældigt og udokumenteret når det skal dække anbragte børn og ledsagere på landsplan. En gennemsnitlig rejseudgift på 10.000 kr. er heller ikke dokumenteret, og virker kunstigt lavt sat, hvis den skal dække rejse til både anbragt barn og ledsager.

Svar: Ikke indarbejdet. Der vil altid være tale om et estimat, beroende på et skøn.

14) Qaasuitsup Kommunia

Qaasuitsup Kommunia har modtaget i høring forslag til ny Inatsisartutlov om støtte til børn (kaldt herefter “Forslaget”) der skal tilsyneladende træde i kraft den 01.01.2017. Fristen til at indsende høringssvar er den 01.07.2016.

Der er tilsyneladende følgende hensigter med Forslaget:

- 1) At styrke sagsbehandlingen og børns rettigheder, med blandt andet en tydeliggjort ansvars- og opgavefordeling.
- 2) At undgå længerevarende døgninstitutionsoophold og anvende i stedet kommunalt arrangerede anbringelser i plejefamilier.
- 3) At fokusere på tidlig indsats, forebyggelse og styrkelse af familierne, som skal på længere sigt medvirke til at færre børn skal anbringes uden for hjemmet.
- 4) At styrke samarbejde mellem forvaltningsmyndighederne, så kommunerne får flere og bedre støttemuligheder til børn, de unge og vordende forældre.
- 5) At oprette landsdækkende indberetningssystem for underretninger.
- 6) At forbedre klageret, så børn også får ret til at klage i egne sager.
- 7) At tydeliggøre rolle- og ansvarsfordeling.
- 8) At indføre handlepligt og tidsfrister i underretningssager.
- 9) At planlægge hjemgivelse af anbragte børn i god tid og indføre ensartet arbejdsgang på området.
- 10) At indføre godkendelse af døgninstitutioner af Naalakkersuisut og indgå en driftsaftale.

11) At introducere pligt for plejefamilier til at både have plejefamilietilladelser og plejetilladelser.

12) At tilbyde efterværn inden barnets 18 års alder, såfremt det vurderes at barnet har behov for det.

1). Generelle bemærkninger til Forslaget.

1.1). Ad 1. Qaasuitsup Kommunia anerkender Forslagets store ambitioner og krav til kommunal sagsbehandling, især når det gælder dokumentation og opstramning af administrative processer, men er bekymret for, at disse nye, meget ambitiøse krav vil svække betydeligt kommunal støtte på området i kommunen, herunder sagsbehandling, medmindre der finder sted massiv opnormering af personale og tilsvarende tilførsel af økonomiske midler til kommunen via bloktilskud. På baggrund af nuværende lovgivning, antal børnesager i kommunen (1.274 iht. den nyeste indberetning til Deloitte) og sagsbehandlernes uddannelsesbaggrund, vil kommunen - med udgangspunkt i skandinaviske standarder, dvs. omkring 30 børnesager pr sagsbehandler - have brug for mindst 42 sagsbehandlere på børneområdet i stedet for de eksisterende 22. Såfremt sagsbehandling skal styrkes yderligere og for at undgå kroniske arbejds sygdomme blandt sagsbehandlere, herunder især udbrændthed, vil der sandsynligvis være nødvendigt at opnormere yderligere, måske til 64 sagsbehandlere, dvs. med udgangspunkt i 20 sager pr sagsbehandler, idet sagsbehandlernes uddannelsesniveau i kommunen er lidt lavere end i Nuuk, Danmark eller andre skandinaviske lande, imens deres emotionel belastning forbundet med interventioner i små lokale samfund, er væsentligt større end i primært anonyme storbymiljøer i Europa. I denne sammenhænge er det især vigtigt at påpege, at den kommunale familierådgivning ikke har ansvar for sagsbehandling af individuelle børnesager, men primært for rådgivning.

Svar: Ikke indarbejdet.

1.2). Ad 2. Vi er enige i at længerevarende døgninstitutionsoophold bør så vidt muligt erstattes med anbringelser i kommunalformidlet familiepleje, især dersom der har angiveligt været en del mindre gode erfaringer med trivsel hos børn fra Qaasuitsup Kommunia under deres langvarige anbringelser på døgninstitutioner i andre kommuner. Indsatsen vil dog forudsætte formentlig omfattende oplæring af eksisterende plejefamilier samt rekruttering af nye med tilhørende initiale merudgifter forinden overflytning af børn anbragt på døgninstitutioner vil kunne finde sted.

Svar: Ikke indarbejdet. For så vidt angår de oplyste merudgifter for kommunen, så bør tages hensyn til, at disse udgifter må forventes opvejet af en besparelse for kommunen som følge af nedbragt antal anbringelser af børn/unge i døgninstitutioner mv.

1.3). Ad 3. Qaasuitsup Kommunia fokuserer allerede nu på tidlig indsats, forebyggelse og styrkelse af familier i kommunen og blandt andet derfor har der været etableret kommunal familierådgivning med central udegående team og lokale familiehuse. Samtidigt skal der på-

peges, at kommunen har store udfordringer med rekruttering og fastholdelse af personale på området og forventer at disse udfordringer vil blive endnu større i takt med stigende udvandrings især blandt faguddannede personer i kommunen.

1.4). Ad 4. Qaasuitsup Kommunia er enig i at samarbejde mellem forvaltningsmyndighederne skal styrkes, så kommunen reagerer hurtigere og mere aktiv på underretninger, bliver mere effektiv til at undersøge behov hos børn og unge samt vordende forældre med behov for støtte og tilbyde passende hjælpeforanstaltninger til dem. Det er især kommunens håb, at der vil være konstruktiv dialog og samarbejde mellem kommunen, den centrale rådgivningsenhed og den centrale tilsynsenhed samt at dette samarbejde vil basere på de centrale myndigheders viden om og forståelse af grønlandske forhold uden for Nuuk, herunder geografiske, demografiske og faglige udfordringer på børneområdet, især i mindre samfund. Kommunen håber, at de centrale enheder vil have tilstrækkelig samfundsviden og være tilstrækkelig robuste og aktive til at håndtere disse udfordringer. Kommunen anser det for meget vigtigt, at de centrale enheder prøver at forholde sig til kommunens udfordringer på en konstruktiv måde og ikke blot udnytter sin magtposition og sanktionsmuligheder på baggrund af Forslaget til at kontinuerligt kritisere, tvinge, true og straffe. Kommunen vil i denne sammenhæng gerne påpege, at Forslaget er yderst optaget af sanktioner ift. kommuner, imens der er angiveligt ingen muligheder for kommunen for at kritisere de centrale enheder eller klage over deres opførsel, næsten uanset, hvor groft og uforskammet disse myndigheder vil potentielt kunne agte at forsømme deres arbejde eller endda direkte misbruge deres magtposition i det offentlige system.

Svar: Ikke indarbejdet. Der er korrekt indsat sanktioner overfor forvaltningsmyndighederne, såfremt forvaltningsmyndighederne ikke overholder lovens bestemmelser. Sanktioner overfor forvaltningsmyndigheder styrker ikke i sig selv tilbuddene som støtteforanstaltninger mv. til udsatte børn, men de understøtter muligheden for, at der kan støttes ret på de skrevne regler. Sanktioner er indsat for at sikre, at det har en konsekvens for forvaltningsmyndigheden, såfremt den ikke overholder de tildelte rettigheder for borgerne. En regel uden sanktion kan blive en regel uden ret.

1.5). Ad 5. Qaasuitsup Kommunia synes, at et landsdækkende indberetningssystem på børneområdet kan være til stor gavn, såfremt systemet har tilstrækkelig bemanding, klar rollefordeling og anvendes til konstruktiv samarbejde med kommunen og ikke til ansvarsforflygtigelse, videresendelse af sorteper, insinuationer eller beskyldninger. Det er vigtigt at påpege, at kommunen har allerede etableret direkte mailadresse til indberetning på børneområdet og har samarbejdet med www.sullissivik.gl om udvikling af landsdækkende elektroniske indberetningsblanket på området. Kommunen forestiller sig, at det vil være vigtigt at have en form for synkronisering af diverse indberetningssystemer på *landsplan*, så der vil være muligt at anvende dem til automatisk generering af statistik og udarbejdelse af mere lokalt orienteret strategier og indsatser.

1.6). Ad 6. Kommunen synes, at det er meget vigtigt, at børn får klageret i egne sager. Kommunen vil samarbejde med de centrale myndigheder, herunder klagemyndigheder, for at om-danne denne rettighed til fornuftig, konkret, brugervenlig og effektiv praksis.

1.7). Ad 7. Kommunen er enig i at det er vigtigt at tydeliggøre rolle- og ansvarsfordeling, herunder ved hjælp af den centrale rådgivningsenhed og den centrale tilsynsenhed samt kommunens samarbejdspartnere i det tværfaglige samarbejde. Kommunen vil dog gerne påpege, at det også er vigtigt at stille nogle ganske minimale krav til kvalitet af de centrale enheders arbejde og ligeledes til kvalitet af den indsats kommunen kan forvente fra sine eksterne samarbejdspartnere i tværfagligt samarbejde, herunder politi, kriminalforsorg og sundhedsvæsenet, der har muligvis lige så store udfordringer med kvalitet af sagsbehandling og service som kommunen, men angiveligt næsten ingen medansvar for at forbedre kvalitet af indsats på bør-neområdet.

1.8). Ad 8. Kommunen anser det for vigtigt, at der indføres handlepligt og tidsfrister i underretningssager, men er af den holdning at disse bør tilpasses konkrete omstændigheder. Det kan således betragtes som urealistisk at forvente at kommunen skal i alle tilfælde, inden 24 timer fra modtagelse af en underretning om at et barn kan have behov for støtte, træffe beslutning om, hvorvidt der er grundlag for at iværksætte en socialfaglig undersøgelse. En således kort tidsfrist bør kun gælde såfremt underretningen (fx på en fredag aften eller lørdag) giver anledning til begrundet mistanke om vanrøgt, vold eller seksuelle overgreb mod et barn.

Svar: Indarbejdet ved at der nu er indsat længere tidsfrister.

1.9). Ad 9. Kommunen er enig i Forslagets hensigter, at hjemgivelse af et anbragt barn bør planlægges i god tid og at der bør indføres ensartet arbejdsgang på området. Kommunen synes samtidigt, at flytning af et barn fra den ene kommunalformidlede plejefamilie til den anden, ikke bør kunne påklages til Det Sociale Ankenævn af de plejeforældre barnet flytter fra. Ligeledes synes kommunen, at der bør være klageadgang for kommunen såfremt en døgninstitution træffer beslutning om at "hjemgive" et barn og kommunen er uenig med beslutningen. Der har været tilsyneladende en forholdsvis udbredt tradition på grønlandske døgninstitutioner at "hjemgive" børn der har udtalte adfærdsvanskeligheder eller er pædagogisk særlig udfordrende. I flere tilfælde har kommunen betragtet disse "hjemgivelser" som lovlig, men umoralsk ansvarsflugt fra døgninstitutionernes side. Kommunen synes derfor, at der bør være adgang til rekurs til en uvildig klagemyndighed, såfremt døgninstitutioner vil træffe således beslutninger i fremtiden uden at der er givet reelt tilbud på alternativt anbringelsessted for barnet.

Svar: Ikke indarbejdet. Der er ikke forvaltningsretligt tale om en hjemgivelse af et barn i den nævnte situation. Der må være tale om enten en visitationsbeslutning, eller at barnet er færdigbehandlet, eller at barnet er fejlanbragt efter nærmere undersøgelse. Kommunen er den anbringende forvaltningsmyndighed, med eller uden forældremyndighedens samtykke, og en

døgninstitution har ingen anbringelsesmyndighed, og kan derfor heller ikke selv vælge at hjemgive et barn i lovens forstand.

1.10). Ad 10. Kommunen er enig i at Selvstyrets døgninstitutioner skal godkendes af Naalakkersuisut på baggrund af landsdækkende transparente standarder og benchmarks på området. Kommunen synes, at private døgninstitutioner bør godkendes af både Naalakkersuisut og døgninstitutionernes bopælskommuner og at kommunale døgninstitutioner bør primært godkendes af de kommuner der opretter dem på baggrund af landsdækkende standarder og benchmarks.

Svar: Ikke indarbejdet. Det vurderes væsentligere at kvalitetskravene til døgninstitutioner sikrer børn i Grønland landsdækkende og ensartede rettigheder, således at de kan forvente samme kvalitetskrav i hele Grønland til døgninstitutioner, uanset hvilken juridiske enhed (ejer) der har oprettet, driver eller kontrollerer døgninstitutionen.

1.11). Ad 11. Kommunen er ikke helt klar over, hvilke betingelser og dokumentation der vil gælde ifm. udstedelse af henholdsvis kommunale plejefamilietilladelser og plejetilladelser, især dersom tilhørende bemyndigelsesbestemmelse nævner kun fastsættelse af nærmere regler vedr. plejefamilietilladelser, men ikke plejetilladelser. Kommunen er heller ikke helt sikker, hvorvidt kommunen vil fra nu af være forpligtet til at yde plejevederlag samt lomme- og tøjpenge i forbindelse med anbringelse af et barn i privatarrangeret familiepleje (bemærkninger til Forslaget nævner, at privat arrangerede plejefamilieforhold, får rettigheder og pligter som kommunalt arrangerede plejefamilie, når kommunalbestyrelsen har udstedt plejefamilietilladelser og plejetilladelser til dem) og hvorvidt der vil være adgang til at opkræve forældrebetaling for anbringelser. Den eneste type af plejefamilieforhold, hvor kommunen tilsyneladende ikke vil være forpligtet til at betale for barnets fulde forsørgelse er plejeforhold etableret med adoption for øje, hvor plejefamilien tilsyneladende selv skal betale for barnets fulde forsørgelse. Såfremt adoptionsansøgningen afvises af Rigsombuddet fortsætter plejeforholdet dog – ifølge bemærkningerne – ”som et almindeligt plejefamilieforhold, med sædvanlig honorering herfor”.

Svar: Indarbejdet. Privat arrangeret plejefamilie er omformuleret, og udtaget som selvstændig bestemmelse, således at der ikke er ret til offentlig støtte til privat arrangeret plejefamilie, men der stilles fortsat krav om kommunalt tilsyn og i visse tilfælde tilladelse til de privat arrangerede plejefamilier.

1.12). Ad 12. Kommunen er opmærksom på, at der vil være usædvanlig bred adgang til efterværn i Grønland, så i princippet er kommunen forpligtet til at tilbyde efterværn til alle som på det tidspunkt hvor de fylder 18 år modtager en eller anden hjælpeforanstaltning fra kommunen, herunder rådgivning, eller praktisk støtte i hjemmet. Dette kan betyde i praksis, at mange hjælpeforanstaltninger vil kunne fortsætte til og med personens 23. år. Det er umiddelbart ikke helt klart, hvordan bestemmelser om efterværn vil være administreret i praksis, men det

kan være vigtigt at konkretisere dem der som selve foranstaltningen er angiveligt obligatorisk for kommunen og kommunens forsømmelse endda underlagt sanktioner, såfremt der anses - formodentligt af de centrale tilsyns- eller rådgivningsenheder eller en af kommunens samarbejdspartnere i tværfaglig samarbejdsgruppe - at den er ”af væsentlig betydning for den unges trivsel, helbred og udvikling”.

Svar: Ikke indarbejdet. Muligheden for efterværn til unge vurderes at være en styrkelse af barnets rettigheder, særligt i relation til barnets overgang til voksenlivet, hvor der kan være behov for en sådan støtte.

1.13). Kommunen foreslår, at den nye Inatsisartutlov om støtte til børn bliver vedtaget med ”vacatio legis” på mindst 12 måneder, så der er tilstrækkelig tid for Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere regler (i form af bekendtgørelser) samt udarbejde de nødvendige vejledninger, blanketter og andre elektroniske redskaber til at bistå kommunale sagsbehandlere og centrale enheder på børneområdet. Ligeledes bør der være tilstrækkelig tid til kurser i den nye lov og forhandlinger om finansiel og personalemæssig opnormering af området.

Svar: Indarbejdet. Ikrafttrædelsesdagen er fremrykket 6 måneder – fra 1. januar 2017 til 1. juli 2017.

2). Bemærkninger til enkelte lovbestemmelser i Forslaget.

2.1). Forslaget nævner i § 1, at det omfatter både børn og unge, ”der er socialt udsatte” og børn og unge der ”har særlige behov”. Det er umiddelbart ikke nævnt eksplicit, hvorvidt børn og unge med vidtgående handicap omfattet af gældende handicapforordning, vil kunne modtage supplerende støtte i henhold til Forslaget i det omfang deres særlige behov ikke er dækket af hjælpeforanstaltninger på handicapområdet.

Svar: Indarbejdet. Der er indsat formuleringer, der tydeliggør, at børn, der får støtte efter denne lov, ikke derved fortaber sine eventuelle rettigheder i henhold til anden lovgivning (se eksempelvis ny formulering i § 4 og § 45).

2.2). Kommunen vil gerne bemærke at forslagens navn er ”Inatsisartutlov om støtte til børn”, men omfatter ligeledes i meget vidt omfang hjælpeforanstaltninger til ”unge”, dvs. voksne personer i alderen fra 18 år til og med 23 år. Begrebet ”unge” er angiveligt ikke defineret særlig godt i nogen anden grønlandsk lovgivning og muligvis helt uden betydning fra det civilretslige perspektiv.

Svar: Ikke indarbejdet. Lovforslagets helt primære målgruppe er udsatte børn (indtil 18 år), og selvom forslaget også styrker unges (unge er i forslaget defineret som 18-23 årige) adgang til støtte i form af efterværn, er det i overskriften på denne lov fastholdt, af hensyn til signalværdien, at lovforslaget handler om støtte til børn. Efterværn skal derfor forstås som en støtte til børn, som er blevet ældre, og har brug for hjælp til at få en god overgang til voksentilvæ-

relsen. Definitionen af ung er samtidigt positivt indsat i lovtæksten og forklaret yderligere tydeligt i bemærkningerne til lovforslaget, for at sikre, at der ikke opstår begrebsforvirring om, hvem der er barn (0-17 år), hvem der er ung (18-23 år), og hvem der er voksen (fra og med det fyldte 18 år) i lovens forstand. I forslagets forstand er en ung således også voksen. Men et barn er ikke ung, og et barn er ikke voksen. Efterværn kan tilbydes, når et barn, der overgår til at være voksen, fortsat vurderes (som ung) at have brug for at få støtte i henhold til lovforslaget om støtte til børn. Dette gives i så fald som efterværn. Forslagets mål er dog ikke, at unge skal støttes, som var de børn, men at børn skal støttes til at udvikle sig som børn, og at børn skal sikres en individuelt fornuftig og hensynsfuld overgang til livet som voksen, og om nødvendigt, at børn der overgår til at blive voksne kan støttes i deres ungdomsperiode med tilbud efter lovforslaget i form af efterværn, så de sikres en hensigtsmæssig overgang til voksentilværelsen.

2.3). Ifølge § 6, stk. 1 i Forslaget skal ”afgørelser som af hensyn til barnets akutte behov ikke kan afvente at sagen behandles af kommunalbestyrelsen, (...) foreløbigt træffes af formanden for det udvalg hvor børnesagerne er placeret”. Kommunen anser denne formulering som forholdsvis uklar og muligvis misvisende. Kommunen er især ikke helt sikker, hvorvidt denne lovbestemmelse skal forstås således at alle afgørelser iht. Forslaget skal som udgangspunkt træffes af kommunalbestyrelsen eller udvalg og er dermed underlagt delegationsforbud eller hvorvidt delegationsforbuddet kun gælder situationer, hvor en afgørelse er truffet af hensyn til barnets akutte behov, uden forældremyndighedsindehavernes eller barnets samtykke, især ifm. akutte anbringelser uden samtykke, således at påbud om politisk afgørelse kun er begrænset til tvangsforanstaltninger i Forslaget (en således fortolkning støttes muligvis af § 37, stk. 3 i Forslaget). I den nuværende landstingsforordning omfatter delegationsforbud formodentligt hovedsageligt kun anbringelser uden samtykke, men man kan forestille sig at tilsvarende forbud kunne muligvis betragtes som aktuelle i forbindelse med behov for socialfaglige undersøgelser uden samtykke og afslag på ansøgninger om hjemgivelser. Ligeledes skal der påpeges, at der har været svært for kommunen at efterleve krav om at en foreløbig afgørelse skal inden 7 dage forelægges for kommunalbestyrelsen til godkendelse. Grunden til dette er, at socialudvalget i Qaasuitsup Kommunua holder møder kun 1 gang om måneden og at der typisk ikke afholdes socialudvalgsmøder i juli måned.

Svar: Indarbejdet. Bestemmelsen er omformuleret, således at dens formål – at akutte sager behandles hurtigt og løbende – bedre signaleres, og at sådanne sager ikke skal afvente de faste møder i kommunalbestyrelsen eller dens nedsatte udvalg.

2.4). I § 7, stk. 1 og stk. 2 i Forslaget nævnes der ”forevisning af behørig legitimation” der giver kommunen adgang til barnets bopæl ifm. eventuel anbringelse uden samtykke eller socialfaglig undersøgelse. Det kunne være vigtigt at præcisere i bemærkningerne eller bekendtgørelsen, hvilken ”legitimation” kommunale medarbejdere skal have på sig når de holder socialvagter og hvorvidt man vil indføre speciel ensartet legitimationssystem på området i Grønland.

Svar: Indarbejdet. De specielle bemærkninger fremstår mere klare og forklarer nu dette.

2.5). Ifølge § 8, stk. 5 kan tilsyn foregå ”både som anmeldt eller uanmeldt tilsyn”. Det er ikke helt klart, hvorvidt denne lovbestemmelse om både anmeldt og uanmeldt tilsyn gælder alle former for tilsyn, dvs. både kommunens tilsyn (herunder generelt tilsyn, personrettet tilsyn, tilsyn med kommunalt formidlede og privat arrangerede plejefamilier) og Naalackersuisuts tilsyn (med kommunalbestyrelsens forvaltning samt driftsmæssigt, økonomisk og pædagogisk tilsyn med døgninstitutionerne) eller hvorvidt bestemmelsen kun begrænses til personrettet tilsyn og tilsyn med plejefamilier eller, hvorvidt den eventuelt kun relaterer til Naalackersuisuts tilsyn i § 8, stk. 4.

Svar: Bestemmelsen omtaler Naalackersuisuts henvendelse til kommunalbestyrelsen, hvorfor den skal forstås som en henvendelse om det kommunale tilsyns aktiviteter, som dette tilsyn op-listes i § 8, stk. 1-3.

2.6). Lovbestemmelser i §§ 9-11 giver det centrale tilsynsenhed omfattende magt, uden at stille nogle som helst krav til tilsynsenhedens ansvar, faglig viden og kompetencer eller tilsynets kvalitet. Der kan derfor være (p.t. naturligvis kun potentielt og hypotetisk) betydelig risiko for at tilsynsenheden vil kunne udnytte sin magtposition på en mindre heldig måde, herunder fx beordre kommunen til at træffe hurtigt bestemte beslutninger i bestemte børnesager, alene på baggrund af forholdsvis korte tilsynsbesøg og overfladiske informationer samt utilstrækkelig faglig viden. Beslutninger som bliver påtvunget uden indsigt i pågældende sagers baggrund eller hensyn til involverede parter kan være potentielt meget skadelige, herunder for de involverede børn. På baggrund af ovennævnte fare, synes kommunen, at det kan være vigtigt at Naalackersuisut, ved fastsættelse af nærmere regler for tilsynet, ikke kun tildeler tilsynsenheden omfattende magt over kommunerne, men også omfattende ansvar og pligt til at samarbejde, både med de involverede kommuner og den centrale rådgivningsenhed. Ligeledes bør kommunerne have mulighed til at klage over tilsynsenhedens virke til en uvildig klagemyndighed, især hvis kommunerne har begrundet mistanke om direkte skadelige dispositioner fra tilsynsenhedens side, magtmisbrug, hensynsløshed, fordømmer, foragt, nedværdigende behandling eller andre lignende forhold.

Svar: Enheden er – ligesom det kommunale forvaltningspersonale - bestående af ansatte, som har en ansvarlig ledelse, og som skal følge de administrative forskrifter, der gælder for forvaltningsansatte og for deres enhed, som disse fastsættes af dens ansvarlige ledelse. Klage over enheden vil kunne indgives til dens ansvarlige ledelse og i sidste ende til Departementet for Sociale Anliggender, som er det ansvarlige departement for enhedens virke. Enheden er oprettet af Naalackersuisut, og eventuel utilfredshed med håndteringen af en klage over enhedens virke, vil i sidste ende kunne rettes til Naalackersuisut, dvs. det resortansvarlige departement, som den overordnet ansvarlige for enheden og dens virke. Hvis enhedens ansatte i sit virke, som oplistet i høringssvaret, meget usandsynligt skulle begynde at udføre sit forvalt-

ningsvirke som ”magtmisbrug, (med) hensynsløshed, foragt, nedværdigende behandling”, vil det naturligvis straks blive reguleret af arbejdsgiveren igennem hensynet til forvaltningsretens sædvanlige decorum (værdighed) krav til en offentligt ansat og den almindelige ansættelsesret, med sædvanlige vurderinger af, om der er virket indenfor eller uden for fuldmagt, og om adfærden har levet op til god forvaltningsskik, som åben, venlig og effektiv. Skulle der blive foretaget handlinger af så grotesk negativ karakter som de oplyste, vil en klage naturligvis føre til ansættelsesretlige konsekvenser for de omfattede personer, men det vurderes ikke at være en realistisk forventning til fremtiden, som der skal tages hensyn til igennem lovregulering af enhedens virke og oprettelse af særlige klageprocedurer derfor. Det forventes, at enheden vil medvirke til at styrke kvaliteten af det udførte tilsyn med de kommunale forvaltninger, og at det styrkede samarbejdet med enheden i de kommunale forvaltninger vil føre til en positiv oplevelse blandt parterne.

2.7). Som allerede påpeget i punkt 1.8) i generelle bemærkninger til Forslaget, kan det være yderst besværligt for kommunen at efterleve krav der findes tilsyneladende som hovedregel i § 20, stk. 1 i Forslaget og træffe beslutning om, hvorvidt der er grundlag for at iværksætte en socialfaglig undersøgelse inden 24 timer efter modtagelse af en underretning, jf. §§ 15 og 16. Dette kan især være besværligt i situationer, hvor underretning er modtaget af en medarbejder på socialvagt i weekender og ikke umiddelbart giver anledning til mistanke om vanrøgt, vold eller seksuelle overgreb mod et barn. Såfremt personale på socialvagter skal forpligtes til at modtage henvendelser, behandle børnesager og træffe beslutninger i weekender, herunder i sager, hvor der kun kan være spørgsmål om behov for støtte eller bekymrende forhold, bør der finde sted væsentlig opnormering af socialvagter, med betydelige økonomiske konsekvenser for kommunen til følge.

Svar: Der er, som det fremgår af svar til punkt 8.1, blevet indsat længere tidsfrister, de steder hvor det ses at være administrativt nødvendigt at tage et sådant hensyn. Det er forståeligt, at der ønskes flere hænder i kommunernes socialforvaltning, og det behov er tydeligt. Men ansvaret for allokering af personalemæssige ressourcer til socialforvaltningen er kommunalt, og selvom det lovgivningsmæssigt er hensigtsmæssigt at tage et vist nødvendigt hensyn til bemandsituationen i kommunerne, så må hensynet ikke overskygge det retslige forhold, at kommunalbestyrelsen har ret og pligt til at organisere sin socialforvaltning i henhold til lovgivningens krav og borgernes behov. Børn har ret til at blive støttet af den kommunale forvaltning, også hvis behovet opstår akut. Det må forvaltningen indrette sig efter, og loven skal naturligvis tage hensyn til det realistisk mulige, men de i forslaget indsatte tidsfrister vurderes at være rimelige krav at stille til en moderne kommunalforvaltning, selvom de har lidt mere borgerfokus end myndighedsfokus.

2.8). Lovbestemmelser i bl.a. § 21, § 23 og § 50 stiller meget omfattende og ambitiøse krav til indhold af socialfaglige undersøgelser, handleplaner og dokumentation ifm. anbringelsernes ophør. På trods af forventede højere bloktilskud og opnormering af personalet (nævnt i punkt 1.1) i generelle bemærkninger til Forslaget), kan kommunen stadigvæk være bekymret for, at

kommunale sagsbehandlere vil være meget optaget af omfattende administrative arbejdsopgaver og have meget begrænset tid til det reelle sociale arbejde, herunder samtaler, rådgivning og støtte. Det må derfor være vigtigt at Naalakkersuisut sørger for at der bliver udarbejdet brugervenlige elektroniske arbejdsredskaber på området, hvor oplysningerne vil kunne nemt tilpasses og opdateres, gemmes i elektronisk form samt sorteres, kvantificeres og konverteres til statistiske data efter behov.

Svar: Anbefalingen er modtaget, og der vil i forbindelse med udarbejdelsen af lovforslagets efterarbejder blive lavet nye og brugervenlige arbejdsredskaber.

2.9). Kommunen synes, at overskriften i kapitel 7 er lidt misvisende, idet dette kapitel kun til dels relaterer til de ”særlige foranstaltninger” som forældreplæg, børneplæg og efterværn, imens det øvrige del vedrører sagsbehandling. Kommunen synes, at samtlige foranstaltninger på børneområdet bør være samlet i et kapitel for at opnå større klarhed og hurtigere sagsbehandling.

Svar: Indarbejdet. Der er generelt ændret i lovforslagets form og indhold, herunder flyttet rundt i dets struktur, som det er blevet anbefalet i hensyn taget til de modtagne høringsvar efter den første offentlige høring.

2.10). Kommunen noterer at bestemmelser om forældreplæg og børneplæg er blevet væsentlig forenklet i §§ 25-26 i Forslaget ift. de tidligere versioner som kommunen modtog i høring flere gange siden 2012. Lovbestemmelserne er nu tilsyneladende ikke afskrevet direkte fra § 57a og § 57b i den danske servicelov og der er fjernet bestemmelser om politibistand til kommunen ved udøvelsen af beføjelser ifm. børneplæg, muligvis fordi således bistand er urealistisk i Grønland. Det er p.t. stadigvæk ikke helt klart, hvilke nærmere regler om forældreplæg og børneplæg vil blive fastsat, herunder, hvorvidt der vil være adgang til at oplyse forældremyndighedsindehaveren om, at overholdelse af forældreplægget er en betingelse for at modtage analog til danske ”børne- og ungeydelsen”.

Svar: Indarbejdet. Bestemmelserne om forældreplæg og børneplæg er i hensyn til de modtagne høringsvar efter første offentlige høring blevet erstattet af nye bestemmelser om indkaldelse til samtale om henholdsvis forældreansvar og børneansvar, da disse ses på mere effektiv og positiv måde at opnå den samme effekt som de tidligere bestemmelser om ”plæg”.

2.11). Som allerede påpeget i punkt 1.12) i de generelle bemærkninger til Forslaget er der forholdsvis meget bred adgang til efterværn ifølge § 27, så man kan risikere den påstand, at samtlige foranstaltninger jf. § 28, eller §§ 35-36 vil kunne fortsætte til og med personens 23. år, såfremt personen modtog disse foranstaltninger på det tidspunkt vedkommende fyldte 18 år. Det er umiddelbart svært at forestille sig, hvilke konsekvenser en således bred adgang vil have, men bemærkninger til Forslaget prøver at kvantificere dem til omkring 6,7 millioner kr. pr år på landsplanen. Til gengæld fremkommer bemærkningernes påstande om, at kommu-

nerne ved øget anvendelse af efterværn ”vil opnå besparelser på en lang række andre områder, herunder offentlig hjælp, og andre hjælpeforanstaltninger, samt øgede skatteindtægter på grund af den højere beskæftigelsesfrekvens for tidligere døgninstitutionsanbragte børn” som forholdsvis meget usandsynlige.

Svar: Ikke indarbejdet. En af tankerne økonomisk bag lovforslaget er, at der kan opnås besparelser på blandt andet færre anbringelser uden for hjem af børn og unge, hvis kommunalbestyrelsen anvender støtteforanstaltninger proaktivt og opsøgende. Der forventes samtidig at kunne opnås besparelser på bedre anvendelse af de tilførte midler til det sociale område. Med øget indsats på aktuelt behov og at fange problemerne imens de er små, forventes yderligere besparelser at kunne opnås. Det er billigere at gøre en indsats i familien, end senere at skulle fjerne 4-5 børn fra den familie, imens børnenes nærmiljømæssige fremtid bliver stadig mere uigennemsigtig. Med øget brug af plejefamilier, og bedre tilsyn og kontrol hermed, er forventningen, at trivslen, sundheden og udviklingen for det anbragte barn forbedres. Forventningen er, at en anden måde at anvende midlerne til det sociale område på, med særligt fokus på mere tidlig indsats, vil kunne nedbringe udgifterne til eksempelvis de meget dyre anbringelser uden for hjem af børn og unge. Lovforslagets fokus på hvad der er forvaltningsmyndighederne ansvar, og hvad der er forældrenes og børnenes ansvar, forventes også at føre til en styrkelse af familiernes evne til at løfte, og en forbedring af forvaltningsmyndighedernes samarbejde og dialog med familierne og børnene. Lovforslaget forventer en øget inddragelse af barnets umiddelbare omsorgsmiljø, som ansvarstagende del af løsningerne. Der kan fra forvaltningen tilbydes familierådslagning, og en række andre dynamiske tidlig indsatsløsninger og konkret opsøgende og praksisnære støtteforanstaltninger. Det øgede tilsyn fra kommunens side, og det styrkede tilsyn fra Naalakkersuisuts side, vil også kunne medvirke til at bringe bedre og mere præcis viden om børnene, deres behov, og deres aktuelle situation, herunder faktisk viden om børnenes aktuelle trivsel, sundhed og udvikling.

2.12). Listen over hjælpeforanstaltninger i § 28, stk. 3 består tilsyneladende kun af eksempler, men indeholder en del meget spændende nye indsatser, herunder familiekurser, familierådslagning, misbrugsbehandling, særlig foranstaltning på værested for børn eller særlige socialpædagogiske væresteder (de sidste to trænger klart til nærmere præcisering, herunder for eventuelt at adskille dem fra anbringelser). Der er umiddelbart ikke helt klart, hvorvidt formulering i nr. 5 er korrekt (der skulle måske stå ”som” og ikke ”om” og hvorvidt støtte i nr. 6 vil kun kunne ydes til efterskoleophold, men muligvis ingen anden skoleophold (fx på højskole, el.lign.). Foranstaltning i nr. 9, dvs. ”tilbud om økonomisk hjælp, såfremt denne er nødvendig for at kunne forebygge eller forhindre anbringelser af barnet uden for hjemmet, eksempelvis ved risiko for udsættelse af lejemål på grund af skyldig husleje eller manglende evne til at betale kommende husleje mv.” fremkommer som meget interessant og i nogle tilfælde helt sikkert nødvendig, men bør måske præciseres og afgrænses, idet den kan medføre risiko for meget udvidende fortolkning (herunder af klagemyndighederne), hvor kommunen vil i praksis være tvunget til at altid yde økonomisk hjælp til husstande med børn der har restancer, såfremt voksne personer i disse husstande ikke opfylder betingelser i anden lovgivning, herun-

der offentlig hjælp der er angiveligt landets nederste sikkerhedsnet. Man kan måske argumentere, at fx risiko for udsættelse af lejemål og eventuel anbringelse af børn der indgår i husstanden altid kan være til stede, såfremt skyldig husleje (huslejerestance) ikke betales til tiden. Dersom kommunen iht. § 28, stk. 5 i Forslaget tilsyneladende altid er forpligtet (og endda tvunget af sanktioner) til at iværksætte akut støtte efter stk. 3, herunder yde omgående økonomisk hjælp til husstande med børn, sideløbende med den socialfaglige undersøgelse, vil kommunens pligt kunne fortolkes som ganske bred og resultere i kontinuerlig økonomisk hjælp til mange husstande med lovgrundlag udelukkende i denne lovbestemmelse og tilsvarende mange sociale undersøgelser, muligvis udelukkende pga. voksne personers huslejerestancer. Det er måske vigtigt at tilføje, at kommunen vil måske på den måde tvinges til at yde økonomisk hjælp til voksne personer i husstanden der slet ikke er i familie med husstandens børn.

Svar: Lovforslaget indeholder muligheder, som kommunen kan vælge at udnytte eller lade være med at udnytte. Omkring økonomisk hjælp, så vil det i flere tilfælde være både billigere, mere effektivt, og mere hensynsfuldt for børnene, hvis der i en midlertidig periode ydes en økonomisk hjælp til at undgå, at barnet mangler mad, varme, tøj, eller forældrenes mangler penge til husleje. Udsættelse på grund af manglende evne til at betale husleje vil skabe en social situation, som ofte nødvendiggør anbringelser af børnene uden for hjemmet, og det er set i dette lys både billigere og bedre midlertidigt at anvende lidt af de sociale midler til at undgå, at familien udsættes på grund af manglende evne til at betale husleje, eller manglende evne til at betale mad eller tøj mv., Det er bedre for barnet, og det giver god økonomisk mening.

2.13). Så vidt man kan forstå, betragtes børnebisidder i henhold til § 28, stk. 3, nr. 5 og § 29 som støtte til børn, men ikke deres forældremyndighedsindehavere. Børnebisidder kan tilsyneladende altid tilbydes barnet, når barnets sag er behandlet af kommunen, men angiveligt skal tilknyttes, når barnet tvangsanbringes uden for hjemmet eller påtænkes anbragt på en sikret afdeling på døgninstitution, el.lign. Det er ikke klart, hvorvidt børnebisidder kan tilknyttes barnet med tvang, dvs. på trods af barnet og forældremyndighedsindehavernes modstand. Interessant nok, nævner bemærkninger til Forslaget i denne kontekst ligeledes barnets tryghedsperson, og denne foranstaltning var, så vidt man kan se, nævnt eksplicit i tidligere versioner af lovforslag på området, men er tilsyneladende forsvundet fra Forslaget. Det er ikke helt klart, hvorvidt det var intentionelt at beholde tryghedspersonen i bemærkninger til Forslaget eller hvorvidt man blot har glemt at slette foranstaltningen fra bemærkningernes tidligere versioner, fx fra 2013 versionen.

Svar: Indarbejdet. Der er ændret og begrænset i lovforslagets støttepersoner og deres roller. Støtte- og kontaktperson er nu en af de primære personer, og børnebisidder er bevaret, men nu flyttet strukturelt ind i lovforslaget, så børnebisidderen nu er en sagsbehandlingsgaranti.

2.14). Der mangler tilsyneladende harmoni mellem beskrivelser af støtteperson i § 32, stk. 1, personlig rådgiver i § 30, stk. 1 og kontaktperson i § 31, stk.1. Støttepersonens beskrivelse

nævner tilsyneladende særlige kvalifikationer, men ikke foranstaltningens formål i kontrast til kontaktpersonens beskrivelse. Kommunen håber, at der vil blive udarbejdet nærmere regler om disse tre foranstaltningers formål, honorering og kvalifikationskrav. Der skal lige bemærkes at Forslagets § 32, stk. 3 blev tilsyneladende kopieret direkte fra § 31, stk. 3, men man har glemt at erstatte ”kontaktperson” med ”støtteperson”.

Svar: Indarbejdet. Der er generelt ændret i lovforslagets form og indhold, herunder flyttet rundt i dets struktur, som det er blevet anbefalet i hensyn taget til de modtagne hørings svar efter den første offentlige høring. Se svar til pkt. 2.13.

2.15). Kommunen har svært ved at forstå, hvordan lovbestemmelse om foreninger i § 33 i Forslaget relaterer til de øvrige former af støtte der er nævnt forinden og umiddelbart efter, herunder foranstaltninger jfr. § 28, stk. 3. Lovbestemmelsen virker misplaceret og det er i det hele taget svært ved at forstå, hvilken rolle den spiller i Forslaget, medmindre man læser bemærkningerne.

Svar: Ikke indarbejdet. Det er med lovforslaget tænkt, at det naturligvis er kommunerne, som selv bestemmer, hvilke foreninger og organisationer de eventuelt ønsker at samarbejde med. Det må forventes, at en anerkendt forening vil have lettere ved at tiltrække opmærksomhed og interesse til sit virke, end en ikke-ankendt forening. Bestemmelsen giver mulighed for at Naalakkersuisut kan anerkende foreninger, hvilket i praksis vil gøre foreningerne mere synlige og formentligt gøre det lettere for dem at tiltrække opmærksomhed til deres virke med de offentlige myndigheder.

2.16). Kommunen synes, at foranstaltninger til vordende forældre nævnt i § 34 i Forslaget er defineret meget klart og *kortfattet*, så der er meget lille fare for tvivl om deres formål, indhold og anvendelse.

2.17). Ifølge § 35, stk. 1 i Forslaget skal kommunen ”tilbyde anbringelse uden for hjemmet når den socialfaglige undersøgelse viser, at anbringelse uden for hjemmet vil være af væsentlig betydning for at imødekomme barnets særlige behov for støtte”. Ifølge stk. 2 i samme paragraf kan døgnophold på døgninstitution eller i plejefamilie ligeledes tilbydes forældremyndighedsindehaveren og andre familiemedlemmer. Det er ikke helt klart i denne sammenhæng, hvorvidt døgnophold betragtes som en form af anbringelse eller i kontrast til anbringelsen. Desuden er det ikke klart, hvorvidt der er betydningsfuld juridisk forskel mellem et således døgnophold og aflastningsophold iht. § 28, stk. 3, nr. 4. Man forestiller sig, at barnets forældre kan få døgnophold på samme døgninstitution som barnet, men i kontrast til barnets ophold er forældrenes ophold altid frivilligt, imens kommunen kan eventuelt træffe beslutning om at barnets anbringelse på døgninstitutionen ikke må ophøre og tilbageholde barnet uden forældremyndighedsindehaveren og barnets samtykke, enten i overensstemmelse med § 36, stk. 1 eller endda § 50.

Svar: Ikke indarbejdet.

2.18). I § 36, stk. 1 i Forslaget gives der kommunen ret til at anbringe et barn ”uden samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og barnet”. Så vidt man kan forstå, er minimumgrænse for barnets samtykke 15 år iht. § 51 i Forslaget. Kommunen synes, at formulering i den nuværende forordning, dvs. ”uanset om der foreligger samtykke” er bedre, idet den giver kommunen ret til at også anbringe barnet uden samtykke selv om barnets forældremyndighedsindehavere har givet samtykke til anbringelsen, men kommunen synes, at barnet vil være bedre beskyttet vha. tvangsanbringelse, fx fordi der er begrundet mistanke om at forældremyndighedsindehavere vil manipulere med samtykke til anbringelsen.

Svar: Der er ændret i lovforslagets form og indhold, herunder flyttet rundt i dets struktur, som det er blevet anbefalet i hensyn taget til de modtagne høringsvar efter den første offentlige høring.

2.19). Forslaget anvender begrebet ”omsorgsgiver” / ”omsorgsgivere” i flere lovbestemmelser, imens i § 37, stk. 2 bliver begrebet muligvis defineret som ”den, der faktisk udøver omsorg for barnet”. Kommunen synes, at definition på omsorgsgiver burde placeres i lovens første kapitler, så der er klarhed over begrebets indhold og funktion i lovteksten.

Svar: Der er ændret i lovforslagets form og indhold, herunder flyttet rundt i dets struktur, som det er blevet anbefalet i hensyn taget til de modtagne høringsvar efter den første offentlige høring.

2.20). Lovbestemmelsen i § 38 i forslaget forpligter kommunen til at, så vidt muligt inden 24 timer, meddele afgørelse om tvangsanbringelse forældremyndighedsindehaveren og barnet. Dette kan i nogle situationer være yderst besværligt for kommunen, især i de byer, hvor der anbringes mange børn i weekender. Ligeledes kan det være *en* stor udfordring for socialvagter at udarbejde skriftlige afgørelser i weekender, hvor der kan være begrænset adgang til den kommunale forvaltning og IT udstyr. Det er i øvrigt ikke helt klart defineret i Forslaget, hvorvidt tilknytning af børnebisidder er kommunens absolut pligt (sådan kan man fortolke lovbestemmelser i § 29) eller hvorvidt det kun drejer sig om barnets ret vs. kommunens pligt (lige som indikeret i § 38), så barnet eller forældremyndighedsindehaveren kan eventuelt takke nej til tilbuddet.

Svar: Indarbejdet. Der er ændret i lovforslagets form og indhold, herunder flyttet rundt i dets struktur, som det er blevet anbefalet i hensyn taget til de modtagne høringsvar efter den første offentlige høring. Bestemmelsen er blevet omformuleret. Nu anvendes ”så vidt muligt” og paragraffen er nu § 29.

2.21). Lovbestemmelsen i § 40, stk. 1, nr. 4 nævner blandt anbringelsessteder barnets eget værelse, lejlighed, bofællesskaber eller lignende. Der forklares i bemærkninger til Forslaget, at

det kan eventuelt dreje sig om ”ældre børn og unge i efterværn”, hvor kommunen ”kan tilbyde et eget værelse, lejlighed, bofællesskaber eller lignende”. Denne forklaring virker umiddelbart lidt forvirrende, men bliver uddybet med at ”bestemmelsen kan tænkes anvendt i de tilfælde, hvor barnet ikke selv har omfattende problemer, men problemerne er i hjemmet, eller i de tilfælde hvor barnet har været anbragt i en plejefamilie eller på en døgninstitution, og ikke læn- gere har behov for den voksenstøtte, som plejefamilier og døgninstitutioner tilbyder”. Foran- staltningen lyder yderst interessant, på trods af at man kan måske ikke være sikker, i hvilken omfang anvisning af lejemaal i form af værelse eller lejlighed kan betragtes som anbringelse. Ifølge § 57 i Forslaget kan Naalakkersuisut fastsætte nærmere regler om betaling af botilbud, jf. § 40, stk. 1, nr. 4 og kommunen håber, at Naalakkersuisut vil ligeledes ved den lejlighed præcisere lidt bedre rammer om denne form for anbringelse.

Svar: Taget til efterretning.

2.22). Lovbestemmelsen i § 40, stk. 4 nævner, at ”børn, der er tilbageholdt af politiet eller dømt, kan anbringes på sikrede afdelinger på døgninstitutioner. Bestemmelsen finder tillige anvendelse på børn mellem 12 og 15 år, der har begået grov kriminalitet, og hvor hensynet til barnet gør anbringelsen absolut påkrævet”. Så vidt vi kan se, omhandler denne lovbestemmel- se anbringelse af børn i surrogat, dvs. a). varetægtssurrogat, dvs. anbringelse i egnet hjem el- ler institution under socialforsorgen i stedet for tilbageholdelse på institution i kriminalfor- sorgsregi, jfr. retsplejelovens § 361, stk. 2 eller b). som fuldbyrdelse af en anstaltsdom, jfr. kriminallovens § 234, stk. 2. Desuden kan der måske være spørgsmål om dom til særlige for- anstaltninger over for unge kriminelle - under 18 år eller i særlige tilfælde under 20 år på domstidspunktet - jfr. §§ 152 – 155 i kriminalloven, såfremt de særlige foranstaltninger om- fatter anbringelse på en institution, især den sikrede børnedøgninstitution i Grønland. Det er noget bekymrende at der tilsyneladende ingen bemærkninger er til § 40, stk. 4 i Forslaget, så man hverken kender foranstaltningens omfang, indhold eller finansiering.

Svar: Indarbejdet. Dette stk. er fjernet og gjort til en selvstændig paragraf (§ 36), hvori hen- syn til høringsvaret er søgt indarbejdet. Såfremt dette ikke skulle være lykkedes, forventes politiets hørings svar til den supplerende høring, at tydeliggøre hvorledes et hensyn kan ind- arbejdes mere præcis.

2.23). Ifølge lovbestemmelsen i § 42, stk. 1 i forslaget, har børn eller unge i efterværn, der er anbragt ”uden for hjembyen”, ret til to årlige besøgsrejser til hjemmet. Umiddelbart synes vi, at det ville være mere præcis at anvende begrebet ”uden for hjemstedet” idet ”hjemsted” om- fatter tilsyneladende både landets byer og bygder. I § 42, stk. 3 nævnes der, at et barn, eller en ung i efterværn, som er på efterskoleophold uden for hjembyen, har ret til ”en besøgsrejse til hjemmet i løbet af efterskoleåret”. Der skal lige bemærkes, at ifølge § 56 i Selvstyrets be- kendtgørelse nr. 8 af 25. juni 2014 om hjælp til personer med vidtgående handicap, har ”unge mellem 16 og 24 år” med vidtgående handicap, der er på midlertidigt ophold i Danmark, ”ret til 2 årlige besøgsrejser til Grønland”. Umiddelbart synes vi, at det kunne være til fordel at gø-

re børn og unges rettigheder mere ensartet på dette område, uanset om deres midlertidige ophold uden for hjemsted har lovhemmel i forskrifter på børne- eller handicapområdet. Desuden skal der bemærkes at efterværn kan tildeles til og med 23. år, imens forskrifter på handicapområdet omfatter handicappede unge til og med 24. år.

Svar: Indarbejdet. Ordet "hjemby" er slettet og erstattet af "hjemmet". Såvel lovtæst som bemærkningerne er udbygget således, at det nu fremgår, at der skal være tale om anbringelse uden for hjemmet uden for hjemstedet. I de specielle bemærkningerne til de to bestemmelser (§ 32, stk. 1 og 3) forklares hjemstedet som bygden eller byen, hvor hjemmet er.

2.24): Døgninstitutioners pligt til at modtage børn der ønskes anbragt i døgninstitutionen ifølge § 45, stk. 1 i forslaget er betinget af at "anbringelse er i overensstemmelse med døgninstitutionens formål og målgruppe". Det er umiddelbart svært at forudse i hvor stort omfang Selvstyrets døgninstitutioner vil være i stand til at anvende denne betingelse til at afvise pædagogisk udfordrende børn eller børn med adfærdsvanskeligheder, herunder ifm. anbringelser på sikrede afdelinger iht. § 40, stk. 4. Ved eventuel uenighed mellem kommunen og døgninstitutionen er kommunens position tilsyneladende yderligere svækket dersom ifølge § 40, stk. 2 og stk. 3, skal uenigheden til hver tid forelægges Naalakkersuisut til afgørelse og Naalakkersuisuts afgørelse ikke kan påklages. Det er umiddelbart lidt svært at betragte Naalakkersuisut som neutral dommer ifm. tvister af denne karakter.

Svar: Ikke indarbejdet.

2.25). Som påpeget i punkt 1.11) i generelle bemærkninger til Forslaget er kommunen ikke helt klar over, hvilke betingelser og dokumentation der vil gælde ifm. udstedelse af henholdsvis kommunale plejefamilietilladelser og plejetilladelser iht. lovbestemmelser i § 47 i Forslaget. Det er i øvrigt meget vigtigt for kommunen at kunne anbringe et barn akut (midlertidigt) endda uden plejetilladelse, såfremt dette er den eneste mulighed (fx i en mindre by eller bygd) og anbringelsen er nødvendig pga. væsentlig og nærliggende fare for barnets liv, sundhed eller udvikling.

Svar: Kommunalt arrangeret plejefamilieanbringelse vil skulle ske under kontrollerede og tilsynsførte forhold. Naalakkersuisut får med lovforslaget bemyndigelse til at kunne udarbejde nærmere regler for plejefamilier, fordi det er vigtigt at have klare landsdækkende regler.

2.26). Ifølge lovbestemmelse i § 51, stk. 1 skal kommunen "indhente skriftligt samtykke fra de vordende forældre, eller forældremyndighedsindehaveren og barnet hvis dette er fyldt 15 år, inden der træffes afgørelse om socialfaglige undersøgelser, jf. § 21, børnepålæg, jf. § 26, efterværn, jf. § 27, foranstaltninger, jf. §§ 28-32, eller skærpede foranstaltninger, jf. § 35". Ovennævnte formulering er måske ikke helt tydelig i sin helhed, fx kan man være i tvivl hvorvidt der forventes skriftligt samtykke fra vordende forældre eller et barn ifm. børnepålæg. Yderligere tilføjes der i § 51, stk. 2 at kommunen kan uden skriftligt samtykke "gennemføre

socialfaglige undersøgelser, jf. § 21, særlige foranstaltninger, jf. kapitel 7, foranstaltninger, jf. kapitel 8, eller skærpede foranstaltninger, jf. kapitel 9". Qaasuitsup Kommunia har svært ved at forestille sig situationer, hvor der kan være relevant at gennemføre nogle hjælpeforanstaltninger i Forslaget som tvangsforanstaltninger – herunder rådgivning, praktisk, pædagogisk, psykologisk, socialfaglig støtte i hjemmet, familiekurser, familierådslagning, familiebehandling, misbrugsbehandling, aflastningsophold i plejefamilie eller på døgninstitution, børnebisidder, personlig rådgiver, kontaktperson, eller støtteperson, økonomisk støtte, til efterskoleophold. Vi kan ikke udelukke, at der kan være gode grunde for ovennævnte formuleringer, men disse er tilsyneladende hverken forklaret i Forslaget eller bemærkningerne.

Svar: Udgangspunkt for støtte er, at der ydes tilbud som led i et samarbejde mellem forældre, barn og myndighed, og at der gives samtykke fra forældrene og barnet.

2.27). Lovbestemmelser i henholdsvis § 50, stk. 3 og § 53 anvender enten store eller små bogstaver for "Det Centrale Børnesagkyndige Udvalg". Det kunne måske være mere konsistent at anvende samme skrivemåde i hele lovtæksten.

Svar: Indarbejdet. Store bogstaver anvendes nu alle steder for at markere udvalgets navn.

2.28). Ifølge lovbestemmelse i § 59, stk. 1 kan tilsyneladende samtlige afgørelser efter Forslaget påklages til Det Sociale Ankenævn. Kommunen synes, at det kunne være mere praktisk at ikke give klageadgang ved alle omstændigheder, især der hvor der kan være tvivl om, hvorvidt klageren kan betragtes som part i sagen. Som allerede påpeget i pkt. 1.9) i generelle bemærkninger til Forslaget synes kommunen, at fx flytning af et barn fra den ene kommunalformidlet plejefamilie til den anden, ikke bør kunne påklages til Det Sociale Ankenævn af de plejeforældre barnet flytter fra. Man forestiller sig ligeledes, at der vil være minimum aldersgrænse for klageberettigede børn, fx 12 eller 15 år.

Svar: Delvis indarbejdet. Det er indsat formulering om, at barnet skal have modenhed til at kunne forstå konsekvenserne ved at klage.

2.29). Afslutningsvis skal der bemærkes, at Forslagets § 61 giver næsten ubegrænset magt til Naalakkersuisut til at pålægge kommuner sanktioner, i form af bøder, herunder dagbøder, "såfremt der påvises grov eller gentagen forsømmelse eller skødesløshed i overholdelsen af kommunalbestyrelsens myndighedsforpligtelser". Det er angiveligt de centrale enheder der både vil vurdere "forsømmelse eller skødesløshed" og dømme, hvilke sanktioner der skal pålægges. Kommunen er bekymret for, at der vil ved disse omstændigheder være en "a priori" formodning om kommunens forbryderiske handlinger og derfor meget lidt plads til gensidig forståelse og samarbejde, men til gengæld god grobund for livlige konflikter, passive protester og gammeldags autoritære kommenderinger. Som allerede påpeget flere gange tidligere er der umiddelbart ingen adgang til at klage over de centrale myndigheders eventuelle forsømmelser

eller magtmisbrug, idet disse myndigheder fremtræder i Forslaget som tilsyneladende ”ex definitione” fejlfri og perfekte.

Svar: Indarbejdet. Bestemmelsen er omformuleret, således at det beror på en helhedsbedømmelse, og ikke en overtrædelse af en enkeltbestemmelse.

Kommunen vedhæfter som bilag liste over alle forpligtelser (i alt angiveligt omkring 47), hvis forsømmelser er underlagt sanktioner. Man må med forundring konstatere, at det i enkelte tilfælde drejer sig om valgfrie dispositioner, fx om at forældremyndighedsindehaveren og andre familiemedlemmer kan tilbydes døgnophold på døgninstitution, plejefamilie eller lignende.

Svar: Se svar til 2.29.

Liste over lovbestemmelser hvis overtrædelser er underlagt sanktionsbestemmelser:

§ 7, stk. 1: ”Kommunalbestyrelsen har ansvaret for at dens afgørelser fuldbyrdes”.
§ 15, stk. 2: ”Kommunalbestyrelsen skal inden 1 uge efter modtagelsen af den indkomne underretning sende en skriftlig kvittering til borgeren om at underretningen er modtaget”.
§ 16, stk. 2: ”Kommunalbestyrelsen skal inden 1 uge efter modtagelsen af den indkomne underretning, sende en skriftlig kvittering om at underretningen er modtaget, til personen der har indgivet underretningen”.
§ 17: ”Flytter en familie med et barn under 18 år fra en kommune til en anden kommune og finder fraflytningskommunen, at barnet har behov for støtte, skal fraflytningskommunen skriftligt underrette tilflytningskommunen herom. Stk. 2. Fraflytningskommunen har samme underretningspligt som efter stk. 1, i de tilfælde, hvor den vurderer at de vordende forældre har behov for støtte før eller efter fødslen. Stk. 3. I forbindelse med en underretning efter stk. 1 eller stk. 2, skal fraflytningskommunen oversende relevant sagsmateriale, herunder en opsummering af relevante oplysninger, som fraflytningskommunen har lagt til grund for vurderingen”.
§ 18: ”Flytter en familie med et barn under 18 år uden for Grønland, og finder fraflytningskommunen, at barnet har behov for støtte, skal fraflytningskommunen skriftligt underrette tilflytningskommunen herom. Stk. 2. Fraflytningskommunen har samme underretningspligt som efter stk. 1, i de tilfælde, hvor den vurderer, at de vordende forældre har behov for støtte før eller efter fødslen. Stk. 3. I forbindelse med en underretning efter stk. 1 eller stk. 2, skal fraflytningskommunen oversende relevant sagsmateriale, herunder en opsummering af relevante oplysninger som fraflytningskommunen har lagt til grund for vurderingen”.
§ 20: ”Kommunalbestyrelsen skal, når den modtager en underretning, jf. §§ 15 og 16, inden 24 timer træffe beslutning om der er grundlag for at iværksætte en socialfaglig undersøgelse. Stk. 2. Træffer kommunalbestyrelsen beslutning, jf. stk. 1, skal den socialfaglige undersøgelse iværksættes snarest og senest to uger efter modtagelse af underretningen. Stk. 3. Ved modtagelse af en underretning, der giver kommunalbestyrelsen mistanke om vanrøgt, vold eller seksuelle overgreb mod et barn, skal den socialfaglige undersøgelse og foreløbig støtte iværksættes straks og senest inden 24 timer. Stk. 4. Ved modtagelse af en underretning, jf. stk. 3, skal

kommunalbestyrelsen straks underrette politiet om den modtagne underretning. Stk. 5. Kommunalbestyrelsens handlepligt, jf. ovenstående stk. 1-4, gælder tilsvarende når kommunalbestyrelsen af egen drift, og ikke på grund af en underretning, bliver opmærksom på bekymrende forhold for barnet”.

§ 21, stk. 1-4: Kommunalbestyrelsen skal i forbindelse med udarbejdelsen af en socialfaglig undersøgelse sikre at den mindst belyser følgende 6 forhold: 1) Barnets udvikling og adfærd. 2) Barnets familieforhold, herunder familien og netværkets sammensætning. 3) Barnets skolegang. 4) Barnets sundhedsforhold. 5) Barnets fritidsforhold og venskaber. 6) Andre relevante forhold. Stk. 2. Den socialfaglige undersøgelse skal resultere i en begrundet skriftlig handleplan om hvilken støtte der skal iværksættes. Såfremt der påtænkes en anbringelse uden for hjemmet, skal det Tværfaglige Samarbejdsudvalg komme med en skriftlig tilkendegivelse om stillingtagen til forslaget, forinden sagen afgøres af kommunalbestyrelsen. Stk. 3. Hvis der er iværksat foreløbig støtte, jf. § 20, stk. 3, skal kommunalbestyrelsen i forbindelse med afslutningen af den socialfaglige undersøgelse tage stilling til, om den foreløbige støtte skal videreføres eller ophøre. Der skal tages relevant hensyn til hvordan barnet og forældremyndighedsindehaveren forholder sig til støtten. Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal på baggrund af den socialfaglige undersøgelse træffe afgørelse om, hvorvidt der er grundlag for at iværksætte støtte”.

§ 22, stk. 1: ”Inden der træffes afgørelse om foranstaltninger, jf. bestemmelserne i kapitlerne 7-9, samt ophør af foranstaltninger, jf. bestemmelserne i kapitel 11, skal der finde samtale sted med barnet”.

§ 22, stk. 3: ”Samtalen kan undlades i det omfang barnets modenhed eller sagens karakter i afgørende grad taler imod samtale gennemførelse. Kan samtalen ikke gennemføres skal barnets holdning til den påtænkte afgørelse søges tilvejebragt”.

§ 23, stk. 1-7: ”Kommunalbestyrelsen skal udarbejde skriftlige handleplaner for barnet: 1) i forbindelse med den socialfaglige undersøgelse, jf. § 21, stk. 2, 2) inden der træffes afgørelse om iværksættelse af foranstaltninger, og 3) inden der træffes afgørelse om ophør af foranstaltninger. Stk. 2. Handleplanen skal være individuel og angive formålet med støtten. Handleplanen skal endvidere angive indsatsens forventede varighed, særlige forhold vedrørende barnet herunder behandling, uddannelse mv., samt hvordan indsatsen løbende evalueres af kommunalbestyrelsen og hvornår handleplanen senest skal revurderes. Stk. 3. Ved anbringelse uden for hjemmet skal handleplanen endvidere angive hvilket formål der er med anbringelsen, og de mål der forventes opnået under anbringelsen. Samtidig skal handleplanen angive hvilke former for støtte der selvstændigt forventes iværksat af kommunalbestyrelsen til styrkelse af omsorgsmiljøet i barnets hjem, i perioden hvor barnet opholder sig uden for hjemmet, og i perioden efter at barnet er vendt hjem. Stk. 4. Ved anbringelse uden for hjemmet skal kommunalbestyrelsen sørge for, at anbringelsesstedet orienteres om handleplanen. Såfremt der træffes beslutning om fortsat anbringelse skal handleplanen revideres i overensstemmelse med den nye beslutning. Stk. 5. Handleplanen skal så vidt muligt udarbejdes i dialog og samarbejde med forældremyndighedsindehaveren og barnet. Stk. 6. Barnet som handleplanen vedrører, skal orienteres om handleplanen. Stk. 7. Naalakkersuisut fastsætter nærmere regler for handleplaner, herunder hvilke oplysninger der skal medtages i handleplanen”.

<p>§ 24: ”Kommunalbestyrelsen skal sikre, at handleplanen revideres mindst 1 gang årligt. Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal snarest og uanset bestemmelsen i stk. 1, revidere handleplanen, hvis der indtræffer ændringer i barnets forhold relevante for handleplanen”.</p>
<p>§ 27, stk. 1-3: ”Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om, hvorvidt der skal tilbydes efterværn til unge i alderen 18 år til og med 23 år, som på det tidspunkt hvor de fylder 18 år modtager foranstaltninger jf. § 28, eller skærpede foranstaltninger jf. §§ 35-36. Stk. 2. Efterværn skal tilbydes, hvis efterværn må anses for at være af væsentlig betydning for den unges trivsel, helbred og udvikling. Efterværn skal bidrage til en god overgang til en selvstændig tilværelse og have fokus på at understøtte den unges behov. Stk. 3. Senest 6 måneder før barnet fylder 18 år, skal kommunalbestyrelsen kontakte barnet med henblik på at vurdere, om der skal tilbydes efterværn”.</p>
<p>§ 28, stk. 1-2: ”Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om foranstaltninger, når det må anses at være af væsentlig betydning for et barns særlige behov for støtte. Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal vælge de foranstaltninger, der bedst kan løse de problemer og de behov der er afdækket gennem den socialfaglige undersøgelse”.</p>
<p>§ 28, stk. 5: ”Støtte efter stk. 3 iværksættes efter gennemførelse af en socialfaglig undersøgelse, jf. § 21. Hvis hensynet til barnets bedste nødvendiggør det, skal der iværksættes”</p>
<p>§ 29, stk. 2-3: ”Børn som tvangsanbringes uden for hjemmet, jf. § 37, skal have tilknyttet en børnebisidder. Stk. 3. Børn som påtænkes anbragt, eller som allerede er anbragt, på sikrede afdelinger på døgninstitutioner, skal have tilknyttet en børnebisidder”.</p>
<p>§ 34: ”Kommunalbestyrelsen skal tilbyde støtte til vordende forældre, hvis deres levevis kan bringe det ufødte barns trivsel, helbred eller udvikling i fare. Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde, at der allerede under graviditeten, udarbejdes en handleplan, jf. § 23 omkring støtte som skal ydes før og efter fødslen. Handleplanen skal udarbejdes i samarbejde med de vordende forældre. Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal under graviditeten træffe afgørelse om iværksættelse af foranstaltninger efter fødslen, hvis kommunalbestyrelsen vurderer, at de vordende forældre ikke vil kunne opfylde det nyfødte barns behov. Stk. 4. Indsatsen skal være helhedsorienteret og koordineret i samarbejde med sundhedsmyndighederne”.</p>
<p>§ 35: ”Kommunalbestyrelsen skal tilbyde anbringelse uden for hjemmet når den socialfaglige undersøgelse viser, at anbringelse uden for hjemmet vil være af væsentlig betydning for at imødekomme barnets særlige behov for støtte. Stk. 2. Ligeledes kan forældremyndighedsindehaveren og andre familiemedlemmer tilbydes døgnophold på døgninstitution, plejefamilie eller lignende”.</p>
<p>§ 48: ”Kommunalbestyrelsen skal sikre, at kommunale plejefamilier er sat grundigt ind i plejeopgaven for hvert enkelt barn forud for anbringelsen. Kommunale plejefamilier skal som minimum have et eksemplar af den handleplan der er grundlaget for anbringelsen af barnet”.</p>
<p>§ 50, stk. 1: ”Inden kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om ophør af anbringelse uden for hjemmet, skal kommunalbestyrelsen sikre, at: 1) forældremyndighedsindehaveren er i stand til at opfylde barnets behov, og har den fornødne forældreevne, 2) der er afholdt samtale med barnet, jf. § 22, 3) der er indhentet skriftlig udtalelse fra anbringelsesstedet, 4) barnet og forældrene er velforberedt på hjemgivelsen, og 5) der er udarbejdet kommunal handleplan for</p>

hjemgivelsen og forberedt eventuel støtte til barnet og forældremyndighedsindehaveren til perioden umiddelbart før og efter hjemgivelsen”.

§ 51, stk. 1: ”Kommunalbestyrelsen skal indhente skriftligt samtykke fra de vordende forældre, eller forældremyndighedsindehaveren og barnet hvis dette er fyldt 15 år, inden der træffes afgørelse om socialfaglige undersøgelser, jf. § 21, børnepålæg, jf. § 26, efterværn, jf. § 27, foranstaltninger, jf. §§ 28-32, eller skærpede foranstaltninger, jf. § 35”.

§ 54, stk. 2: Kommunalbestyrelsen og anbringelsesstedet skal på sekretariatet for udvalgets anmodning sikre, at følgende oplysninger indleveres: 1) Sagsakter om barnet. 2) Kommunalbestyrelsens indstilling om hjemgivelse. 3) Tidligere handleplaner. 4) Den nye handleplan for hjemgivelsen. 5) Udtalelse fra Det Tværfaglige Samarbejdsudvalg. 6) Eventuelle udtalelser fra daginstitution, skole eller lignende. 7) Eventuelle udtalelser fra psykolog, læge eller lignende. 8) Anbringelsesstedets begrundelse for, at barnet ikke skal hjemgives. 9) En beskrivelse af forholdene hos forældremyndighedsindehaveren, hvortil barnet ønskes hjemgivet. 10) Samtykkeerklæringer og eventuel tilbagetrækning af samtykke. 11) Alle andre relevante oplysninger om barnet som udvalget ønsker at modtage.

15) **Ilaqutariit illuat - Familiecenter**

Familiecenteret i Ilulissat fremsender hermed nogle kommentarer.

Kontrolaspektet i stramningerne af forældre pålæg og børnepålæg er fremtrædende.

§ 20, stk. 3 og stk. 4: anmeldelse til politiet skal finde sted: skal mistanker anmeldes?

Svar: Der er ikke tale om en egentlig politianmeldelse, men om en kommunal ”underretning” til politiet. Denne underretning skal forstås, som at politiet orienteres på det tidligst mulige tidspunkt, om at kommunen har modtaget en særlig type underretning indeholdende en borgers bekymring for vanrøgt, vold eller seksuelle overgreb mod et barn. Underretningen til politiet sker således, før forvaltningen selv har undersøgt sagen. Årsagen til at der underrettes før kommunen har foretaget sin undersøgelse af underretningen er, at politiets evt. undersøgelse er væsensforskellig fra kommunalforvaltningens, idet den eventuelle politimæssige undersøgelse er en vurdering af, hvorvidt kriminalloven er overtrådt og måske kan føre til domfældelse af en gerningsperson. Kommunens undersøgelse er af socialfaglig karakter, og kan måske føre til behov for støtteforanstaltninger til barnet/den unge. Kommunalforvaltningen skal derfor ikke anse underretningen til politiet som en egentlig politianmeldelse, men mere som en loyal oplysningspligt mellem to offentlige myndigheder, som har to forskellige opgaver at løse. Kommuneforvaltningen skal ikke afvente deres egen socialfaglige undersøgelse, og bestemmelsen er derfor positivt formuleret således, at politiet skal underrettes på tidspunktet for modtagelsen i kommunen (imens det blot er en mistanke/bekymring fra en borger) og ikke efter, den kommunale undersøgelse af underretningen er afsluttet.

§ 21: Udvidelsen af viften af foranstaltninger øger det faglige og omfangsmæssige pres på sagsbehandlerne i socialforvaltningerne. Familiecenteret er bekymret for at f.eks. større krav til den socialfaglige undersøgelse vil medføre at der vil ske en opprioritering af det myndighedsudøvende på bekostning af det forebyggende arbejde.

Svar: Det forventes ikke, at de i lovforslaget øgede muligheder for støtteforanstaltninger og større handlefrihed til kommunalforvaltningerne vil medføre, at kommunalbestyrelserne prioriterer det myndighedsudøvende arbejde til skade for det forebyggende arbejde. Tværtimod præciseres det flere steder, og ikke mindst i bemærkningerne til loven, at lovforslagets vifte af muligheder forventes at medføre en styrkelse af kommunalforvaltningens praktiske ressourcer og rammer til at støtte børn og unge med behov for efterværn.

Hvis myndighedsfunktioner i højere grad skal håndhæves via Familiecenteret mister tilbuddet sin neutralitet i forhold til at arbejde forebyggende. Forældrene skal motiveres til at komme frivilligt i familiecenteret.

Svar: Frivillighed og positivt samarbejde om tilbudte støtteforanstaltninger forventes at styrke effekten af støtteforanstaltninger til barnet/familien. Lovforslaget forholder sig derfor heller ikke til kommunens delegation af dens kommunale forvaltningsmyndighed og anvendelse heraf.

Vi opfatter central registrering af problemstillinger som en positiv mulighed for at opnå større indsigt i de samfundsmæssige problemer, der vedrører ressourcetsvage familier.

16) Allorfik – Tidlig Indsats

I denne lovgivning omkring støtte til børn er det særligt vigtigt, at det klart fremgår, at barnets tarv går forud for tavshedspligten. Udover at det tydeligt skal pointeres i selve loven bør der også laves vejledninger og evt. et cirkulære, der nøjere beskriver, hvordan regelsættet skal tolkes i konkrete situationer.

Vi oplever ofte fra Tidlig Indsats, at der ikke samarbejdes på trods af at barnets tarv er stærkt truet og at dette ikke sker under henvisning til tavshedspligten.

Svar: Ikke indarbejdet. Det vurderes, at gældende lovgivning er tilstrækkelig til at sikre nødvendig videregivelse af oplysninger til en anden forvaltningsmyndighed.